



Ljutomer izgubil, kar je dobila Varšava stran 3

 Izbrati ?
COMPTON
 RAČUNALNIKI
 M. Sobota, Slovenska 25, tel.: 27 094

CREDITANSTALT
 Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana
Seja vlade
stran 5
**Zlatih časov občinskih
trgovin ni več**
Pogovor z mag. Jožetom Kovačem,
direktorjem Veletrgovine Potrošnik stran 8
**Koruza -
hrana -
obrt**
V Kraščih so že
četrtič pripravili
jesenski praznik
v znamenju
koruze
stran 16

VESTNIK

Murska Sobota, 25. september 1997, leto XLIX, št. 39, cena 190 SIT

VREME
Nadaljevalo
se bo lepo
jesensko vreme.
 25. september, čet., Uroš
 26. september, pet., Damjan
 27. september, sob., Vincent
 28. september, ned., Vincislav
 29. september, pon., Mihael
 30. september, tor., Jernej
 1. oktober, sredo, Terezija

Miha podpiha.

Lunine mene: sonce bo vstalo 26.
 septembra ob 6. uri in 54 minut, za-
 šlo pa ob 18. uri in 58 minut. Dan je
 dolg 11 ur in 58 minut in je vsak dan
 krajši. 1. oktobra bo luna v mlaju.

Delavsko pleče

V tem času v nekaterih državah končujejo oziroma začenejo novo šolsko leto. Za nas bi lahko rekli, da ponovno poganjamo »mašine«. V tem času je bilo kar nekaj bodisi predstavitev, otvoritev ali podobnih. Ne glede na vse pa se je začelo novo šolsko leto, ko je bilo za preproste državljanke malo časa, da bi se temu lahko posvetili, pa tudi je bil za nezaposlene na podeželju poredstavljen projekt o dodatnem zaposlovanju, kajti v ospredje so postavili kljub temu, da so šolarje in se vsaj malo zamislili nad njihovo prihodnostjo. Če je ta morda duna z možnostjo šolanja ali vpisa na to ali ono šolo, je pravičivo izkoriščanje teh možnosti po materialni plati. Časi so se tako spremenili ne samo v socialnem okolju v smislu zaposlenosti in nezaposlenosti njihovih staršev, ampak tudi z vidika materialnih potreb za vstop v šolo. Čeprav naj bi država poskrbela za to, da bi bilo šolanje dostopno vsem uka željnimi, to postaja vse bolj težavnejše. Pravzaprav nam pogled na šolo oziroma šolarje šele kaže, kako globoko je zarezal nož socialnega razslojevanja med slovensko državo. Če se ozremo samo na dostopnost do štipendij, ta najbolj jasno pokaže, kateri sloj je najbolj obremenjen pri izbiri o »uspehu« in kateri plačuje najvišji davek za ta uspeh. In to kot aktivna generacija, ampak ga začnejo plačevati tudi mlada generacija – otroci, in to delavci in polkmetje ter njihovi starši. Kot vse kaže bodo ravno ti ponovno potegnili kratko pri štipendijah, čeprav jih najbolj krvavo potrebujejo. Sistemski mlini so jim preč postavili tako ostre kriterije, da jih ne bodo mogli doseči. Po drugi strani pa so ravno štipendije tiste, ki najbolj jasno pokažejo na kakšno velikost so sistemski odkloni in kako zelo je oblast naklonjena vplatu namesto pameti. Da pojasnim, preprosti delavec za tekočim življenjem nima možnosti manipuliranja s svojim dohodkom ali plačo, ampak pri prošnji za štipendijo mora predložiti potrdilo o prejeti plači brez kakršnih koli odstopanj. Ni mu dano, da bi si plačo znižal za materialne stroške za kruh in druge potrebščine, kaj šele, da bi jo dal za službenimi potovanji. Nekoliko drugače je pri novodobnih politiki, ki so po številu in višini podeljenih štipendij njihovim otrokom skorajda občinski reveži. Pa ne da bi jim očitali spretnost izigranja sistema. Toda sistem in oblast kljub vsemu postajata vprašljiva, ko pri zagovarjanju socialne pravičnosti. Z dobrega izhodišča naj bi štartal otroci čistih kmetov, toda ti ne zaradi manipulacije, ampak zaradi spremenjenih kriterijev, ki jim ga je izposloval njihov lobi. Če se odpira vprašanje, kje je sindikat, ko gre tudi za tovrstno socialno varnost njihovih članov.

J. VOTEK



Fotografija: Jurij Zauneker

Prekmurski nogometni prvoligaški derbi v beltinskem športnem parku med Potrošnikom iz Beltincev in Muro iz Murske Sobotice bo gotovo ostal zapisan kot zgodovinski dogodek. Prvič je bil odigran pred gledalci na novih tribunah, kar je pomembna pridobitev za Beltince in okolico. Sobočani se ga bodo radi spominjali po zmagi, Beltinčani pa tudi po obisku.

Vse poti vodijo v

Potrošnik
od 26. septembra
do 11. oktobra v
vseh prodajalnah
Potrošnika
**AKCIJSKA
PRODAJA**

 VINO, kakovostno, malvazija 1l; Vinakoper, Koper
 PRŠUT, kmečki, VP, 0,5 do 1 kg; Kras Sožana
 MORTADELA ŠAMPION Gorica; MIP, Nova Gorica
 SIR EMENTALEC, VP, nad 1,3 kg; Mlekopromet Ljutomer
 MAJONEZA HELLMAN'S, 630 g; Kolinska, Ljubljana
 KAVA BARCAFFE, mleta, VP, 250 g; Droga, Portorož
 COKOLADA GORENJKO, mlečna, 100 g; Žito Boronjka, Lesce
 MED, cvetlični, 900 g; Medex, Ljubljana
 KEKSI LEIBNITZ, BAHLEN, 200 g; Magistrat International
 BONBONI MIX, 400 g; Žito Šumil, Ljubljana
 TESTENINE BELLA BIONDA, 0,5; Mlinotest, Ajdovščina
 TOALETNI ROBČKI 10/1; Paloma, Sladki Vrh
 DETERGENT INAL FORTE, 0,5 l; Teol, Ljubljana
 ZOBNA PASTA BIODENT, 75 ml; Lek, Ljubljana

 291,00 SIT
 2.772,40 SIT/kg
 995,50 SIT/kg
 1.193,50 SIT/kg
 497,80 SIT
 437,80 SIT
 102,30 SIT
 632,00 SIT
 169,00 SIT
 266,20 SIT
 79,60 SIT
 149,10 SIT
 204,90 SIT
 186,70 SIT

POSEBEJ UGODNO

 SKUPINA
 ABC

 SOK, jabolčni, 50 % 1l;
 Fructal, Ajdovščina 98,40 SIT/l
 PRALNI PRAŠEK OMO, vrečka, 3 kg;
 Vigros, Murska Sobota 745,40 SIT
Cacib
Lendava '97
**Vsak
po svoje
lep in
zanimiv**

 V športno-
rekreacijskem
centru v Lendavi je
bila letos že peta
mednarodna
razstava psov vseh
pasem. Za razstavo
je bilo prijavljenih
729 psov in 158
pasem iz petnajstih
evropskih držav
stran 17
Subvencije ne bodo
rešile kmetijstva stran 10
**Uspela
govedorejska
razstava na Tišini**

 Prikaz dosežkov rejskega
in selekcijskega dela stran 22

Frlec - zunanji minister?

Premier Janez Drnovšek je 48 dni po odstopu Zorana Thalerja javnosti predstavil novega vođjo slovenske diplomacije, 61-letnega Borisa Fleca. Doktor kemije se je v politiko zavihtel leta 1984, ko je postal podpredsednik slovenskega izvršnega sveta za družbene dejavnosti. Leta 1989 je odšel v diplomatske vode in postal veleposlanik SFRJ v Bonnu. Po osamosvojitvi Slovenije je bil ponovno imenovan za veleposlanika v Bonnu. Takratni nemški predsednik Richard von Weizsacker je ob Frlečevi predaji akreditivov dejal, da se mu še ni zgodilo, da bi mu isti človek dvakrat predal akreditive, in to kot predstavnik dveh različnih držav. Boris Flec je tri mesece pred volitvami stopil v Drnovškovo stranko.

Čeprav je sredi poletja o možnosti sls-jevskega zunanjega ministra razmišljal v pogovoru za Vestnik tudi Marjan Podobnik, izhajajoč iz podmene, da je v koaliciji vse stvar dogovora, pa vendarle ni povsem jasno, kako je SLS pristala na Frlečevo kandidaturo, saj je Podobnik ravno Nemčijo omenjal kot državo, v kateri Slovenija »nima optimalnih odnosov« in kjer bi bila dobrodošla aktivnejša vloga desnosredinske stranke.

Če ni bil najboljši kot veleposlanik, kako je lahko najboljši kot zunanji minister, pa je očitno stvar »dogovora« ali vse očitnejše slovenske politike »daj - dam«.

Na premierov predlog so se odzvale tudi parlamentarne stranke. Janez Janša (SDS) je dejal, da predlog za novega zunanjega ministra boti kaže nazaj kot naprej, saj gre za človeka, ki je opravljal diplomatske aktivnosti v zadnjem obdobju nekdanje SFRJ. ZLSD je v izjavi za javnost izrazil pričakovanje, da bo Boris Flecč čim prej pojasnil svoje poglede na ključne slovenske zunanje politične izzive. DeSUS je s predlogom zadovoljna, SKD se ni o predlogu za novega zunanjega ministra še ni hotela izreči, zato pa je bila toliko ostrejša SNS, v imenu katere je Rafael Kužnik dejal, da obstaja bojazen, da bo tudi novi zunanji minister »samo orodje v rokah premiera Janeza Dmrovska, ki dejansko vodi slovensko zunanjo politiko«.

Vigni za mesto zunanjega ministra so bili še dr. Mirjam Škrk, profesorica mednarodnega prava na ljubljanski Pravni fakulteti, dosednji slovenski veleposlanik v ZDA Ernest Petrič in državni sekretar za zunanjem ministrstvu Ivo Vajgl.

HIT

Po končani sodni preiskavi zaradi nezakonitosti pri lastninjenju družbenega podjetja HIT Hoteli, igralnice, turizem, p. o., Nova Gorica, je Okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici obtožilo Danila Korvačiča šestih kaznivih dejanj zlorabe položaja in pravic, Benjamina Stublja enega kaznivega dejanja zlorabe položaja ali pravic in enega kaznivega dejanja pomoči h kaznivemu dejanju zlorabe položaja ali pravic, Dušana Luina dveh in Vladimirja Makoriča enega kaznivega dejanja pomoči h kaznivemu dejanju zlorabe položaja ali pravic, Silvestra Čotarja enega kaznivega dejanja pomoči h kaznivemu dejanju zlorabe pooblastil in enega kaznivega dejanja pomoči h kaznivemu dejanju zlorabe položaja ali pravic. Pomoči h kaznivemu dejanju zlorabe pooblastil je bilo obtoženih še trideset drugih odgovornih oseb, ki so za svoja podjetja sklepala pogodbe s HIT-om. Obtoženi naj bi s kaznivimi dejanji škodovali družbeno premoženje v skupni vrednosti 1.488.632.405 tolarjev.



Valižani za parlament

Valizani so se prejšnji teden na referendumu odločili o povečani avtonomiji. Z 0,3 odstotka večine so se odločili za ustanovitev lastnega parlamenta. Uradni rezultati kažejo, da je za večjo avtonomijo glasovalo 559.700 prebivalcev Walesa, to je 6,01% več od tistih, ki so bili proti. Udeležba je bila zgolj 50,1 odstotka. Škoti so se za podobno obliko avtonomije teden dni pred Valizani izrekli z veliko večino.

Zaplenjeno orožje

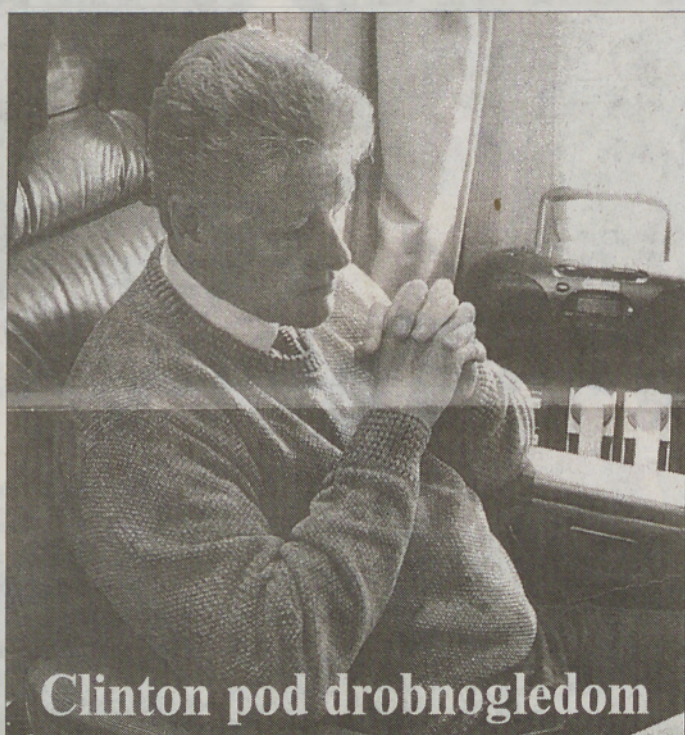
Janez Janša, prvak SDS, je na novinarski konferenci komentiral tudi nedavno odločitev vlade, da bo orožje, ki je bilo zaplenjeno na mariborskem letališču julija 1993, odstopila BiH. Po Janševih besedah je v tem primeru šlo za očitno nelegalno trgovino z orožjem, ki se je izvajala brez spoštovanja zakonov in z zlorabo zaščitnih znakov mednarodnih humanitarnih organizacij kot tudi nekaterih državnih institucij, zlasti tajno službo. Corpus delicti bo očitno odpotoval v BiH, Slovenci pa ne bomo nikoli izvedeli, zakaj dejansko ne potrebujemo pušk kalašnikov in čemu vlada ni odposlala orožja takrat, ko so ga Bosanci najbolj krjavo potrebovali.

Predsedniški pušelj

Predsedniško kandidatu-ro je napovedal tudi predse-dnik Demokratske stranke Tone Peršak. Stranki se le-tos, kljub poudarjanju svoje sredinskosti, torej ne levo ne desno, ni uspelo prebiti v parlament.

**14,1 %
brezposelnih**

Število brezposelnih se je v enem mesecu, od junija do julija, povečalo za 2.517 ljudi. Junija je bilo v Sloveniji brez dela 122.613 ljudi, stopnja brezposelnosti pa je bila 14,1-odstotna.



Clinton pod drobnogledom

Volitve na Poljskem

Predsednik poljske Zveze za svobodo ekonomist Leszek Balcerowicz je kandidat za predsednika vlade. Omerjena stranka bo najverjetneje skupaj z zmagovalko nedeljskih parlamentarnih volitev Volilno akcijo Solidarnosti (AWS) tvorila vladno koalicijo. Za AWS je glasovalo nekaj več kot 32 odstotkov volivcev, kar ji bo prineslo 189 parlamentarnih sedežev, medtem ko bo imela Zveza za svobodo od 65 do 70 mest. Dosedanja vladajoča Socialdemokratska zveza (SLD) bo imela le 158 sedežev, kar je 11 manj kot v prejšnji sestavi. Velika poraženka volitev je Kmečka stranka, ki je bila doslej s 127 sedeži članica vladajoče koalicije. V novem parlamentu bo imela le 32 poslanecov. Le za las je 5-odstotni prag za vstop v parlament presegla Delavska zveza, ki je imela pred volitvami 33 poslanecov, posledje pa bo imela le štiri. Poljski predsednik Aleksander Kwasniewski, nekdanji vodja SLD, ni izrazil presežneženja nad volilnimi izidi in kot se za »tranzicijske« presednike spodobi, se je zavezal za sestavo »trdne vlade«. Poljski sejem se bo prvič sestel 20. oktobra.

Volitve v Srbiji

Minulo nedeljo so v Srbiji potekale predsedniške in parlamentarne volitve, na katerih je približno 7,2 milijona volilnih upravičencev izbiralo naslednika Slobodana Miloševica (ta je zdaj predsednik ZRJ) in 250 poslancev republiškega parlamenta. Boykot, h kateremu je občane pozvalo 12 opozicijskih strank na čelu z Demokratsko stranko beograjskega župana Zorana Đinđića in Državlansko zvezo Vesne Pešić, ni uspel, saj se je volitev udeležilo več kot 50 odstotkov volilnih upravičencev. Na nedeljskih četrtnih večstrankarskih parlamentarnih in tretjih predsedniških volitvah v Srbiji od leta 1990 se je za 250 poslanskih mandatov potegovalo 2.533 kandidatov, za predsednika pa 17 kandidatov. Po delnih podatkih naj bi vodil predsedniški kandidat levice Zoran Lilic (bivši predsednik ZRJ) s 36,5 odstotka, na drugem mestu naj bi bil predsednik srbskih radikalov Vojislav Šešelj z 29 odstotki, na tretjem pa vodja SPO Vuk Drašković z 21 odstotki.

FOTO: N. J.



Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Volek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Aleksandra Rituper, Bernarda Balazić-Peček, Anna Potočnik, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov, Jurij Zauneker (fotograf), Nivenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški pomočnik).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (tržniji): 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne

(izdaje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za III. trimesečje 1997 je 2.350,00 SIT, za naročnike v tujini 190,00 SIT. Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNI Murska Sobota: 51900-603-a; 50100-620-00112-5049512.

Elektronska pošta: vestnik@eunet.si **WWW stran:** <http://www.p-inf.si>

Ameriško državno tožilstvo je ameriškega predsednika Billa Clintona obvestilo, da je začelo predhodno preiskavo, s katero bo proučilo njegove aktivnosti v zvezi z zbiranjem denarja za lanskoletno predsedniško kampanjo. Glavna državna tožila Janet Reno bo morala po predhodni preiskavi sprejeti odločitev o tem, ali je potrebna obsežnejša trimesečna preiskava. Podoben postopek se že vodi proti podpredsedniku Alu Goreu.

Iz Zagreba piše — Korupcija

Pred dobrima dvama letoma je tedanji predsednik hrvaške vlade Nikica Valentić navedel kot glavni problem hrvaškega gospodarstva lažni izvoz v BiH. »Gre za približno 40 odstotkov tako imenovanega fiktivnega izvoza, ki ga moramo preprečiti,« je izjavil Valentić, ki pa ni imel ne moči ne sredstev, da bi porajajočemu se kriminalu spodrezal krila. Hrvaška država je namreč kot pomoč svoji paradržavi v BiH, ki se je imenovala Hrvaška republika Herceg-Bosna, uvedla brezcarinsko poslovanje s hrvaško-bošnjaško federacijo BiH. Kmalu po taki vzpostavitvi proste trgovine s formalno enodrstotno obremenitvijo izvozno-izvoznih poslov so v Zagrebu ugotovljali, da so našli mešetarji balkanskega kova v trgovinskem sporazumu ogromno lukenj. Tako je, denimo, neki izvoznik iz Zagreba v Bosno »izvozil« milijon litrov konjaka in nato vso količino »uvozil« nazaj na Hrvaško, čeprav je blago ostalo v Zagrebu ali pa ga v resnici sploh ni bilo. Taka »trgovina« je ob drugem okužila tudi vodstvo državnih blagovnih rezerv, ki je maja lani na papirju dokazovalo, da so državne kašče polne, poldruge mesece pred žetvijo pa v njih niso našli niti zrna pšenice.

Lahko pa se je dalo (in se še da) tudi uradno, brez kršenja zakonov in predpisov, obogateti čez noč. Če denimo kravo ali bika uvozimo na Hrvaško, morate plačati državi tudi do 45 odstotkov dajatev (zaščitne carine, veterinarski pregledi itd.), medtem ko je tak uvoz v BiH, pravzaprav v nekdanjo Herceg-Bosno, obremenjen le enoodstotno, prav toliko pa tudi sveže meso in mesni izdelki, če jih bosansko-hercegovski mesarji prodajajo (uvožijo) na hrvaškem trgu: zaslužek je zares sanjski in Mesna industrija Lijanović, ki se je razvila iz majhne vaške mesnice, bo prej ali slej postala (so)lastnik mesne industrije na Hrvaškem.

Toda v zadnjih dneh, tednih in mesecih ugotov-



vijajo, da v državno blagajno priteka precej manj denarja, kot so napovedovali celo najbolj črno. V tem sistemu podiranja domin, ki ga ponazarja od ob- od najbolj razvpih Murphyyjevih zakonov - ob- staja možnost, da gre več stvari hkrati narobe, - škoda - se je zaradi pomanjkanja denarja za- tudi v hrvaškem delu Podonavja, kamor po prihaja denar za lokalno oblast, so se, zahvalju- To pa je osupnilo mednarodne mirovne posrednike, zlasti ZDA, ki so Hrvaški zagrozili s podajša- navzočnosti prehodne uprave Združenih narodov hrvaškem delu Podonavja od načrtu ane, ki je izšla 15. januarja prihodnjega leta. Zanimivo je bilo pre- deti, koliko je to spoznanje vplivalo na začetek pri- kampanje zoper gospodarski kriminal, klani Ro- rupcije, ki jo izvajajo od začetka prejšnjega sto- predvsem pa, kako dolgo bo trajala slovenska in- pija s šokom, ki jo je prvo občutila slovenska in- nistrstvo, ko so pomočnika ministra in direktorja državnih rezerv Petra Petrića u- 1.500.000 evrov svojim pomočnikom prejema okoli 1.500.000 evrov mark podkupnine od bivšega političnega nek- torja in pomočnika notranjega ministra Milana Be- zaka, ki je Petriću nastavil past.

Dr. Franjo Tuđman in njegovi su se zamerili, da očistijo zelo onesnaženo okolje z oblikami kriminala, za nameček pa so v sprejeli tudi nov kazenski zakon, v njem najvišjo zaporno kazen povečali z 20 na 30 let. Poleg tega ne mine dan brez novega odkritja, ki potrjuje govorice o okuženosti stnikov z nečednimi posli. Prvi dan so bili pomočnik gospodarskega ministra, tretji regionalne vojske policije v Splitu, četrti cariniki, četrta ... Vprašanje je le, kako visoko zarezali v okuženo tkivo in kako močno umetno postavili mejo med zdravim in nezdravim delom družbe. Riba, kot pravijo smrdi pri glavi, je pa res, da se čisti od repa naprej – tokrat pa jo od glave naravnost.

PETER

VESTNIK

Izdaja:
Podjetje za informiranje
Murska Sobota

ni 150 DEM letno, izvod v kolportaži pa 190,00 SIT. Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNI Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče. Na podlagi mnenja Ministrstva za informacije št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvođaev informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet odstotni davek od prometa proizvodov.

Regionalni podjetniški center Murska Sobota

Poroštveni sklad za kolo podjetništva

Malo gospodarstvo ima problem

Na ovira za hitrejši razvoj malega gospodarstva je davčni sistem, ki je preveč zapleten in tretja finansiranje. Denar v bankah je preveč drag, še neveljavljene podjetniki pa ga tudi dobijo težko, zato je ena od ključnih idej, ob tem pa tudi opornega rizičnega ter poslovanja s semenskim kapitalom. Kajti če podjetnik nima slednjega stebra, na katerega se lahko opira, so tudi poti pri iskanju semenskega kapitala pri bankah precej omejene. Zato je pri Razvojnem in podjetniškem centru Murska Soba delovati poroštveni sklad.

Na novega, bi rekli, saj so v evropskih državah ti skladi že dobro znani in pri svojem delovanju uspešni. Toda tudi v naši državi, ki ga ustanovljajo v ljubljanski regiji, nekaj povsem novega, na primeru katerega se lahko učijo še drugi. Tak sklad, ki ga ustanovljajo v ljubljanski regiji, zaradi zavisti pa tudi zaradi odprave od državnega izplačila, ki pa moramo imeti, da je bila dana pobuda za ustanovitev poroštvenih skladov kot pomoč za razvoj malega gospodarstva iz lenda.

Na novega, bi rekli, saj so v evropskih državah ti skladi že dobro znani in pri svojem delovanju uspešni. Toda tudi v naši državi, ki ga ustanovljajo v ljubljanski regiji, nekaj povsem novega, na primeru katerega se lahko učijo še drugi. Tak sklad, ki ga ustanovljajo v ljubljanski regiji, zaradi zavisti pa tudi zaradi odprave od državnega izplačila, ki pa moramo imeti, da je bila dana pobuda za ustanovitev poroštvenih skladov kot pomoč za razvoj malega gospodarstva iz lenda.

Poroštveni sklad, dete številnih očetov

Država bo s svojim pomembnim prispevkom le botra novemu skladu, medtem ko bodo partnerji v njem območne obrtne zbornice, Gospodarska zbornica, Združenje podjetnikov, občine in donatorji ter seveda podjetniki, ki bodo v sklad vstopali kot člani garancijskega sklada. Samo ti bodo tudi deležni vsega, kar bo v ponudbi sklada, članstvo pa si bodo v prvem letu lahko pridobili s priporočilom Obrtne zbornice ali Združenja podjetnikov ter pozneje s priporočilom dveh podjetnikov ter seveda s plačano članarino. V prvem letu delovanja sklada bi se vanj po napovedih vključilo sto podjetnikov, v štirih letih pa okoli tisoč, začetni kapital sklada pa naj bi bil 250 milijonov tolarjev. Prvo leto bi bilo tako podeljenih sto, naslednja leta pa po dvesto poroštev za povprečni znesek posojila v

višini tri milijone tolarjev. Sklad bo prevzel za odobreni kredit do petdeset odstotkov poroštev.

Partnerji poroštvenega sklada na drugi strani so kajpak banke, za podjetja naše regije najpomembnejša Pomurska banka, ter varovalnice, zato zamišljeno delovanje sklada ob toliko partnerjih in vsaj toliko interesih sploh ne more biti preprosto. Se bo potem sploh obneslo?

»Mi smo se odločili ubrati pot, kjer bo kombinacija podjetniških in javnih virov, kajti ravno ta nerazvitost podjetništva pri nas ne bi omogočila, da bi tak sklad ustanovili samo podjetniki. Zato smo izbrali takšno kombinacijo, za katero mislimo, da bi lahko bila uspešna,« je zamisel o kombinaciji več virov zagovarjal snovalec projekta in direktor Razvojnega podjetniškega centra Anton Balažek, ki je tudi napovedal, da bi s postopnim predajanjem sklada v upravljanje samim podjetnikom zapletenost pri organizaciji in delovanju zaradi večočetovstva odpadla.

Prva poroštev še ta mesec

Prva poroštev bo sklad, ki je organiziran kot rizični, odobril še ta mesec, in sicer podjetnikom, ki so po priporočilu lenda vske obrtne zbornice in po lastni želji že postali člani sklada. Skupni razpis Razvojnega sklada občin Lendava, Črenšovci, Odranci, Turnišče in Kobilje, potem Pomurske banke in garancijskega sklada je bil objavljen sredi poltja.

Ti so začeli prvi, »z drugimi pa bomo šli v sodelovanje, ko bodo na to pripravljeni. Za te aktivnosti, ki jih sedaj peljemo in v tem obsegu imamo denar zagotovljen iz lokalnih virov. Odločili smo se, da bomo vsaj v prvem letu poslovanja poskušali pripraviti ločene razpise za posamezna območja, ki jih pokrivajo posamezne obrtne zbornice,« je povedal sobesednik.

Sklad izbrancev in za izbrane?

V prvem razpisu poroštvenega sklada je jasno zapisan pogoj: članstvo v garancijskem skladu pri RPC Murska Sobota. Denar torej in sklad za ovek krog izbrancev, ki bodo na ta način uresničili lastne podjetniške zamisli? Kako bodo potem sploh prišli zraven še neveljavljene podjetniki? »Vsi, ki so solidni, bodo lahko prišli zraven,« je povedal Anton Balažek. Samoljubnost ter iskanje lastnih interesov, ali postati in biti član, dokler to daje koristi, je tako kot povsod lahko doma tudi v podjetništvu in ni varovalka, da si to ne bi moglo najti poti in narediti razpoke tudi v poroštvenem skladu. Bo beseda sogovornika naj bi bil sklad preskusni kamen profesionalne solidarnosti in vzajemnosti naših podjetnikov.

»Vedno je lepo, ko kdo želi populistično reševati probleme. Načelno smo vsi za, vendar so sedaj na preizkušnji tudi podjetniki sami, ali res hočejo dati svoj prispevek k razvoju malega gospodarstva. Upam, da glede na interes, ki so ga pokazali, mislijo resno,« je rekel Anton Balažek. Toda takrat, ko bo denar razdeljen prvim in izbranim, sklad pa brez denarja za njegovo vrtenje v prihodnje, kdo bo potem iskal in se vprašal, kam so se izgubile poštenost, vzajemnost in profesionalna solidarnost podjetnikov. Zato je le upanje, da se dobra zamisel ter ustanovitev sklada vendarle ne bo spredila.

MAJDA HORVAT

Praznik Mure Zlatniki in delavski cvet

Murini direktorji posameznih profitnih centrov so tudi to leto pred tovarniškim praznikom, 24. septembrom, delavcem in sodelavcem podelili zlatnike. Sto petdeset delavcev jih je dobilo za petindvajset let dela v Muri, devetindvajsetim najbolj prizadevnim pri uvajanju sistema celostnega obvladovanja kakovosti pa so podelili zlatnike kakovosti. Slednji so imeli posvetilo z naslednjo vsebino: »Mura podeljuje zlati znak za kakovost za nadpovprečno kakovostno opravljanje svojega dela in za ustvarjanje ugodnega odnosa do kakovosti v svojem delovnem okolju.« Podpisala sta ga generalni direktor Mure Božo Kuharič ter direktor službe za obvladovanja kakovosti poslovanja Štefan Oslaj, zapisano pa so podkrepili še z izposojeno mislijo Philipa B. Crosbyja: »Kakovost ni le prava stvar, ampak je zastoj. In ni le zastoj, je najbolj učinkovita proizvodna linija, kar jih imamo.«

Praznični dan Mure, obogaten z otvoritvijo razstave v murskosoboški Galeriji z naslovom Iz Murine umetniške zbirke, je tudi to leto minil v znamenju delavskega cveta, rdečega nagelja, na nagajence. Pomenljivo ali simbolno – skupaj z zlatniki so jih podeljevali direktorji. MH

Krkina tovarna v Varšavi ali kaj ima skupnega z Ljutomerom Ljutomer izgubil, kar je dobila Varšava

Novomeška Krka je medijem sporočila, da so pred dnevi v Varšavi položili temeljni kamen za novo tovarno. Po Varšavi pa bodo gradili še v Zagrebu in Moskvi. In zakaj prav v Varšavi? V časopisu smo lahko prebrali, da je zato več vzrokov. Poljski trg je za novomeško tovarno zdravil zelo pomemben, saj predstavlja prodaja na njem desetino vse Krkine prodaje. Krka ima na Poljskem registriranih že tudi več kot deset zelenih zdravil, najbolje pa se prodajajo septolete, duovit, pikovit in bilobil, ki so jim, kot lahko beremo, v štirih letih za trikrat zrasla cena in prodaja. V tovarni bodo začeli s pakiranjem najbolj prodajanih petih ali šestih vrst proizvodov, iz njenega skladišča pa potem oskrbovali tudi trge Ukrajine, Belorusije in Litve.

Gre torej za poslovno odločitev novomeške farmacevtske tovarne, za njeno vlaganje na tujem. Koliko bodo tam poželi, bo pokazal čas. Zato h Krkini poslovni politiki prodiranja na vzhodne trge za zdaj ni kaj dodati. Pa vendar: mi omenjamo Krkin obrat v Ljutomeru in se spominjamo napovedi o tem, da bo novomeška tovarna v Ljutomeru pomembno razširila obseg proizvodnje in dogradila prostore. O tem smo pisali tudi na straneh našega tednika in potem v nadaljevanju, da so načrti padli v vodo. Je torej Ljutomer izgubil tisto, kar je dobila Varšava?

Pred skoraj tremi leti je takratni direktor ljutomerskega Krkinega obrata Anton Kapun napovedal razširitev proizvodnje in dograditev ter posodobitev obrata, saj, kot je izjavil, gre do pastile zelo dobro v prodajo. Takrat so osemdeset odstotkov vseh proizvedenih pastil in vitaminskih ter mineralnih napitkov prodali na vzhodna tržišča, predvsem na Poljsko, Češko, Rusijo ter Madžarsko. Zaradi povečanega povpraševanja za njihove izdelke in zaradi dobre cene, ki so jo dosegali na teh trgih, so se v novomeški Krki pripravljali na povečanje proizvodnje v Ljutomeru z dveh na štiri milijone pakiranj mesečno. Šlo naj bi torej kar za stodontno povečanje obsega proizvodnje. Takrat so razvojniki novomeške farmacevtske tovarne tudi zagotavljali, da bodo tolikšen obseg proizvedene na vzhodnih trgih brez problemov lahko prodajali do leta dva tisoč. Do takrat pa bi se načrtovana investicija ali vložek v tovarno tudi poplačal. Govora je bilo o investiciji, vredni okoli 18 milijonov mark, ljutomerski obrat pa je takrat s prodajo pastil in napitkov zaslužil od 25 do 30 milijonov mark na leto.

Toda že isto leto je prišlo do spremembe načrta in februarja letos je direktorica sektorja za proizvodnjo zdravil Krka, pod katerega spada tudi obrat v Ljutomeru, mag. Alojzija Roženberg za naš tednik izjavila: »Preocenili smo trg in se zato odločili, da bi z obnovo obrata, ki se je že začela, proizvodne zmogljivosti povečali za petdeset odstotkov. To je trenutno dovolj za zadostitev potreb trgov.« Tako torej za Ljutomer in za naš tednik, čeprav sedaj vemo, da so na sedežu tovarne že takrat snovali novo tovarno v Varšavi z enakim proizvodnim programom. MH

Radencih o davku na dodano vrednost

Prometni davek na odhodu

1. 1. 1999 imajo podjetja čas, da se prilagodijo novemu sistemu obračunavanja davkov, v katerem bo prometni davek zamenjal novi davek na dodano vrednost

Radenci je potekal v torek, 23. septembra, v organizaciji Centra za razvojno trgovino seminar o predlogu zakona o davku na dodano vrednost. Čeprav bo dobro obvladovanje novega davčnega sistema potrebno za uspešno poslovanje podjetij, pa v severovzhodni Sloveniji za izobraževanje ne kažejo ravno velikega zanimanja. Udeležili so se le računovodji iz Silkema Kidričevo, Nafta Lendava, PDU Murska Sobota, ARCONT-a G. Radgna, Komunalno-stanovanjskega podjetja in Ljutomerskega podjetja Heisenberger & Pretzler.

Predlagani zakon o davku na dodano vrednost temelji na danih oblikah, ki je v državah Evropske zveze že uveljavljena. Seveda Evropske zveze o davku opredeljuje vsebinsko poenoteno zakon o davku na dodano vrednost temelji na naslednjih splošnih opredelitvah, in sicer da je to davek na dodano vrednost v vseh fazah prometa, ki se obračunava na kreditni metodi (metoda »prenos«) in da je pri mednarodni prometu blaga uporabljeno načelo »namembnosti kraja«.

Davek na dodano vrednost je torej vsefazični prometni davek, v strokovni literaturi pa se opisuje kot davek, ki ima v primerjavi z drugimi davki velik finančni učinek, z njim je na relativno enostaven način mogoče zagotoviti nevtralen način obdavčevanja blaga in storitev, sam način obračuna davka pa zagotavlja učinkovitejšo pobiranje le-tega. Enostavno: če davčni zavezanec ne plača davka na dodano vrednost, se davek »prenese« na davčnega zavezanca v naslednji fazi prometa. Se-

veda pa mora biti v ta namen administracija ustrezno usposobljena in organizirana.

Največji strokovnjak za novi davek je prav gotovo Andrej Širčelj, diplomirani ekonomist, davčni svetovalec, predavatelj in publicist s tega področja. Objavil je že dve knjigi s področja davka na dodano vrednost v Evropski zvezi.

Kot vodja seminarja v Radencih je povedal:

»Med novostmi, ki jih prinaša druga faza davčne reforme, je tudi uvedba davka na dodano vrednost. Davek na dodano vrednost je v primerjavi s sedanjim prometnim davkom popolnoma nova oblika in zahteva pripravljenost davčnih zavezancev, družb, podjetnikov, da obračunavajo in plačujejo ta davek. Seveda pa je za to potrebno, da se davčni zavezanci primerno pripravijo na ta davek, predvsem da spoznajo različne računalniške programe glede tega, da spoznajo delovanje davka na dodano vrednost in da spoznajo dokumente, ki bodo potrebni za ta davek. Obračunavanje in plačevanje je en vidik, drugi vidik pa je vodenje poslovne politike ob uvedbi davka na dodano vrednost. Davek na dodano vrednost lahko vpliva na likvidnost poslovanja, na vodenje zalog. Tudi iz tega vidika je pomembno, da se družbe - davčni zavezanci na to pripravijo in da seveda pripravijo tudi svojo poslovno politiko. Eden od pomembnih

programov, ki so ga imele tudi druge države, ki so uvajale zakon na dodano vrednost, je informiranje davčnih zavezancev o tem davku. Jaz menim, da bo tudi v prihodnje čedalje več davčnih zavezancev, ki se bodo želeli s tem seznaniti.«

BBP

Splošna bolnišnica Murska Sobota Otvoritev ambulate za boleznijo dojk

Politikom in mozem oblasti je še vedno pomembno, da si pri tistem, kar je veliko in kar je pomembno, lahko odrežejo tudi kos zase. Je tradicija in folklor, jim je predvsem nova točka za večjo prikljubljenost pri volivcih.

Toda stvari vendarle ne dela pomembnejše to, kdo je bil tisti, ki je prerezal trak, pa čeprav bo ta s škarijami v rokah in odrezanim kosčkom traku na fotografiji ovekovčen za javnost. Še posebno ne, če gre za novo ambulantno boleznijo dojk, ki sedaj v murskosoboški bolnišnici odpira vrata vsem ženskam naše pokrajine. Ambulantna boleznijo dojk je namreč velika pridobitev sama po sebi, pomembnost pa ji daje to, da bo delala za zdravje ljudi, in še, da so denar zanjo in za nakup mamografa na pobudo regijskega društva za boj proti raku prostovoljno prispevali ljudje.

Ljudje, ki znajo, kaj je pomembno, in ki čutijo s tistimi, ki živijo z boleznijo, ter vedo, kaj je sreča v zdravju in ozdravitvi. Darovali so in pri tem še pomislili niso – kot se je to zdelo predsedniku države Milano Kučanu, češ da so pri tem izpolnjevali solidarnost med moškimi in ženskami –, da darujejo kot moški ali kot ženska. Ne verjamem, da so darovali kot moški za ženske ali kot ženske za ženske. Darovali so za stvar, za zdravje. Kajti bolezen, čeprav za njo zbolijo samo eden od članov družine, prizadene vse, očeta in mater, sina in hčerko, moža in ženo. Vso družino pa tudi najbližje in prijatelje. Bolezen in zato tudi ambulantna boleznijo dojk ne more biti stvar ne samo žensk in ne samo moških kakor tudi ne solidarnosti med njimi. Ampak nas vseh in skupnosti.

Ambulantno boleznijo dojk dela pomembno tudi to, da je murskosoboška bolnišnica čutila z ljudmi ter strokovno usposobila zdravstvene delavce, ki bodo delali v ambulanti, prispevala denar za njeno celotno opremljenost ter našla prostor zanjo. Sedaj pa si še prizadeva, da bo delo ambulate zdravstvena zavarovalnica tudi priznala in plačala.

V akciji zbiranja prostovoljnih prispevkov po vsej Sloveniji, predvsem pa v naši pokrajini je bilo zbranih 25 milijonov tolarjev, celotna oprema ambulate pa je stala 32 milijonov tolarjev. Ambulantna bo delala dvakrat na teden. MH

Nafta Lendava Poziv vladi

Naftni svet družbe Nafta Lendava je na svoji zadnji seji, ki jo je pred mesecem, pozval vlado, da naj do konca meseca sprejme odločitev o konceptu sanacije Nafta Lendava. Ta med drugim vsebuje tehnološko posodobitev, povečanje zmogljivosti in ekološko sanacijo rafinerije, gradnjo termoelektrarne na mazut in sanacijo starih dolgov. Razmere v lendavski družbi se namreč slabšajo, saj je ta poslovanje zaradi cenovnih razmerij v prvem polletju izgubila 429 milijonov tolarjev. Izguba v rafinerijski dejavnosti poslovanja znaša milijardo in 228 milijonov tolarjev. Poziv za vlado očitno še ni klic v sili, saj, kot lahko sklepamo, družba Nafta, vlada in Petrol, še nista dorekla, kaj kateri, koliko in kdaj, in še manj, kdaj. MH

Varstroj Lendava

Preobrat

Z zmanjšanjem premoženja pokrili lansko izgubo

V družbi Varstroj so na četrti skupščini, ki so jo imeli prve dni septembra, delničarji sprejeli spremembe statuta družbe. To so storili, ker podjetje po sklepu nadzornega sveta od marca ne vodi več tričlanska, ampak enočlanska uprava. Zaradi opravljanja drugih nalog, ki niso združljive z delom v nadzornem svetu, sta bila zamenjana tudi dva člana sedemčlanskega nadzornega sveta. Zunanji član sveta Miroslav Golubič, ki je imel pooblastila Maksime, odškodninskega ter kapitalnega pokojninskega sklada, je glede poslovnega poročila družbe za lansko leto na skupščini predlagal sprejetje nasprotnega sklepa. Ker pa njegov predlog ni bil podan v zakonitem roku, o njem delničarji na skupščini niso razpravljali in ne glasovali.

»Gre pa za to, da zaradi izgube naj ne bi sprejeli poslovnega poročila za leto '96. Bil je proti pokrivanju izgube, kot smo predlagali mi, in sicer, da se izguba iz leta '96 poravnava v breme revalorizacijskega popravka kapitala. Njegov predlog pa je bil, da se poravnava iz prihodnjega dobička.« je povedal direktor družbe mag. Štefan Kepe.

In zakaj je uprava skupščini predlagala tak način pokrivanja lanske izgube? Že lani je skupščina sprejela sklep, da se celotna izguba preteklih let do leta dva tisoč pokriva iz ustvarjenega dobička. To pa pomeni, da mora družba do navedenega leta ustvariti toliko dobička, da se z njim »očisti« izgub. Ustvarjanje dobička po letu dva tisoč bi potem mogli deliti tudi za dividende. In če bi sedaj k izgubi iz prejšnjih let dodali še lanske izgube, ki znaša skoraj 57 milijonov, sklepa skupščine ne bi mogli uresničiti.

Positivno poslovanje in odblokiran račun

V Varstroju je novi prvi mož marca, ko je prevzel vodenje, predstavil tudi ukrepe za sanacijo družbe. Od takrat je minilo dobrega pol leta in na skupščini ter pred tem na nadzornem svetu je predstavil njihove učinke. Kakšni so?

»V glavnem vse poteka po planu. Prvo četrtnje smo končali pozitivno, tudi polletni rezultat je skupno pozitiven. Tako bo, kakor ocenjujemo, tudi v tretjem četrtnju in ob koncu leta. S tem naj bi se prekinilo petletno poslovanje z izgubo,« je povedal sogovornik. Konec julija so tudi deblokirali žiroračun, kar v Varstroju štejejo med največje uspehe nove uprave.

Konec junija je novi direktor družbe pri LB Pomurski banki uspel spremeniti kratkoročno posojilo v višini 50 milijonov tolarjev v dolgoročno pod ugodnimi pogoji. Dolgoročno posojilo pod ugodnimi pogoji za prestrukturiranje proizvodnje in ohranitev delovnih mest v višini 15 milijonov tolarjev so dobili tudi na ministrstvu za gospodarske dejavnosti, na istem naslovu pa še skoraj 4 milijone sredstev, namenjenih za intervencije v gospodarstvu za subvencioniranje obrestnih mer. Prijavili so se tudi na razpis ministrstva za delo za dodelitev sredstev za subvencioniranje stroškov in okviru izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja. Na ministrstvu so vloge odpirali prvega septembra, v Varstroju pa tudi iz tega naslova pričakujejo ugodno rešitev in del zaprosenega zneska.

Uprava je med ukrepi finančne sanacije načrtovala tudi dezinvestiranje s prodajo skoraj tri tisoč delnic LB Pomurske banke ali po knjigovodski vrednosti 58 milijonov tolarjev, vendar soglasja za to od nadzornega sveta ni dobila. Udejanja pa se načrtovano zmanjšanje števila zaposlenih. Po načrtu novega vodstva in za uspešno poslovanje bi 180 delavcev moralo ustvarjati 11 milijonov mark letne realizacije. Sedaj jih v Varstroju dela še 190, medtem ko jih je bilo lani še 240. Stroške v družbi načrtujejo znižati za deset odstotkov.

MAJDA HORVAT

Prekmurje - avtocesta

Ko se državi strinjata

Uradna informacija je, da se slovenska in madžarska država strinjata, da bo mejni prehod avtoceste v Pincah - Prekmurcev nihče ni vprašal, ali se strinjajo z razkosavanjem pokrajine

V prvi polovici septembra sta državni sekretar slovenskega ministrstva za okolje in prostor Dušan Blagaj in državni sekretar madžarskega ministrstva za promet in zveze Sandor Gyurkovics slovensko javnost seznanila, da so se predstavniki obeh ministrstev in držav dogovorili, da bo avtocesta od Maribora proti Madžarski prestopila mejo v Pincah. Prav tako se obe državi strinjata, da bi z gradnjo začeli najkasneje leta 2000, medtem ko se bo železniška proga, ki bo povezovala Slovenijo in Madžarsko prek Puconec in Hodoša, začela graditi že konec tega leta in bo končana do leta 2000.

Kaj je v skladu s slovenskim nacionalnim programom in kaj ne, je nekaj povsem drugega. V nacionalnem programu je določen in začrtan mejni prehod v Genterovcih oziroma Radmožancih in zaradi tega prestopa nekje med Turniščem in Dolgo vasjo je bila speljana

pa prihaja do takih bistvenih sprememb, da postane smiselnost nadaljevanja gradnje po dosedanjih idejnih projektih lahko vprašljiva. Je za to kriva Lendava, ki je izsilila obvoznico, ki se bo gradila z Darsovim denarjem? Je kriva Murska Sobota, ki je prav tako dosegla

krak usmerjen proti Hrvaški, na drugi strani meje pri Genterovcih pa je menda zaščiten naravno območje? Lahko da je to razlog, toda vse to je že dolgo znano.

Rečemo lahko, da slovenski prostorski in prometni politiki tako ustreza. Da svoje zahteve Lendava in se zameri drugim, ker prva pristane na Pince zaradi svoje obvoznice; da svoje zahteve Murska Sobota in se zameri drugim, češ da bo z avtocestnim denarjem gradila obvoznico. Da Madžarska ne pristaja, čeprav je to znano že od vsega začetka. Vse to je znano

zakaj se ni dokončala smer avtoceste od zahoda proti vzhodu (čeprav je bilo v začetku 90. let razno nasprotno), se bodo že našli naslednjih volitvah.

In kakšno naj bi bilo Prekmurje z zgrajenimi avtocestami in železnico, če bi obveljali vsi predlogi politikov? Manjka regija, kajti pogled na celotno pokrajino in z njo resno pokrajino bi nam dal povsem drugo sliko, kot nam jo poskušajo sedaj sestaviti posamezne občine. Zamislite si najprej okrog Ljubljane ter dolg most čez Muro med Vučjo vasjo in Bakovci, nato bi avtocesta prečkala železnico nekje med Rakičanom in Beltinci, tu bi naj bila veliko križišče, kajti tu se bo začel tudi obvoznik železniške tir za tovarni promet; avtocesta bo šla na pot proti Turnišču, tam pa bo potem zavila proti Radmožancem in Dolenjski vasi in naprej mimo Lendave (tudi del se bo imenoval obvoznik) in nato proti Pincam. Drugi kilometrov (ali celo več) avtoceste v smeri 50 metrov po prekmurjski zemlji, prek arheoloških najdišč, odrezali bodo Lendava in Lendavske gorice, ki bodo postale bolj navezane na Madžarsko kot na Slovenijo. Seveda ne moremo načrtovalci ne vedo, da je to območje odzemanje zemlje in območje ne bo všeč. Pripravljeni imajo zervno varianto trase (za naravno!), ki ne bo šla tako daleč do Turnišča. Potekala bo bolj čez črenšovsko območje, mimo Trna in čez Polanski log. Seveda tudi to ne bo sprejemljivo, kajti to je zaščeno območje ... toda kaj, saj imajo čas za iskanje novih tras. BBP

Anton Törner, Črenšovci: »Do sedaj nas ta avtocesta ni zadevala, niti nismo bili seznanjeni z dosedanjim delom. Že sedaj imamo tukaj velik tovarni promet. Morebiti gre sedaj za iskanje novih tras? Osebo pa mislim, da gre za politično taktiziranje in namerno zavlačenje. Zaenkrat nam ni še nihče ponudil možnosti, da bi šla avtocesta prek Polanskega loga, mini parka Črnc in Trnovskega joušja - to pa mislim, da ne bo mogoče.«

Jože Kavač, Bletinci: »Ta informacija, da je avtocestni mejni prehod preusmerjen na Pince, je že dolgo znana. V občini se o tem še nismo pogovarjali. Ker imamo v vsakem primeru skozi kraj in občino tovarni promet, se še

vedno strinjamo z gradnjo avtoceste in bomo pri tej zahtevi tudi vztrajali.«

Jože Kocet, Turnišče: »Naše stališče je še vedno enako, kot smo ga povedali julija na posvetu v Radencih: avtocesta se ne sme preveč približati naselju in cerkvi, naš predlog sedaj pa je, da bi avtocesta že pred naseljem Turnišče (in ne za naseljem) zavila proti Pincam, torej mimo Nedelice in Gomilice. Ne strinjamo se z mnenjem Uraza za varstvo kulturne dediščine, ki odsvetuje priključek na avtocesto s turniške smeri. V tem primeru pa mi nismo za avtocesto, ki bi delila občino na dva dela, kajti največ kmetijskih površin bi šlo zanjo prav v turniški občini.«

nova trasa avtoceste skozi občine Murska Sobota, Beltinci in Turnišče. Prvotni predlog prvega samostojnega slovenskega prometnega ministrstva je bil, da bi potekala trasa avtoceste po »južnem koridorju« - torej prek Slovenske Bistrice, Ptuj, Ormoža, mimo Ljutomer in Razkrižja, Črenšovci, mimo Lendave do Pinc. Zaradi boljše navezanosti vseh občin v severovzhodni Sloveniji na novo avtocesto je obveljal predlog »prostorcev«, da bo avtocesta speljana od Maribora, mimo Lenarta, preko Slovenskih goric, po Ščavniški dolini, mimo Vučje vasi, med Krogom in Bakovci in naprej do Turnišča in Radmožancev.

V zadnjih petih letih je bilo porabljen ogromno denarja, papirja, časa in živcev za to, da so izbrali pravo traso - pa najsi bo to črna, vijolična ali rumena. Izbrali so jo, čeprav je nekdo pričakoval, da sprete občine tega ne bodo sposobne storiti. Sedaj, ko je končno vse pripravljeno za nadaljevanje dela,

strinjanje z gradnjo »zbirne ceste« oziroma obvoznice za Soboto od Gaja do Rakičana? Ne more biti, kajti ta obvoznica je prav tako nujna ali še bolj kot lendavska in Suhočani si zaslužijo, da jo imajo. Je kriva Madžarska, ki se ne strinja s prehodom v Genterovcih, razlogi pa so v tem, da je njihov avtocestni

in voda na mlin tistim, ki želijo pospešiti gradnjo avtocest proti Dolenjski in Zagrebu (že poldrugo leto imajo obljubo prometnega ministrstva, da bodo dobili 12 kilometrov avtoceste med Obrežjem in Krško vasjo, magistralno cesto od Ljubljane do Novega mesta pa so spremenili v avtocesto). Izgovori,

Dobro obiskan sestanek vinogradnikov kooperantov Kmetijske zadruge Gornja Radgona

Cena grozdja ostaja enaka lanskega

Kmetijska zadruga Gornja Radgona je skupaj s podjetjem Radgonske gorice pripravila sestanek z vinogradniki, ki prek zadruge prodajajo presežke grozdja podjetju Radgonske gorice. Da je zanimanje za prodajo grozdja veliko, je pokazal obisk, saj se je od 147 vabljenih sestanka udeležilo 86 kooperantov.

O rezultatih lanskega odкупа in tem, kako bo potekal letos, je naprej spregovoril direktor Kmetijske zadruge Gornja Radgona Janez Kramberger. Lani so odkupili 35 vagonov, letos pa načrtujejo 45 vagonov grozdja. Cena bo letos enaka lanskega, in to v štirih razredih: sauvignon 200 tolarjev, beli pinot in renski rizling od 110 do 115 tolarjev, laški rizling in rizvanec 95 tolarjev ter modra frankinja 78 tolarjev. Tudi način plačevanja grozdja bo enak lanskega.

skoletnemu, pridelovalci bodo dobili grozdje plačano do tretjine zneska do novega leta, preostalo pa po dekadah do sredine prihodnjega leta.

Direktor podjetja Radgonske gorice Franc Škrobar je vinogradnike seznanil s problematiko prodaje vina, ki je zaradi različnih vzrokov upadla. Tako letos ne bodo prodajali letošnjega janzevca v oktobru, kot so ga lani, saj imajo dovolj starih zalog, temveč po novem letu. Po njihovem je to za

vino dobro. V najboljših letih mesečno prodajo po 17 vagonov janzevca, sedaj pa ga prodajo do 15 vagonov.

O načinu prevzema grozdja je govoril vodja prevzema in lanskega Otmar Babič, ki je posebej poudaril, da ne bodo prevzemali grozdja, ki je bilo trgano dan pred odložitvijo. Natančen rok odkupa grozdja se ni določil, načrtujejo pa, da se bo glavna trgatve začela 10. oktobra. Vse o odkupu lahko vinogradniki povprašajo po telefonu številka 340, s tem se bodo izognili daljšemu čakalju. Vinogradnikom priporočajo, da berejo med tednom poročajo, da berejo med tednom saj je ob koncu tedna prevelika gneča.

L. KRAMBERGER

Občni zbor Zveze rejcev lisaste pasme govedi za Pomurje

Kritično o razmerah v govedoreji

Odgovorni za kmetijstvo ostajajo gluhi za pripombe in predloge govedorejcev

Na občnem zboru Rejske zveze svetloislaste pasme govedi Pomurja so ugodno ocenili delo zveze ter opozorili predvsem na probleme, s katerimi se v zadnjem času srečujejo govedorejci. V začetku devetdesetih let so se združevali rejci v rejsko zvezo predvsem zato, da bi lahko aktivneje sodelovali s strokovnimi službami in naporih za večjo in racionalnejšo prirejo mesa in mleka ter kakovostnih plemenskih živali. Svoje aktivnosti rejci predvsem opravljajo v podružnicah rejskih zvez, kjer zlasti pozimi pripravljajo strokovna predavanja in tečaje, na katerih se seznanjajo z najnovejšimi dosežki v govedoreji.

Čeprav zveza povezuje rejce in zastopa njihove interese, so na zadnjem občnem zboru, na katerem so tudi povzeli ugotovitve občnih zborov posameznih podružnic, ugotavljali, da odgovorni za kmetijstvo največkrat ostajajo gluhi za vse njihove pripombe in predloge. Tako so tudi na tem zboru rejci o težavah v glavnem pripovedovali sami sebi, saj se ga kljub povabilu niso udeležili tisti, ki so pristojni za reševanje najbolj perečih vprašanj.

Govedoreja v Pomurju že nekaj časa stagnira oz. celo nazaduje, kaj najbolj zgovorno potrjuje stavež krav, ki se še naprej

zmanjšuje. Zaradi neurejenih razmer novih naložb takorekoč ni pa tudi sicer so kreditni pogoji izredno neugodni. Čeprav rejci že ves čas zahtevajo, da je potrebno zagotoviti ustrezne kreditne pogoje za naložbe v kmetijstvu, se razmere na tem področju ne spreminjajo, zato se tudi koncentracija krav pri posameznih rejcih ne povečuje. Na območju Pomurja so le štiri kmetije, ki redijo več kot 30 krav, medtem ko znaša povprečje le nekaj več kot štiri krave na posamezno kmetijo.

Že na občnih zbiorih posameznih podružnic so rejci zahtevali, da naj denar, ki se zbira od ži-

ivinskih potnih listov, ostane v občini, ki ga mora nameniti za razvoj govedoreje, takšno zahtevo pa so ponovili tudi na občnem zboru zveze. Seveda ostaja vprašanje, ali bodo v ustreznih ministrstvih prisluhnili njihovi zahtevi, saj so bili doslej gluhi tudi za zahteve o ukinitvi prometnega davka pri prometu s plemenskimi telicami. Pri 320 plemenskih telicah, ki jih letno prodajo v Pomurju, morajo državi plačati okoli 3 milijone tolarjev davka, to pa je le nekaj manj, kot nameni država za njihovo regresiranje. Rejci niso zadovoljni tudi z delom sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, ki ne odigrava svoje vloge, precej kritik pa so izrekli tudi na račun dela Živinorejsko-veterinarskega zavoda za Pomurje. Rejci nimajo vpliva na delo tega zavoda, njihovo mnenja in predlogi se ne upoštevajo, vse pa kaže, da odgovorni na zavodu nimajo interesa, da bi prisluhnili rejcem.

L. KOVAČ

Mesto G. Radgona in ekologija

Čistilna naprava kot mednarodni projekt

Javna razprava o načrtovani čistilni napravi v Lisjakovi strugi v jedilnici ARCONT-a le z vabili in pod budnim očesom »maršala«

V torek, 23. oktobra, popoldne je potekala v jedilnici nekdanjega gornjeradgonskega giganta Avtoradgona javna razprava o načrtovani gradnji nove čistilne naprave za potrebe mesta Gornja Radgona in industrijske cone na Meleh. V jedilnici se je zbrala le peščica udeležencev; med njimi so bili predstavniki podjetij, ki poslujejo ali nameravajo poslovati v industrijski coni na Meleh (ARCONT, AR AVTO, MIR, MURA, OMV in drugi), predstavniki načrtovalcev Družbe za načrtovanje in inženiring ZEU iz Murske Sobote, župan Miha Vodenik in odgovoren za okolje in prostor Dragan Kujundžić ter le nekaj domačinov. Ker so tudi ti prišli zaradi posebnih vabil, je predsednik KS Gornja Radgona Miran Bezjak predlagal, da bi javno razpravo sklicali tudi v mestu.

Župan je poudaril, da je to šele prva uvodna razprava in da ima vsak možnost svoje pripombe in predloge posredovati občinskemu organu do 12. oktobra. Do spomladi 1998 bi morali biti načrti pripravljati, kajti takrat bi jih morala obravnavati še Murska

komisija, saj gre za mednarodni projekt, ki bo financiran tudi s sredstvi Evropske zveze. Še prej bodo morali dobiti soglasje vodarjev (pogrešali so g. Novaka z MOP-a) in lastnikov zemljišč, prek katerih naj bi bila speljana dovorna pot do načrtovane čistil-

ne naprave v Lisjakovi strugi in Šomnovo in Merklinovo domačijo ter za gostiščem Steak Parnice. Mohamed Mazouzi z ZEU je predstavil projekt: čistilna naprava bi bila 15 tisoč ekvivalentnih enot, v začetku 3 leta ekvivalentnih enot, zgrajena bi bila na 3 metra visokem dvignjenem planu. Če točja potoka Hercegovca, ki je s širnjavega potoka in Mure, uporabljena bo tehnologija globinskega čiščenja s kemično-biološkim sistemom. Ker bo čistilna naprava zgrajena za potrebe mesta in industrijske cone, bodo morali imeti vsi industrijski obrati uspešno prehodno čiščenje odpad-

Izredno stanje na Ivancih

Pod kaj se je podpisal moravski župan?

Na pobudo 28 podpisnikov je moravski župan Franc Cipot na Ivancih sklical izredni zbor občanov. Na dnevni red je najprej postavil točko »Nelegitimnosti do- ločenih predstavnikov Občinskega sveta Občine Moravske Toplice, Sveta KS Bogojina in nekaterih drugih krajanov KS Bogojina v zvezi s postopki, ki jih izvajajo glede odcepitve od zdajšnje občine in ustanovitve Občine Bogojina ter posledice«.

Že za uverturo je župan povedal, da je dikcijo točke kar prepisal iz pobude in da z njeno vsebino nima nič opraviti. Pa vendar, mar župan s svojim podpisom ne jamči, da je tisto, kar je podpisal, res? Kaj torej počnejo posamezni občinski svetniki in krajevni veljaki, da se njihovim dejanjem lahko pripiše ozna- ka »nelegitimni«? Se je župan na tistem vendarle strinjal z napisanim, če pa ne s tem, pa vsaj z velikostjo občine, ki jo ima sedaj?

Predsednik KS Martin Horvat je razpravo zabelil s podatkom, da naj bi nekateri podpisali zahtevo po izrednem zboru občanov, ne da bi prebrali njeno utemeljitev (od šestih, kolikor jih je povprašal, naj bi samo eden vedel, kaj je podpisal), drugi pa naj bi zahtevo podpisali, meneč, da jih bo kanalizacija pri- šla ceneje, če župana zvlečejo v svojo vas. Za glodanje je med poslušalce vrgel domnevo, da je morda kdo točko pripisal pozneje. Kako je podpise zbiral Franc Nežić, znan kot podaljšana županova roka? Kot se je med razpravo po- kazalo, je preplah povzročil obisk treh vaščanov pri Trofeniku, ki v DZ vodi komisijo za lokalno samoupravo. K njemu so se z vprašanji o možnosti nove občine odpravili Franc Horvat, Jožef Štefko in prof. Vogrinec. Da je na dan privrelo tudi vprašanje, ali se smejo strankarski možje vtikati v posel z novo občino, je najbrž odveč dodajati. Franc Horvat je zbranim držal kratko lekcijo o demokraciji in političnih strankah kot njenem konstitutivnem delu pa o legi- timnosti in volitvah.

Našel se je tudi krivec za leta 1994 neizglasovano Občino Bogojina, posla- nec Džuban, ki je z amandmajem v DZ preprečil ustanovitve te občine. Toda z novo občino ne bo nič. Ne zgolj zato, ker je dala trenutna sislidovska vladna naveza luč zgolj za ustanovitev 22 novih občin in ker je pošiljal župan lokalni samoupravi zapisnike z zborov občanov, opravljenih pred pol leta (po županovih besedah naj bi bila v Bogojini za približno polovico udeležencev zbora, v Filovcih in v Bukovnici pa vsi proti in v Ivancih dve tretjini proti in ena tretjina za), ki pa jih občinski svet s sklepom ni potrdil, temveč predvsem zato, ker v novi občini ne živi dovolj ljudi. Vse to pa pomeni, da je vloga za ustanovitev nove Občine Bogojina stara že nekaj let in ni v imenu krajanov nihče na novo »pisaril« sklepe. Torej, do občine ne bodo prišli, razen če se najde novi boter. Kot naj bi Trofenikovi obiskovalci izvedeli, obstaja težnja po- čim večjih občinah, vprašanje pa je tudi, kako se bo zakonsko urejevalo vpra- šanje krajevnih skupnosti.

Kaj kmalu se je izkazalo, čemu takšna bojazen pred novo občino. V vasi se namreč pripravlja projekt kanalizacije, ki naj bi ga začeli izvajati ravno v teh dneh in ki bo posamezno gospodinjstvo stal okrog 2000 DM (seveda v to niso všteti triodstotni samoprisepek in takse, ki jih plačujejo občani). Vaščani so se zbal, da v primeru ustanovitve nove občine ostanejo brez svoje kanalizacije in brez svojih sredstev. Prispevek za kanalizacijo, ki naj bi bila zgrajena v letu dni, pa naj bi bil nižji kot v nekaterih drugih vaseh zaradi »deala«, ki ga je sklenil župan z izkoriščevalcem vaše gramoznice. Ekološka taksa za izko- riščanje »šodra« naj bi namreč v blagajno občinskega proračuna prinesla letno več milijonov, tako da bi se iz tega naslova do leta 1999 znašlo v njem 25 mio. Namesto plačevanja pa naj bi izvajalec del obljubil, da bo pol čistilne naprave zgradil z denarjem iz lastnega žepa. Fantomski denar naj bi se tako spremenil v čistilno napravo, Ivančani pa naj bi prišli do denarja, ki jim pripada in za ka- tera se je že izkazalo, da se kaj lahko izgubi v občinski malhi. »Šoder« jamo naj bi v prihodnje doletela tudi »zaokrožitev in revitalizacija«, kot je dejal župan, eden od krajanov pa nato postavil vprašanje: ali je pogoj za kanalizacijo ohranjanje »šoder« jame?

Pa se je zapletlo pri denarju. Za leto 1996 naj bi občina KS nakazala 1,5 mio za izkoriščanje gramozu, 3,4 mio jim je občina ostala dolžna, ker ni imela denarja. Po zagotovilih občine, tega denarja ne bodo izplačali, temveč ga bodo dali za čistilno napravo. Iz samoprisepeka pa je KS v začetku avgusta že naka- zala 1,5 mio za kanalizacijo. No, je pa bil župan zelo prijazen. Vsem, ki namreč niso zmožni takojšnjega plačila, je ponudil, naj se oglasijo pri njem, da se bodo dogovorili za način plačevanja. Toda mar bo kanalizacija pravilno delovala in bo tudi čistilna naprava rabila svojemu namenu? V vedno bolj pre- gretim ozračju je prišla na dan tudi »storija« z dvema kandidatom za predsta- vnika krajevnih skupnosti. Poraženemu naj bi dali za tolažilno nagrado vodenje vaškega odbora. Na tretjega kandidata, ki so ga izvolili na vaškem zboru občanov, pa naj bi pozabili. Takšno naj bi tudi bilo ozadje razprtij v vasi.

Torej, čistilna naprava bo, kanalizacija tudi. Nove občine ne bo. Koliko bo stalo vzdrževanje kanalizacije in čistilne naprave, se še ne ve. Kdaj bo občina prišla montirat števec za porabnike vode, tudi ne. No, najprej bo moral občinski svet na to temo sprejeti odlok. Strankarski možje lahko še naprej obiskujejo Trofenika. Vaščani pa bodo kljub gramozu, ki ga izkoriščajo v njihovi vasi, smeli primakniti po 2000 mark na gospodinjstvo. No, kot pravi moravski župan: »Živimo v istem okolju.« Kraljestvo Moravskih Toplic se tako ne bo zmanjšalo. Za vse pa bo pozneje najbrž poskrbela krovna občinska ko- munalna družba z omejeno odgovornostjo Čista narava. A. P.

V Gornji Radgoni se še vedno ne dajo

So svetniki vzeli vajeti v svoje roke?

Tudi zadnja seja gornjeradgonskega občinskega sveta je potekala po pričakovanem dnevnem redu – zavračali so županove predloge in sprejemali sklepe, ki so bili v nasprotju z županovim mnenjem. Pa tudi sicer vidijo svetniki v vsakem županovem predlogu napake, predvsem pa nepopolnost in potrebo po še večji natančnosti in analitičnosti. Na za- dnji seji občinskega sveta pa se je spor občinskega sveta izkristaliziral v sporu glede Komunale, oziroma med županom ter Feliksom Petkom, predsednikom statutarne komisije, in enako mislečimi.

Cesta bo!

Pri ponovnem odločanju o do- polnitvi odloka o organizaciji in delovnem področju občinske up- rave Občine Gornja Radgona so na predlog župana zavrnili pono- vno obravnavo. Miha Vodenik je prepričan, da občinski svet ne more s pooblastilom prenesti pri- stojnosti župana oziroma tajnika ali druge pooblaščen osebe v občinski upravi na javno komu- nalno podjetje.

S tem si je pred časom občinski svet dal možnost, da po lastni presoji odloča o infrastrukturnih investicijah v občini. Znova pa so potrdili Petkov predlog, s katerim so že naložili Komunalnemu po- djetju Gornja Radgona asfalti- ranje ceste Vratja vas– Zgornje Konjšice. Gradnja ceste se je za- čela in jo bodo v prihodnjem ted- nu odprli. Brez župana torej in brez zagotovila, da bodo denar dobili.

Dejstvo je, da so se odnosi ob- činskega sveta do Komunalnega

podjetja Gornja Radgona spre- menili, potem ko so trije svetniki zasedli pomembne funkcije v tem podjetju, en svetnik pa je že od prej zaposlen v tem podjetju. Ta- krat so tudi začeli dosledno na- sprotovati županovi ideji o usta- novitvi novega komunalnega po- djetja Čistoča, čeprav so v pre- teklosti to idejo podpirali, polena pa metali pod noge stari Komu- nali.

Ena ali dve veljavni zakonodaji?

Župan jim je očital, da niso pristojni sprejemati takega skle- pa, s katerim sprejemajo poobla- stila Komunale v svojo last, saj so po obstoječi veljavni zakonodaji ti sklepi neveljavni z vsemi posledicami pravne in finančne nara- ve. Feliks Petek pa mu je odgovo- ril, da je občinski svet pravno su- veren pri odločanju, organizi- ranju in delovanju občinske upra- ve. Po njegovem menju županove navedbe niso pravno relevantne.

Na oder je kasneje stopil svet- nik Žižek, ki je oba vprašal, ali delata po isti zakonodaji ali vsak po svoji, njune trditve so namreč nasprotujoče si, oba pa pravita, da delata pravilno in po zakono- daji.

Komunala je enako občinski svet in obratno?

Da čaka novega svetnika Dra- ga Horvata težko delo, je lahko ugotovil že na prvi seji ter dodal, da je delo v bistvu zelo enostav- no, če glasuješ proti, ko predlaga župan, in za, ko predlagajo svet- niki. Na glas je tudi povedal, da sta občinski svet in Komunalno podjetje pri odločanju v bistvu eno, namesto da bi predstavniki Komunale poslušali razprave, ter da dolgoročno to ne bo dobro za Komunalno podjetje.

Nepravilno ali nezakonito

Olga Vrzal, predsednica NO, je podala končno poročilo o nadzo- ru Sklada stavbnih zemljišč. Ugo- toville so nekatere nepravilnosti, in sicer da se v letu 1995 namenski prihodki za uporabo stavbnega zemljišča, prihodki od prodaje zemljišč in sorazmernega deleža

opremljanja zemljišč niso skladni s sklad, za kratkoročno neangazir- na sredstva niso poskrbeli z dodal- nimi prihodki v obliki obresti, po- nekod so pobirali preizkuse naj- nine in podobno. Kar nekaj nepra- vilnosti pa je bilo pri projektu, ki ga je omenjeni sklad izvajal skupaj z Gea birojem. Skupina svetnikov Frank, Tropauner in Petek je takoj reagirala in vprašala, kakši so ukrepi na predlog NO sicer is- šitelje, ki so delali nezakonito. Pre- dsednica Vrzalova pa jim je odgo- vorila, da NO nima nobenih poob- lastil, da bi predlagala kazenske ukrepe, ter dodala, da ni niti z mo- besedo omenila nezakonitosti, ampak je govorila o nepravilno- stih. Kljub temu pa je Feliks Petek vztrajal, naj jih podajo.

Kdo bo koga

Kako župan odgovarja na vprašanja in pobude svetnikov? Pri poročanju o realizaciji skle- pov je župan sicer sel pred mikro- fon, svetnikom pa je povedal na- fon, svetnikom pa je povedal na- si kar sami preberejo odgovore v priloženem gradivu za to in pri- hodnjo sejo. Tik pred točko, ko bi moral odgovarjati na vpraša- nja, pa so župan in predstavniki občinske uprave sejo zapustili.

ALEKSANDRA
NANA RITUPER

Soboški mestni svetniki o plinifikaciji

»Mestna občina ne prenese polževega razvoja!«

Misel iz naslova, ki jo je na 31. seji murskosoboškega mestnega sve- ta izrekel župan Anton Slavic, dovolj zgovorno ponazarja zaostanek pri izvedbi plinifikacijskega omrežja. Po njegovih besedah bo ta obsežna nalozba, ki naj bi jo končali v nekaj letih, stala več kot 13 milijonov nemških mark. Plinifikacijo bi opravili s koncesijo, s čimer bi povsem razbremenili mestni proračun. Kot je navedel župan, so obiskali nekaj slovenskih občin in se seznanili z njihovim pristopom k plinifikaciji. »Nekateri so se odločili za lastno pot in ustanovitev podjetja, večina pa za koncesijo. Podatki in izkušnje govorijo v prid koncesije, ker občine ne zmorejo velikega finančnega zalogaja. Ugotavlja se, da je ta rešitev za občane najugodnejša, ker je cenejša. Pri tem govorimo o plinifikaciji celotne mestne občine, zato ne bo nobenih razlik med Mursko Soboto in primestnimi naselji tako glede cene priključka kot v tehničnem smi- slu,« zagotavlja soboški župan.

Svetovalce načelnega oddelka za infrastrukturo, okolje in pro- stor ter gospodarske javne služ- be Anton Štihec je pojasnil, da je bil izdelovalec idejnega projekta plinifikacije Franc Kramar iz Projektivnega biroja. Na osnovi ankete so ugotovili, da bi bilo v mestu približno 63 odstotkov porabnikov zemeljskega plina, v

idejni študiji pa so podrobneje izdelane tudi letne porabe plina (ločeno po mesecih) za posa- mezne vrste porabnikov v Mur- ski Soboti in primestnih krajev- nih skupnostih.

Po oceni izdelovalca idejne študije bi prva in druga faza gra- dnje plinovodnega omrežja traja- li od 8 do 12 let, pri čemer je mi-

šljena lastna izvedba, ne pa kon- cessionar. Ker je idejni projekt v reviziji, smo slišali v razpravi, bi prvotni znesek 2 tisoč DEM za posamezni priključek lahko pre- cej pocenili.

Ob upoštevanju številnih pre- dnosti, ki jih omogoča način iz- vajanja gospodarske javne služ- be s koncesijo po predhodnem javnem razpisu, so se razpra- vljalci (Vladimir Goldinski, Lu- dvik Sukić, Štefan Küplen, Josip Kelemen in Franc Meolic) zavze- li za čim hitrejši začetek del. Er- nest Ebenšpanger pa je v imenu odbora za gospodarsko infra- strukturo predlagal izključno uporabo zemeljskega plina, ne pa tudi utekočinjenega naftnega plina, kar je bilo sprejeto. V zve- zi s tem so svetniki z nekaterimi manjšimi pripombami potrdili tudi prvo obravnavo odloka o

načinu izvajanja gospodarske javne službe oskrbe z zemeljskim plinom v mestni občini. Iz njega velja izluščiti, da bo koncesija trajala najmanj 20 let in da cena plina ne sme presegati cene lah- kega kurilnega olja glede na pri- dobljeno toplotno energijo, ki se za obe gorivi izračunava z enaki mi standardi.

MILAN JERSI

Na seji mestnega sveta so se seznanili z informa- cijo o poteku priprave prostorske dokumenta- cije za gradnjo avtoceste. Trenutno izdelujejo lo- ni projekt za odsek Vrat- ja vas–Radmožanci, ka- tera je lokacijski načrt. Naj bi bil gotov do 23. fe- bruarja 1998, začel se gradnja premostitvenih objektov pa je predviden jeseni prihodnjega leta. Izdeluje se tudi prostors- ka dokumentacija za zbirno cesto okrog Mur- ske Sobote in navezavo na avtocesto, ki naj bi bila končana do 14. ju- lija 1998. Sprejet je tudi sklep o določni varstva- ske cene vzgojno-varst- nih storitev, ki veljajo od 1. septembra letos. Te znašajo za otroke od pr- značajo za tretjega leta sta- rosti 35.515,70 tolarja, za skupino od tretjega do sedmega leta pa 28.375,60 tolarja. Hra- ti so potrdili imenovanje Daneta Kataliniča za ravnatelja Vrta Murske Sobote ter Jožeta Brus- na in Lučka Nemca za ravnatelja prve in druge osemletke v Murski So- boti. Soglašali so tudi z imenovanjem upravnega odbora stanovanjskega sklada na čelu s predse- dnico Nadjoo Ivanc- šević in nadzornega ob- bora, ki ga vodi Anton Inhof.

V Črenšovcih so dali na mizo končni obračun stroškov

in virov financiranja za obnovo in dozidavo zdravstvene postaje

Veseli so tovarne, pomoč pa ...

Ponudba Hidrogee najcenejša, toda ali je tudi realna? – Še nezasedeno 3-sobno stanovanje v Črenšovcih – Koliko so stala nujna obnovitvena dela v OŠ Bistrica?

V Črenšovcih so letos s ponosom predali namenu obnovljene in do- grajene prostore zdravstvene postaje z lekarno, medtem pa so dobili občinski svetniki tudi končno finančno poročilo. Prav tako so zvedeli, koliko so stala nujna obnovitvena dela bistriške osemletke (da se je sploh lahko začel pouk v novem šolskem letu), in se seznanili še z nekaterimi drugimi »tekočimi zadevami«.

Pogodbena vrednost za adap- tacija in dozidavo zdravstvene postaje v Črenšovcih je bila nekaj čez 42,7 milijona tolarjev. Zaradi nekaterih dodatnih del (zamenja- va dotrajanih instalacij kanaliza- cije, vodovoda in elektrike, uredi- tev okolja idr.) pa je končna vred- nost opravljenih del nekaj čez 50,3 milijona tolarjev, k čemur je potrebno prišteti še 1,2 milijona tolarjev za druge stroške (nadzor, dokumentacija, soglasje idr.). Iz občinskega proračuna so v ta na- men »odšteli« blizu 31,4 milijona,

Pomurske lekarne so prispevale 12,5, ministrstvo za zdravstvo je primaknilo 5 milijonov. Občina Odranci pa se je obvezala za finančni delež v višini 2.640.000 tolarjev. Tako se je vse skupaj nekako izšlo. Medtem so oddali tudi že dve 1,5-sobni stanovanji, 3-sobno, ki so ga namenili za zdravniški kader, pa je še vedno prazno.

Če bi enim rekli da ...

V interesu občine bi vsekakor moral biti tudi obstoj podjetij, ki

delujejo na njenem območju. Zato so črenšovski svetniki izra- zili zadovoljstvo, da kon- fekcijska tovarna v Veliki Polani spet obratuje in da namerava vodstvo zaposliti še 11 delavcev, tako da jih bo skupaj 70. Lastnika podjetja V PAUL-ANNA (Anica Varga in Matija Slavic) sta občino zaprosila za finančno pomoč, in sicer v obliki subven- cioniranja obrestne mere (5 od- stotkov) za najeto posojilo v viši- ni 32.700.000 tolarjev s petletno dobo vračila.

Če bi se odločili za tako po- moč, bi to pomenilo okrog 1,65 milijona tolarjev letno, kar se je večini svetnikov zdela prevelika obveznost. In če bi rekli da, bi na podoben način najbrž želelo

dobiti pomoč še najmanj 50 po- djetij, ki jim potem ne bi mogli reči ne. Zato so sklenili, naj se župan pogovori z vodstvom po- djetja, dobi vpogled v finančno stanje in skuša najti rešitev v obliki enkratne pomoči iz sred- stev za kreditiranje drobnega gospodarstva.

So velike razlike v ponudbah realne?

V KS Črenšovci je večina go- spodinjstev že podpisala indivi- dualno pogodbo o pristupu oz. financiranju kanalizacije in čisti- lne naprave. Njihov delež bo znašal okrog 3.600 mark, poleg tega pa bodo 4 leta zbirali v ta namen še krajevni samoprisepe-

vek. To bo vsekakor velika obre- menitev. Ministrstvo za okolje in prostor jih žal ni uvrstilo v le- tošnji program sofinanciranja, ampak obljubilo, da bodo njho- vo vlogo upoštevali prihodnje leto.

Na javni razpis za gradnjo čis- tilne naprave in zgraditev glav- nega kanala v dolžini okrog 2.800 metrov pa so se odzvali Hidrogea iz Celja, Kovinotehna Celje, SGP Pomgrad Niz- kogradnje M. Sobota in SGP Gradbenik Lendava. Razlike med ponudniki so precejšnje (od 129,6 do 194,4 milijona SIT), zato so se svetniki spraše- vali, ali je najcenejša, ki jo je dala Hidrogea iz Celja, zares tudi realna. Sicer pa bodo skuša- li to ugotoviti v dodatnih pogo- vorih.

Najugodnejši ponudnik pri obnovitvenih delih v OŠ Bistrica je bil Gidos iz Lendave. Obnova tlakov, pleskanje, obnova elek- trične instalacije in nekatera gra- dbeno dela so stala okrog 9,5 mi- lijona tolarjev. Po mnenju žu- pana Antona Törnarja bi bilo prav, če bi v ta namen KS Bistri- ca zagotovila okrog 2 milijona tolarjev. JOŽE GRAJ

Kakšen predmetnik za 9-letno dvojezično osnovno šolo?

Še različni pogledi

Na strokovnem posvetu v Lendavi sprejeli nekaj konkretnih pobud oz. predlogov

V okviru Nacionalnega kurikularnega sveta deluje tudi posebna komisija za šolstvo v narodno in jezikovno mešanih okoljih, ki je skušala sestaviti prilagojen predmetnik za dvojezične osnovne šole v Prekmurju, ki naj bi veljal v 9-letni osnovni šoli. O njem so spregovorili minuli teden na strokovnem posvetu v Dvojezični OŠ I Lendava, ki ga je organiziral Zavod za šolstvo Republike Slovenije - Organizacijska enota M. Soba.

Pravzaprav so dokaj številni udeleženci posveta najprej prišli na predstaviteljsko predstavilo. Ljubici Marjanoviči, predsednici področne kurikularne komisije za osnovno šolo, ki je na kratko predstavila splošno sliko oblikovanja novega predmetnika za prehod na 9-letno osnovno šolo v Sloveniji. Med drugim je poudarila, da za osnovno šolo niso mogli vzeti sedanjega predmetnika in ga le dopolniti, zato je nova šolska zakonodaja (je) prinesla nekatere bistvene spremembe, kot so vstop otrok v šolo s 6. letom, triletni obvezni izbirni predmeti idr. Po enem od javne razprave je Nacionalni kurikularni svet sprejel predlog novega predmetnika. Če bi upoštevali zahteve te ali one predmetne skupine, bi bilo število ur na leto večje, kot je predpisano v Zakonu - v prvem triletnju največ 26, v drugem največ 26, v tretjem

pa največ 30 ur tedensko. In prav tu so se najbolj lomila kopja. Vsakdo je hotel v predmetniku za svoje področje čim več ur. Nekatere pripombe je bilo mogoče upoštevati, v glavnem pa je bilo zelo malo maneverskega prostora. Zda je na vrsti preverjanje osnutkov učnih načrtov za posamezne predmete.

Predsednica kurikularne komisije za šolstvo narodno in jezikovno mešanih okolij prof. dr. Albin Nečak Luk pa je spregovorila o temi, ki je navzven še posebno zanimiva, to je o izhodiščih za prilagoditev predmetnika za dvojezične osnovne šole. Pokazalo se je, da brez zmerne presejanja zakonsko določenega števila ur za tedensko obremenitev učencev v dvojezičnih šolah ne bo šlo, in to predvsem zaradi tega, ker morajo imeti učenci v teh šolah enako število ur maternega jezika in

jezika okolja (slovenščina in madžarščina ali obratno). Kljub preseganju zakonskih normativov pa se ne bo mogoče izogniti še zmanjšanju števila ur za nekatere predmete. Na »udaru« naj bi bili predvsem tako imenovani vzgojni predmeti, kot so tehnični pouk, gospodinjstvo, likovni in glasbeni pouk.

Potem ko je predlog novega predmetnika za dvojezične osnovne šole podrobno predstavila Elizabeta Pal (ravnateljica DOŠ I Lendava), ki se je na tem področju še posebno angažirala, smo lahko slišali številna vprašanja, pripombe in spreminjalne predloge. Zakaj naj bi nekaterim predmetom, kot je tehnični pouk, »vzeli« kar 50 odstotkov ur v primerjavi s sedanjim predmetnikom, drugim pa bistveno manj ali sploh nič? Zakaj ne bi ostali v 1. razredu 2 uri likovne in glasbene vzgoje? Kako izvajati fleksibilno diferenciacijo pri pouku v majhnih šolah? Ali bi lahko pouk nacionalne zgodovine uvrstili med izbirne predmete? Ali ne bi bila za dvojezične šole dovolj le dva obvezna izbirna predmeta, s

tem da bi jih ponudili več? Ali ne bo padla kakovost dvojezičnega pouka oziroma ali vsa stvar ni naravnana tako, da bi prevladal slovenski jezik? To je le nekaj vprašanj, na katera razpravljalci v glavnem niso dobili jasnih odgovorov, rešitev ...

Razšli so se z različnimi pogledi, sprejeli pa so več skupnih stališč, in to: kurikularna komisija za šolstvo narodno in jezikovno mešanih okolij naj ponovno pregleda predmetnik in presodi, ali se da še kaj spremeniti; dvojezičnim šolam naj se izjemoma dovolijo presejanje števila zakonsko določenih ur tedenske obremenitve v povprečju za 2 uri; država naj zagotovi finančna sredstva za enoletno pripravo (malo šolo) otrok v dvojezičnih vrtcih; ni vojski pouk v 2. triletni naj se še poveča, v 1. triadi pa naj bi bilo »dovoljeno« poučevanje predmetnih učiteljev le za jezikovni pouk. Soglašali so tudi, da bi si učenci izbrali le dva obvezna izbirna predmeta, namesto treh, kot določa zakon.

JOŽE GRAJ

Iz spominov in doživetij

Kdo je bil dr. Matija Slavič?

V Prekmurju je vedno več šolanih ljudi, največ tehnikov, inženirjev vseh vrst in ekonomistov. Srečanje z njimi pa priča, da skoraj nič ne poznajo ne zgodovine ne kulturne preteklosti svoje dežele, naših starih pisateljev, ki so nam ohranili slovenstvo. Tako se tudi ne zavedajo pomena boja za ohranitev slovenstva v Prekmurju in za pridruženje Kraljevini Slovenec, Hrvatov in Srbov leta 1919. Ker bo 27. septembra t. l. v Križevcih pri Ljutomeru simpozij o dr. Matiji Slaviču, brez katerega bi mi danes ne bili v svobodni Sloveniji, začnimo z njim v Vestniku vrsto člankov o naših pomembnih ljudeh.

Matija Slavič se je narodil 27. januarja 1877 v Bučevcih pri Križevcih nad Ljutomerom. Tega primka drugod v Sloveniji ne najdemo in verjetno so bili njegovi predniki - to dokazuje tudi njegova temna polt in izrazita glava - priseljenci s hrvaškega Balkana kot Aleksiči, Skoki, Herici itn. Po osnovni šoli v Križevcih in Radgoni - tu se je srečal s Prekmurci in z madžarščino - je obiskoval klasično gimnazijo v Mariboru in po maturi 1897. prav tam študiral bogoslovje do 1901., toda bil dovolj dobrih uspehov v študiju

si o njegovem prizadevanju za osvoboditev Prekmurja. Mnogo so mu pri tem pomagali verzejski rojak dr. Franc Kovačič, izvedenec za slovensko štajersko, dr. Karel Verstovšek in vodja slovenske delegacije prof. in minister dr. Ivan Žolger.

Napisal je dve francoski brošuri z jedrnatimi podatki o življenju Prekmurja in upravičenosti njegove pripadnosti k preostalemu slovenstvu v isti državi. V njih je tudi uspešno pobijal neresnične trditve madžarskih izvedencev, ki so trdili, da npr. jezik prekmurskih Slovencev ni slo-



posvečen že leto prej. Bil je kratek čas kaplan v Hočah, nakar so ga poslali študirat teologijo na Dunaj, kar je bilo namenjeno le najbolj nadarjenim. Vmes je bil nemški pridigar v Celju. Tu je bil na podlagi disertacije o nauku o Kristusovi osebi v Pavlovih pismih Efežanom in Kološanom, ki je bila pohvaljena in nagajana, 1911. promoviran za doktorja teologije. Za visokošolskega profesorja se je habilitiral s spisom v latinščini: Povzetek biblične arheologije (Maribor 1912). Tako je postal najprej nadomestni, 1912. provizorni, 1916. pa pravi profesor za biblične znanosti stare zaveze na bogoslovnem učilišču v Mariboru. Po ustanovitvi ljubljanske univerze je 1920. postal izredni, naslednje leto pa redni profesor stare zaveze na teološki fakulteti. Tu je delal do upokojitve (zavoljo oslabelega vida) 1951., nato pa še šest let predaval. Umrli je v Ljubljani 25. oktobra 1958, pokopani pa so ga v domačem kraju. Ali se bo zbralo na njegovo letošnjo obletnico smrtne dneva ob njegovem grobu vsaj zastopstvo iz Prekmurja?

Strokovno se je Slavič izpopolnjeval s potovanji po Egiptu in Palestini 1913. in 1927. Po prvem potovanju je nastala knjiga V deželi faraonov (Maribor 1914), z drugega pa je objavil več člankov v Finžgarjevi reviji Mladika 1923-1927. Na bibličnem inštitutu v Rimu je študiral leta 1922. Na fakulteti je bil dekan v letih 1930-1931 in 1937-1938, na univerzi pa kar dvakrat rektor, kar priča o njegovem ugledu med tedanjimi rednimi profesorji: 1932-1934 in 1939-1940, v najtežjih časih slovenske univerze, ki ji je mnogo pomagal prek svojega prijatelja in rojaka ministra dr. A. Korošca.

V svoji stroki in celotni slovenski javnosti ter kulturi si je Matija Slavič pridobil nemalno ime s svojim prevodom svetega pisma stare zaveze: petero Mojzesovih knjig in Jozeftova knjiga (1939), po vojni pa preostale knjige brez malih prerokov in grških knjig, ki so jih prevedli drugi (Maribor, 1959-1961). Pisal je že 1915. o načelih in metodi prevajanja sv. pisma.

Toda za nas prekmurske in vse Slovence je Slavič gotovo še bolj zaslužen kot borec za osvoboditev Prekmurja. Narodna vlada za Slovenijo ga je 1919. poslala kot izvedenca (eksperta) za Prekmurje na mirovno konferenco v Parizu. Nihče tedaj ni bil bolj pripravljen na to s svojim poznavanjem Prekmurja, z vezami s prekmurskimi narodnimi duhovniki, s svojo izobrazbo, znanjem jezikov, z vztrajnostjo in gladi vodenjem v diplomatski mednarodni družbi. Dokaz tega so njegovi nemalno uspehi in njegovi spi-

venščina, da nikoli niso imeli kulturnih in gospodarskih stikov s preostalimi Slovenci itn. Kot danes! Slavič je napisal tudi prvo slovensko knjigo: Prekmurje (Ljubljana, 1921), v kateri na kratko seznani z lego, zgodovino in načinom življenja »ogriških« Slovencev ter z bojem za osvoboditev izpod ogrske oblasti na mirovni konferenci. Prav tako je leta 1923 poljudno seznanjal s Prekmurjem v Finžgarjevem mesečniku Mladika. Boje za severno mejo sploh je opisal ob desetletnici osvoboditve v zborniku Slovenci 1918-1928 (Ljubljana, 1928).

Najpomembnejši pa sta za nas dve Slavičevi razpravi, ki obsegata skupaj 80 strani v zborniku Slovenska krajina (uredil V. Novak, Beltinci 1935, samozaložba). V prvi: Narodnost in osvoboditev Prekmurcev pobija zaletlost nekaterih hrvaških publicistov ok. leta 1925, ki so v nepoznavanju razglašali, da je Prekmurje hrvaško, da govorijo tam starohrvaški dialekt itd. V nadaljnjem pa opisuje nesrečni, nepremišljeni vdor hrvaške vojske pod vodstvom kaptana Jurišića v južno Prekmurje konec decembra 1918, ki nam je škodoval in povzročil smrt več vojakov ter ujetništvo za druge. V drugi razpravi: Prekmurske meje v diplomaciji opisuje potek mirovnih pogajanj v Parizu 1919, ko so Madžari z vsilo želeli obdržati Prekmurje in ozemlje, ki so jim ga odvzeli za Češkoslovaško, Rumunijo in Jugoslavijo. Natančno opisuje prizadevanje slovenske delegacije in svoje delo, težave, s katerimi so pridobili tuje diplomate zmagovitih držav, da so šli z mejo čez Muro, ki so jo prvotno določili. Opisal je tudi delo razmejitvene komisije v letih 1920 in 1921, delo v okviru Društva narodov v Londonu v juliju 1922, kamor je moral tudi Slavič kot strokovnjak za Prekmurje; končno pa še postavljanje mejnikov med državama, kar je segalo v leto 1924. Slavičev spis je nenadomestljiv vir tako za poznavanje mirovnih prizadevanj kot za poznavanje Prekmurja v narodnostnem, gospodarskem in kulturnem pogledu. Od nas terja, kot vse njegovo delo, polno hvaležnost, kar naj se pokaže predvsem v tem, da bomo njegove spise, ki bodo kmalu objavljeni, spoznavali. Prav tako nas bo zbornik s predavanji na njegovem simpoziju vsestransko seznanil z njegovim življenjem in delom. Namesto sovjetskih vojakov pa postavimo v soboškem parku dostojen spomenik Matiji Slaviču in newyorškemu profesorju Johnsonu, ki je predlagal današnjo mejo z Madžarsko in k čemur nas je pozval dr. Slavič že leta 1935.

VILKO NOVAK

Na obisku v župnijskem vrtcu Lavra v Murski Soboti

Otrok mora ljubezen tudi čutiti

Nedavnim so prejeli pomembno odločbo Ministrstva Republike Slovenije
Šolstvo in šport

Če bi kdaj obiskali tudi župnijski vrtec v Murski Soboti, nas je te obiskal eden od staršev, ki ima otroka v tem vrtcu. Zakaj pa ne, smo se vrtcu in kmetu nato tudi poklicali Zavod Lavra, v okviru katerega deluje (kot enota) omenjeni vrtec. Vršilka dolžnosti direktorice Marjeta Benda nam je prijazno odgovorila, da smo dobrodošli.

Na dvorišču nekdanje domačije znanega zobozdravnika Kladarja, v kateri začasno deluje župnijski vrtec Lavra, smo se prišli pogledati ravno tedaj, ko je prišla tja sestra Irena Benda, ki je bila prej vseh naša gostiteljica. Razgovor z njo smo najprej stopili v dvorišče, kjer so otroci ravno teletali oz. se razgibavali. Z njimi smo bili sestre Jožica in Marija. Sestri nam je sestra Irena povedala, da so vse tri končale študij v župnijski predšolske vzgoje (vse stopnja) na pedagoški fakulteti in da so opravile tudi praktično v državnih vrtcih.

Prilagoditveni in obenem drugačni

Župnijski vrtec v M. Soboti je bil ustanovljen leta 1995/96. Letos je imel v skupini 28 otrok, starih od dve do šest let. Razdeljeni so v dve kombinirani skupini, si-

cer pa so veliko časa vsi skupaj, saj vrtcu otroku zagotoviti ne samo varstvo, ampak čustveno toplotno okolje v družinskem razpoloženju, kjer se bo čutil sprejetega. Naš osnovni vzgojni cilj se opira na otrokove pozitivne izkušnje, za izhodišče vzgojnega dela pa smo si postavili usmeritev, da ni dovolj imeti otroka rad, ampak mora on to ljubezen tudi čutiti. Don Bosco je dejal, da je vzgoja stvar srca. Zato zagotavljamo otrokom možnost za optimalni razvoj glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, narodno pripadnost, telesno in duševno konstitucijo. Optimalen razvoj vključuje tudi možnost poglobljene razvoja na določenem področju. Življenje in delo v vrtcu je organizirano tako, da upoštevamo razlike, pravice do izbire in drugačnosti. Otroke vzgajamo za strpnost, solidarnost in odgovornost ter za postopno razvijanje kritičnega duha osebnih odločitev in avtonomne presoje. Starši imajo tudi pravico vpogleda



Pri telovadbi uri

v programe za predšolske otroke, do obveščeni o življenju in delu v vrtcu ter tudi do sodelovanja pri načrtovanju in organiziranju dela v skupini. Lahko povem, da je to sodelovanje zares zelo dobro in koristno.

S starši organizirajo tudi skupna praznovanja, skupna bogoslužja, sestanke, izlete idr. Sicer pa župnijski vrtec Lavra izvaja podobne vzgojne programe kot drugi javni vrtci. To pomeni, da imajo tudi malo šolo; podobno je urejeno še glede plačilne lestvice za starše, delovnega časa idr. Še posebej pa

si prizadevajo, da imajo otroci čim več stika z naravo in naravnimi materiali, ki mu razvijajo domišljijo in ustvarjalnost, bivanje na zraku pa jim povečuje odpornost in vzdržljivost. Poleg tega spoznavajo narodno kulturno dediščino (pregovori, pesmi, zgodbe, igre, običaji idr.) ter razvijajo načela humanosti. Sveda otroci v tem vrtcu tudi molijo, in to v glavnem le tedaj, kadar sedijo za mizo, to je pri zajtrku in kosilu.

Popoldne pa pripravljajo vrtcu Lavra tudi srečanja z otroki, ki niso vključeni v redno vzgojno-izobraževalno delo, njihovi starši pa jim želijo omogočiti prijetno družinsko vrstnikov in vzgojo po krščanskih načelih dobrote in nenasilja.

Imajo tudi interesne dejavnosti, in sicer: pevске urice za najmlajše, ure pravljic, plesna vzgoja in telovadne urice.

Ker jim je Ministrstvo za šolstvo in šport končno izdalo odločbo o vključitvi v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgojno-izobraževalnega dela v Republiki Sloveniji, pričakujejo, da bodo odslej dobili od države določena sredstva, ki jim pripadajo.

In zakaj so si izbrali ime Lavra? Sestra Irena nam je na kratko razložila, da je bila to deklica, ki je darovala svoje življenje za svojo mamo, zato je v postopku za razglasitev za svetnico. Rodila se je v Čilu, od koder se je preselila z mamo v Argentino, kjer je bila tudi gojenka v domu hčera Marije Pomočnice.

Besedilo in foto: JOŽE GRAJ



Na skupni posnetek na dvorišču. Naša gostiteljica, sestra Irena, čepi v naročju z enim od najmlajših otrok v župnijskem vrtcu.

Dobičkonosnost podjetja bi morala biti nekje v višini enega odstotka do odstotka in pol od celotne realizacije

Zlatih časov občinskih trgovin ni več

Ljubljanska trgovina je s 40-odstotnega poskočila na 53-odstotni delež v slovenski trgovini

V obdobju zadnjih šestih let se je moč trgovine kot panoge močno okrepila in je ena redkih, ki beleži rast pri ustvarjenem prihodu. Tako se je njen delež po ustvarjenem prihodu v gospodarstvu z 20 povečal na 27 odstotkov. Čeprav je k tej rasti največ prispeval razcvet trgovine v prestolnici in vstop tujih trgovskih družb na naš trg, domače trgovine kljub vsemu ne kaže odpisati. Med velikimi slovenskimi trgovci, ki se tako deklarirajo po številu zaposlenih, ustvarjenem prihodu in tudi dobičku, je tudi soboški Potrošnik. O Potrošniku in položaju slovenske trgovine smo se pogovarjali z direktorjem Potrošnika in hkrati predsednikom zborničnega združenja za trgovino mag. Jožetom Kovacem.



**Kakšna je »teža« Potrošnika med slovenski-
mi trgovci glede na to, da deluje v omejenem
tržnem prostoru, kar tudi sami poudarjate?**

Potrošnik je po številu zaposlenih med prvimi desetimi trgovskimi podjetji v Sloveniji. To ni slabo, je pa obveza, da skrbiš za polno zaposlenost vseh zaposlenih in za njihovo socialno varnost. Od leta 1991, ko nas je bilo zaposlenih 1100, smo z mehкими variantami prišli na racionalno zaposlitev 700 delavcev, in to s prenosom trgovine v zasebni sektor, predčasnimi upokojitvami in tehnološkimi presežki z vsemi pravicami, ki so izhajale iz kolektivne pogodbe. Potrebni so bili vsi ukrepi, da sedaj dosegamo produktivnost, ki jo slovenska trgovina v povprečju dosega. To nam je povzročilo nekaj preglavic in nekaj stroškov pa tudi pogajanj s sindikatom in delavci, ki so v procesu morali sodelovati.

Omenjene rešitve so verjetno res nekaj stale, po drugi strani pa posredno kljub vsemu pomenijo izboljšanje vašega položaja, saj kot grosist praktično oskrbujete male trgovce.

V obdobju zadnjih šestih let se je število drobnoprodajnih enot povečalo na 260, v našem prostoru je to veliko. Trudimo se z groistično oskrbo teh enot. Razmerje med drobnoprodajno in groistično realizacijo se spreminja. V letu 1991 smo bili edini trgovec z več kot 140 drobnoprodajnimi trgovinami, danes jih imamo 80, drugi trgovci pa 250 drobnoprodajnih mest. Število prodajalnih oddelkov določeno razmerje, ki je povezano tudi s prometom. Ob tej količini trgovin je pomembnejša ekonomska varnost sodelovanja oziroma redna plačila, ki so temeljni pogoj sodelovanja. Male trgovce obravnavamo kot enakopravne partnerje v boju na trgu, ki ga zasedamo. Zato se morda pojavlja nekaj nerazumevanja. Kljub vsemu se tu položaj izboljšuje, saj je pri malih trgovcih že navzoča selekcija. Čedalje manj je enodnevni malih trgovcev in na trgu ostajajo le resni. Hkrati konkurenca pozitivno vpliva na naš odnos do kupcev, ki ga poskušamo spraviti na višjo raven od konkurence.

Zdi se mi, da vam je dober izhodiščni položaj zagotovljen sam po sebi, saj je za okolje, v katerem delujete, znano, da je tradicionalno in tudi čustveno vezano na obstoječe institucije in težko menja svoje navade.

Potrošnik je po tradiciji lahko blagovna znamka, toda na tej tradiciji se ne da živeti, kajti v trgovini so se razmere najbolj spremenile. Ljudi ne zanima več tradicija, ampak kakovost ponudbe in konkurenčnost. Kupci se po anketnih ugotovitvah manj spominjajo, po kakšni ceni so blago kupili, kot to, kako so bili postreženi. Če želimo tradicionalno navezanost ljudi obdržati, potem moramo graditi na posodabljanju naših trgov in na odnosu

do kupcev. Ob tem je še pomembno korektno spoštovanje kolektivne pogodbe in odkrit dialog s sindikatom, kar je težko, saj so se razmere glede delovnega časa bistveno spremenile. V Potrošniku so združene tri oblike dela, veleprodaja, ki ima svojo specifično, katere vlogo poskušamo okrepiti v širši regiji. Najbolje smo zasedrani pri oskrbi kmetijstva z reprodukcij-skimi materiali in zaščitnimi sredstvi, saj smo največji slovenski grozist, kar je težko ohraniti, na drugih grozističnih področjih je ta prostor bistveno ožji. Naslednja je drobnoprodajna dejavnost, kjer prevladujejo mešane podeželske trgovine s precejšno konkurenco, specializirane samopostrežnice in druge trgovine, kjer je konkurenca približno enaka, in na koncu gostinska dejavnost, ki jo opuščamo, ker trgovina ni sposobna iti v korak z zasebnim sektorjem gostinstva.

Kje je vaše mesto po dobičkonosnosti v branži?

Ob lastninjenju smo v prospekt zapisali, kako bo Potrošnik gospodaril v naslednjih petih letih. V prospektu je definirana dobičkonosnost podjetja, ki bi morala biti nekje v višini enega odstotka do odstotka in pol od celotne realizacije. To nas po dobičkonosnosti uvršča v vrh slovenskih podjetij. Po dveh izkazih Gospodarskega vestnika smo bili po dobičku med tridesetimi najuspešnejšimi podjetji. Toda povedati moram, da so te enostranski podatki o dobičku, ki pa ne govorijo o vseh dejavnikih, ki vplivajo na nastanek dobička. V trgovini je problem, da se lahko dobiček iz leta v leto zelo spreminja. kar

je odvisno od različnih dejavnikov, med drugim tudi od bližine treh meja in kupne moči. Naš problem namreč je, kar stalno poudarjam, da se mi lahko širimo na eno stran neba proti Sloveniji, medtem ko so druge tri strani zaprte bodisi z mejami ali



predpisi. Prepričan sem, da bomo ostali v zgornjem delu uspešnosti slovenskih trgovskih in tudi drugih firm, kajti za to imamo potencial in za to tudi delamo in ne nazadnje je tu še 2100 delničarjev.

Kuko pa je s kakovostjo, mimogrede naj navržem primer vrtnin in sadja, kjer ste gledali na Slovenijo in omenjene tri strani neba v najvišjem cenovnem razredu, po kakovosti ponudbe pa ti artikli po ocenah kupcev naj ne bi sodili ravno tja. Se toliko bolj, ker sta vsaj dve strani neba, Avstrija in Madžarska, bistveno cenejši.

Vprašanje je tipično za slovenske razmere. Zakaj je Slovenija draga, poudariti moram, da trgovina ne postavlja cen, ampak jih dograjuje in jih gradi po sistemu, ki velja v svetu. Trgovina blago kupi po ceni, ki jo določa proizvajalec, k temu blagu pribije normalno trgovsko maržo - torej ceno dela, ki ga trgovci opravijo za to, da se to blago proda, k temu se prišteje prometni davek in tako pridemo do drob-noprodajne cene. Mi smo v primerjalnih analizah s sosednjimi državami ugotovili, da smo v večini primerov prehradbene veje dražji kot sosednje dežele. Toda ne po zaslugi trgovine, ki ima v primerjavi z Avstrijo manjše povprečne marže. Problem je pri vhodni ceni blaga v trgovino. Slovenska produktivnost je nižja od evropske, kar bo problem našega vstopa v EZ.

še posebno pri kmetijskih pridelkih. Zato še enkrat poudarjam, da vhodnih cen ne postavlja trgovec, temveč proizvajalec ali uvoznik.

Pri sadju in zelenjavi so razmere na slovenskem trgu le nekoliko drugačne.

Omenili ste sadje in zelenjavo, tako cene kot kakovost. Tu pritrujem in sem nezadovoljen s tem, kar imamo in ponujamo. Mi smo prodajne površine sadja in zelenjave v naših samopostrežnikih prepustili v oskrbo Povrtnini in Gramisu. Pri tem blagu je boljša in cenejša direktna oskrba prodajnih mest, kot če bi sami opravljali nakupe in s tem obremenjevali poslovodje. Hkrati naj bi imeli tako zagotovljeno kakovost. Ta ni vedno vrhunska, toda to je redko, saj v naših knjigah pritožb tako rekoč ni pripomb ali pritožb. Problem je tudi, ker nam v Sloveniji za sadje in zelenjavo primanjkuje organizirane trgovine. Ta trg je v rokah zasebnega sektorja, ki pa nima interesa za delovanje v trgovini, ampak deluje na tržnici in po drugih kanalih.

Dohodek v trgovini je v zadnjih šestih letih porasel za dobrih sedem odstotkov in je narasel na 27 odstotkov družbenega proizvoda, kje so razlogi, če ugotavljamo, da se obseg industrijske proizvodnje zmanjšuje?

Trgovina je v strukturnem deležu najmočnejša panoga gospodarstva v Sloveniji. Ima pa eno specifičnost, saj razen v ljubljanski in primorski regiji trgovina v Sloveniji stagnira. Strukturni delež trgovine v ljubljanski regiji se je povečal s 40 na 53 odstotkov v celotni slovenski trgovini. Rast je opazna še na Primorskem, povsod drug-

je pa upada. Ta kazalec je dovolj zgovern. Ekonomska moč se koncentriira v centru Slovenije in ta koncentracija moči se kaže v strukturi prometa v slovenski trgovini. To pa posledično pomeni, da je že ili bo še večji delež slovenskega trgovskega prometa, ustvarjenega v slovenskem centru. Regijska trgovina bo doživela stagnacijo, znotraj te stagnacije pa bo potrebno najti rešitve. Ob tem seveda ne smemo prezreti, da je slovenska trgovina predimenzionirana in neracionalno organizirana. Za višjo raven se moramo racionalno organizirati, torej povezovati. Povezovanje pomeni doseganje boljših bonitet pri proizvajalcih in odpravo dvojnih zalog, ki pomenijo strošek, ter kakovostnejši in cenejšo oskrbo porabnikov.

Ali to pomeni skupino ABC, v kateri nastopate nekdanje trgovske članice SOZD-a ABC Pomurka?

S to skupino smo naredili prvi korak, kajti v Sloveniji deluje en sistem, ki je zelo zaprt. Mercator in drugi trgovci, ki nastopajo bolj ali manj samostojno. V lanskem letu smo organizirali in vstopili v verigo gospodarskega interesnega združenja ABC, kjer nas je 20 trgovcev, pretežno tistih, ki so bili v ABC Pomurki, in še nekateri drugi. Tovrstna nekapitalska interesna združenja so v svetu normalna. Naš interes je, da imamo enoten nastop do proizvajalcev in ob enotnem nastopu iz družbe v

kupcev. Ob enotnem nastopu je družba v slovenskem prostoru prepoznavna. To pa je že pot k racionalizaciji, kajti v to nas bodo prisilili tujci. Tujci so navzoči in bodo ekspanzijo nadaljevali. Vprašanje je, kako daleč. Tuji organizirani trgovini s tradicijo, podporo multinacionalk in kapita-



lom se lahko zoperstavi samo organizirana slovenska trgovina. S povezovanjem lahko zmanjša svoje stroške in s tem lahko zniža drobnoprodajne cene. Zato je potrebno preseči tradicionalno razdvojenost, ko je imela vsaka občina svojo trgovino. V tem je prednost združenja ABC z 8 tisoč zaposlenimi in 450 trgovinami. Povezava pokriva praktično vse regije razen Gorenjske.

Dejstvo je, da noben slovenski trgovec sam ne bo mogel preživeti v konkurenci z multinacionalkami. Pri nas sta že Interpar in Spar, prihaja še francoska multinacionalka.

Konkurence se ne bojite, pravite, nekoč pa ste držali vse niti v svojih rokah in branili svoj monopolni položaj?

To ne bo držalo. Že prej in tudi danes poudarjam, da naj pride konkurenca v katerikoli prostor, toda pod enakimi pogoji, kot smo jih imeli ali jih imamo domači trgovci. Nikakor se ne strinjam, da pride konkurent v neki propadajoči objekt brez ustreznih infrastrukture, ga sanira in začne svojo dejavnost. Vsak, ki prihaja, mora v okolje, v katerega prihaja, nekaj vložiti. Potrošnik je moral ob objektu graditi infrastrukturo in je tako rekoč dal kraju neko novo podobo. Nikakor pa ne, da propadajočo industrijo spreminjamo v trgovino. Slovenska ali lokalna oblast bi v teh objektih morala podpirati oživitve proizvodnje, ki prinaša novo vrednost. Od česa bomo živeli, od trgovine ne, če ne bomo ustvarjali družbenega proizvoda. Zato se moje stališče ni spremenilo. Nikakor se na lokalni ravni ne morem strinjati s konkurenco, ki pride v Murško Soboto in najame hale, ki so bile namenjene drobnemu gospodarstvu. Tako ostaja Sobotka kot mesto brez pozidanih najboljših lokacij v centru, ker vsakdo išče bližjine. Mi smo gradili v Beltincih, na Hodošah, Čankovi, in če hočete v centru Murske Sobotke. Nikakor pa se ne strinjam, da propadlo Panonijo spremenimo v trgovino. V Panoniji bi morala biti proizvodnja in s tem bi se morali ukvarjati lokalni oblastniki. Je pa jasno, da je trgovino lažje pripeljati v prostor kot proizvodnjo, v slovenskem merilo je pa to enako.

Kaj pravite na tezo, da so liberalni časi ali časi zgodnjega kapitalizma ustvarjanja visoke akumulacije v trgovini mimo in da bodo potrebna vlaganja v proizvodnjo tudi s strani trgovine, če bo hotela ostati na sedanjih ravni. In glede na to, kar ste povedali, ste posredno odvisni od industrije, ostala vam je tako rekoč le tekstilna panoga v regiji, ki ustvarja potencialno kupno moč.

Tema je zanimiva. Postavlja se vprašanje, ali je to vprašanje dogovorne ekonomije v smislu povezovanja trgovine in proizvodnje, ali je pa je vprašanje, naj vsak dela tisto, za kar je usposobljen. Povezovanje industrije in trgovine je v tem trenutku stvar resnega pogovora, ker v svetu velja teza, da je enostavno proizvesti vse, težko pa je prodati, zato se bo proizvodnja morala prilagoditi trgovini, ker bo prek slednje realizirala svojo ceno na trgu. Kakor hitro bomo šli v Evropsko zvezo, bo blaga, ki bo pritiskalo na trgovinske police, ogromno. Trgovina ni dolžna vlagati v proizvodnjo, temveč mora vlagati v svoje zmogljivosti, da bo kupcu ponudila ugodnosti, da ga

pritegne. Zato mora vlagati v infrastrukturne objekte ob trgovini, da lahko pritegne kupca. Zato delno razumem Mercatoria.

To smo počeli v preteklosti, danes manj. Delno zato, ker je ni in ker večina proizvajalcev kupuje reproduksijski material iz uvoza in neposredno. Posredništvo ni več potrebno. Je pa res, da smo zaradi poslov izgubili v oskrbi industrije in je v naši regiji opešala. To pomeni velika izguba dohodka in prometa.

Ali boste to kompenzirali z
supermarketa, na katere se
linijajo?

Naš cilj je v uspešnosti, ki jo imamo od več dejavnikov, in to ne samo od supermarketo, ki morajo biti racionalni in rentabilni. Supermarket velikosti BTC zahteva določeno kupno moč, pri nas pa je ta omejena. Glede na kupno moč imamo dovolj trgovskih zmogljivosti, ki jih moramo modernizirati. Po naših ocenah rentabilnostni izračun ne presega večkega trgovskega centra.

Zaostajate pri tehnološki in
Pri naložbah nas je zavrt proces
stnjenja. Znotraj Sopinga bo kmalu
dobna samopostrežnica, v pripravi
projekti posodobitve Tagovnice. Pod
šnik ne bo imel prodajalne, z enim ali
na zaposlenima, ker je to področje za
ne drobne trgovine, ampak trgovine
več kot 300 kvadratnimi metri, ker to
ponudba celostna. Male trgovine
namreč ne prinašajo takega
velike.

Ostajate v lokalnem prostoru?
Ne, mi se širimo v pomursko regijo, smo v Radgoni že kupili prostore, računamo tudi na Lendavo in druge večje centre. Kot sem že povedal, v Murski Soboti ni realnih možnosti za širitev. Ob 15.000 prebivalcih je mesto trgovsko najbolj opremljeno (glede števila kvadratnih metrov trgovskih površin na prebivalca) v Sloveniji. Pripravljamo se tudi na nastop v slovenskem prostoru, toda zadeve se niso oprijemljive.

Kaj pa prodaja tujih izdelkov, konkurence trgovskih blagovnih znamk?

V naši ponudbi prevladuje teta 90 odstotkov slovenskega blaga, ki ni vedno poceni, je pa kakovostno. Postopoma postajamo uvozniki živil, tekstilnega blaga, pohištva, da popestrimo ponudbo. Pri konkurenci pa je razmerje obratno. V trgovini je tako, da ne veš, kako se konkurenca dogovarja s proizvajalci, kot konkurenca tega ne ve za domačih proizvajalcev, da so boji dobrih proizvodov izredno hudi, preden pridejo v ponudbo tujih trgovcev.

Še enkrat, zakaj ste v razredu?

Zaradi marž gotovo ne
da je za organizirano trgovino, ki se
dela, dela po zakoniti poti, prodajati
težje. Za vse to je potrebna marža, ki se
to zagotavlja. To žaf ne velja za vse. Ni
jasno, kako so lahko uspešni tisti ugostni
ki imajo velik promet z enim zaposlenim.
Promet z blagom pa nikogar ne pusti
To pomeni, da potekajo vzporedni tokovi
ki jih država ne kontrolira, in mimo pre
pisov,

Kaj potem kot trgovci zahtevam
Ne zahtevam zaščite. Zahtevam
igre in znotraj njih naj teče konkurenca.
boj. J. VOTEK, 1998-1999

Fotografska razstava Zmaga Jeraja

Krivoustneži v soboški Galeriji

Minuli četrtek se je v Galeriji Murska Sobota pred maloštevilnimi obiskovalci odprla razstava Zmaga Jeraja z naslovom Krivoustneži. Zmaga Jeraja naša prva sicer najbolj pozna kot slikarja, vendar se devetdesetdesetletni Ljubljčan že dobrih trideset let ukvarja tudi s fotografiranjem. Ciklus Krivoustneži je začel že leta 1966, vendar takrat ne brez nekega konkretnega cilja ali namena razstavljanja. Kasneje, ko je iz te tematike nastal celovit opus, se je Jeraj odločil predstaviti fotografije tudi javnosti. Tako so Krivoustneži gostovali med drugim tudi v mariborskem razstavnem salonu Rotovž in v Moderni galeriji v Ljubljani, do petega oktobra letos pa so na ogled v Murski Soboti. Gre za pustneke pustnih mask, od katerih jih je večina nastala na Ptujju, ki je znan po svojem karnevalu. Avtentični in njihovih spremljevalci. To mesto je Jeraju zagotovo zelo dobro poznano, saj je njegovo delo, čeprav je po letu 1990 začel fotografirati pustne kostume tudi v mariborskem okolju, vedno pozornost je namenil tistim, ki nastopajo same ali so drugače izolirane, največ-



Zmago Jeraj: Krivoustneži, 1990

krat pa jih je postavil v siv, turobni ambient industrijskih in infrastrukturnih objektov. Večina fotografij je v črno-beli tehniki, posnetih ob naravni luči, da bi se tako ohranilo prvinsko svetlobno razpoloženje, za barvne fotogra-

fije se je avtor le nerad odločil ob koncu osemdesetih let.

Zmago Jeraj se poleg slikarstva in fotografiranja ukvarja tudi s publicistično-uredniškim delom, likovno pedagogiko ter s knjižno in scensko upremo. Diplomiral je

na beograjski Akademiji za likovno umetnost, študij pa nato nadaljeval in končal na specialnem oddelku ljubljanske Akademije pri profesorju Gabrijelu Stupici. Podiplomsko se je izpopolnjeval v Angliji in Rusiji. Sodeloval je na številnih mednarodnih razstavah v Italiji, Avstriji, na Poljskem in še kje. Kljub temu je še vedno ostal skromen in s smislom za humor, kar se je videlo tudi ob otvoritvi v soboški galeriji, ko je ob besedah Milojke Kline iz mariborske Umetnostne galerije: »Zmago Jeraj je perfekcionista v pravem pomenu besede«, nejeverno odkimal z glavo, po uvodni predstavitvi pa dejal: »Vse je bilo tako lepo povedano, da nisem prepoznal osebe, o kateri se je govorilo.«

TOMO KOLEŠ

Odpri razstavo

Otvoritev muzeja je že zgodovina

Pred večstoglavo množico in ob navzočnosti predsednika države so v petek zvečer odprli stalno razstavo Pokrajinskega muzeja Murska Sobota. Pozdravni govor je imel župan MO Murska Sobota Anton Slavic, slavnostni govornik pa je bil predsednik Milan Kučan. V kulturnem programu so sodelovali Nataša Matjašec, ki je z balkona gradu ob spremljavi kitarista Zarka Ignjatovića prebrala odlomke iz Štirih kvartetov Thomasa S. Eliota Čas sedanjosti in čas pretekli, v glasbenem pa All Capone Štrajh Trio in Mia Žnidarič. Režirala je Duša Škof, scenografijo pa je naredil Tomaž Lazar. Ob zagonu velikega urnega mehanizma pa je muzejska vrata slovesno odprla direktorica muzeja Irena Šavel.

Vrata so bila dve leti zaprta, 19. septembra pa se je Pokrajinski muzej predstavil s popolnoma novo postavitevjo razstave in novo celotno podobo. Oblikovanje stalne razstave, celostne podobe, kataloga in vodnika so zaupali dr. Vladimirju Pezdircu. Muzej je dobil tudi prodajlano, kjer bo mogoče kupiti kataloge in spominke. Pregledni katalog stalne razstave, ki ima 400 strani, je do-

stavo študentov oddelka za oblikovanje pri ALU Ljubljana na temo spominka, njihov mentor je bil Vladimir Pezdirc.

Po otvoritveni slovesnosti se je ustvarila dolga vrsta ljudi, ki so čakali na ogled razstave. Takšne vrste sicer ni več, še vedno pa je precej zanimanja za razstavo in prav gotovo bo tudi v prihodnje.

ANR

foto: JURE ZAUNEKER



Prostor 5: Srednji in novi vek

Konec 11. stol. je bilo ozemlje Prekmurja z ustanovitvijo škofije v Zagrebu (1094) priključeno k madžarski kronski zemlji, ogrski kralji pa so jo podeljevali svojim vazalom in zaslužnikom. Tako nastanejo prve fevdalne rodbine; upravni centri postanejo gradovi, ti so hkrati nosilci gospodar-



Pokrajinski muzej Murska Sobota

Prostor 4: Zgodnji srednji vek

Sredi 9. stol. je Spodnja Panonija postala Prilomsko in zalem Kocljeva kneževina s Blatenskim kostelu. Dolga leta je bila pod vplivom frankovsko-avarske vojne. V 10. stoletju so Spodnjo Panonijo opustošili, tako da je ostal le nekaj ostankov. Šele v 11. stoletju so prišli novi priseljenci iz raznih delov Evrope. Posvečenih je bilo veliko novih cerkva, med temi tudi tri v Prekmurju.



skega in kulturnega razvoja. Ob njih se razvijajo zaselki, vasi, trgi, v njih pa razna obrtna dejavnost. Pomembna sta bila kovaštvo in taljenje rude. Pri Gradu na Gorickem sta bili odkriti poznosrednjeveška kovačnica in talilnica (rekonstrukcija kovačnice in talilnice). Med pomembnejše najdbe sodijo: talilni lonček, ključ, ključavnica obešanka, puščica, namizna svetilka z ornametom gotičnih niš, čaša s pečatnim okrasom narobe obrnjenih trikotnikov.

Razstavljeni arheološki predmeti so pridobljeni ob zaščitnih izkopavanjih na gradovih, na grobiščih, so pa le drobci za razumevanje srednjeveškega in novo-veškega obdobja v Prekmurju.

Med njimi izstopajo sekire in razni kovinski deli nože (pasne spone, igla, gumbi, podkve za čevlje, ogrlica, sponke za obleko).

Pomembni obrtni dejavnosti sta bili lončarstvo in pekarstvo. Večje število keramičnih posod je bilo pridobljenih ob raznih zaščitnih izkopavanjih. V odkriti odpadni jami (smetišče) pa so bili najdeni najrazličnejši poskodovani in neuporabni predmeti, ki pričajo o takratni bivanjski kulturi človeka (pečnice, steklo, kosi keramike, živalske kosti); kar prikazuje rekonstrukcija takega smetišča.

BRANKO KERMAN

Iz slovstvene preteklosti med Rabo in Dravo

PANONSKI IKTIONAR
PORTRETI IKTIONAR

MIHAEL BARLA

Drugačna razporeditev gradiva v Barlovi pesmarici NOVE KRŠČANSKE PESME KNIGE (v primerjavi z Bakoševim Nouvim gradivalom) seveda ni ključni dokaz za trditev, da Barlova pesmarica do neke mere prelamlja s tradicijo in uveljavlja nove estetsko-poetološke nazore. Veliko pomembnejši posegi so njegovo »čiščenje« jezika, črkopisno-pravopisne novosti, predvsem pa vsebinsko-formalni premiki.

Jezikovne posege je Barla napovedal že v predgovoru: »V-tom prvom Gradivalu se je dosta zmenkanja nahajalo, i ništere nespodobne reči, niti ta Slovenščina je nej bila prava, nego vu vnuogum taht na tuhi jezik zabornjena: štero vsaki lahko na pamet vzeme. Kakoli je pa pravo v-oni prvi pesmaj, tou vse se i v-eti, v lepši red postavljeno, nahaja« (zaradi lažje berljivosti je v tem in drugih primerih nekdanji hungarični zapis prilagojen gajici). Prva Barlova jezikovna intervencija je torej namenjena pomanjkljivosti in neprimerni leksiki v Bakoševi pesmarici. Niti o »zmenkanju« niti o »nespodobnosti« ni povedanega nič natančnega, tako da neposredno ni mogoče reči, ali so mišljene vsebinske ali kakšne druge pomanjkljivosti, tudi ne, ali gre v označitvi o neprimernosti nekaterih besed za moralno-socialno, jezikovnozvrstno ali kakšno drugačno sodbo. Šele natančna primerjava Bakoševih in na njih temelječih Barlovih pesmi bi dala jasnejšo podobo. Toda tudi po delni primerjavi gradiva, katere rezultat je ugotovitev Barlove estetskooblikovne skrbi in moči, je mogoče postaviti tezo, da Barla misli predvsem na literarno-estetske pomanjkljivosti in znotrajbesedilno leksikalno neprimernost. Posredno govori o tem tudi konec citiranega odstavka, ko za urejevalni princip svojih posegov v Bakoševe pesmi navaja lepoto (*tou vse se i v-eti, v lepši red postavljeno, nahaja*). Kakor bo pokazano pozneje, si je Barla resnično prizadeval, da bi to načelo uveljavil v svoji pesmarici.

Druga Barlova jezikovna intervencija se nanaša na razmerje med domačimi in prevzetimi besedami. To vprašanje je načel že Bakoš, ko je v predgovoru v Novu gradivalu ugotavljal, da starejše cerkvene pesmi vsebujejo veliko tujih prvin, in zagotavljal, da je nekatero od njih izločil. Seveda je marsikaj tujega še ostalo, deloma zaradi moči izročila, deloma zaradi stanja jezikovne zavesti, kakršno je pač bilo. Jezikovno tenkočutni Barla je šel še dlje: po eni strani je dodatno podomagal marsikatero besedo ter tudi na ta način jezik »svojih« cerkvenih pesmi približal naravnemu živemu govoru, po drugi strani pa je opazno, da je »očiščevalno akcijo« izpeljal na podlagi precejšnjega etimološkega znanja. Lahko bi celo rekli, da je vzel

Barla približevanje živemu govoru za imperativ, saj se je za naravni naglas odločal tudi v primerih, ko mu je zmanjševal blaglasje na verzem koncu in »razbijal« rimo, ki jo je sicer skrbno gojil.

Naj povedano ponazorimo z naslednjim primerom iz velikonočne pesmi Žive Kristuš (79. pesem v pesmarici).

Či mi te svejt stane prouti,
Kristuš ravna moje pouti [...]

Zelja po polnem zvočnem stiku je Barlo vodila k temu, da je samostalni *pout* v množinski obliki zapisal z dvoglasnikom *ou*, na katerem naj bi (zaradi metrično-ritmičnega konteksta) bil poudarek (ikt). Ker pa je zaznal, da ta poudarek ni skladen z naravnim naglasom, ga je v skladu z živim govorom prenesel na zadnji zlog, pri tem pa je »pozabil« odpraviti dvoglasnik, ki ga v tej skloni obliki in ob takem naglasu v živem govoru ni.

Pomembna razsežnost Barlovega jezika so tudi nove besede in svobodnejša raba oblik, za čimer je čutil duha jezikovne prenovi, ki je ob podpori »prvega klasika prenovljene madžarske književnosti« (László Orosz) Ferenc Kazinczyja zajel madžarsko književnost v 2. desetletju 19. stol. V tem procesu so t. i. neologi ne le zagovarjali pravico književnikov do lastnega, individualnega literarno-jezikovnega izraza, ampak so svojo ustvarjalnost t. i. ortologom (le-ti so prisegali na tradicionalni jezikovni izraz) dokazovali tudi s tvorjenjem novih besed, ki jih je poznejša literarno-jezikovna praksa legitimizirala. Zagotovo tudi pod vplivom teh idej se Barla »na svojem prekmurškem gradivu« ni izmikal tvorbi novih besed in oblik, pri čemer so bili njegovo vodilo - poleg že omenjene zavesti o tujosti nekaterih besed - predvsem estetski (evfonični) učinki. Obsežnejše leksikalne in gramatične raziskave bi v Barlovem delu zagotovo odkrile še marsikaj zanimivega, pa hkrati temeljiteje argumentirale navedeno tezo, katere intenco zdaj le ponazarjamo s štirimi primeri.

Oh ti velka sodba, Zbudi se duša na vernost
Dokeč moja hodba K-Bougi, ki te je stvorio,
Drži na tom svejti [...] I na svoj kejp osnovio [...]

Zato z-srdca rad spunjáva Z-Jezušom,
Naj se Bougi povidjava [...] Z-virtušom
Da se protivljuje
Vupaznost zgubuje [...]

(Nadaljevanje prihodnjič)

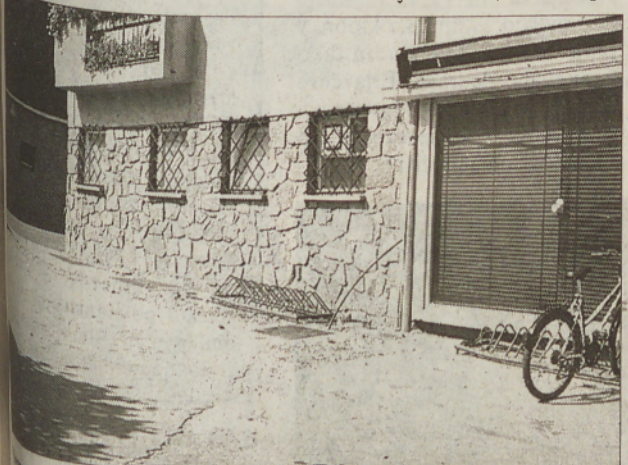
Težave stanovalcev Partizanske 22

V greznici iščejo svoje diplome ...

V enem najstarejših stanovanjskih blokov v Gornji Radgoni so bivalne razmere čedalje bolj nemogoče: poleg tovrnega prometa in trušča z avtobusne postaje jim življenje greni neurejena kanalizacija

Pri pisanju je pismo ogorčene stanovalke iz bloka v Partizanski 22 v Gornji Radgoni. To je eden starejših stanovanjskih blokov iz šestdesetih let v neposredni bližini avtobusne postaje in semaforiziranega križišča, v katerem sta v pritličju samopostrežna prodajalna in kavarna za plačilni promet, včasih pa so bile v prvem nadstropju pisarne nekdanjih strank. Kakor da bi blok sedaj, ko je minila slava nekdanjih strank in ko so stanovanja postala zasebna last, odslužil svojemu namenu. Ne le da imajo nenehne težave s kanalizacijo, ampak so okrog bloka že več kot pol leta gradbeni odri in nikomur ni znano, zakaj.

Povod za pismo stanovalke iz bloka v Partizanski 22, ki se je kopirala Razočarana občanska rada, je bil oglas Turističnega združenja Gornja Radgona na internetnem kanalu, s katerim pozivajo, naj pred 1. oktobrom, ko bo občinski praznik, počistijo in popravijo okrog svojih hiš. Stanovalke je zapisala:



Gradbeni odri okrog stanovanjskega bloka v Partizanski 22 so postavljeni že od aprila.

stanovalec odvažanje vsebine greznice in urejanje kanalizacije, namesto tega nasveti stanovalcev. Stanovalec se zavedamo, da naša okolica čim bolj čista, da bi se le vsi občine in radgonska komunala, kako naj bo v našem prazniku blok v Partizanski 22 se vedno okrašen z gradbenim odrom ali ne in ali bodo občinski prazniki in vse drugi dvakrat do trikrat na dan našli odpadke, iz greznice v Partizanski 22, kjer je v pritličju

osebno mislim, kot laik, da v tej greznici iščejo diplome vseh teh strokovnjakov, ki so na komunalnem podjetju in na naši občini, ki pa nimajo najmanjše veze, kakšna dela so to in kako naj bi se v tem podjetju delalo.

Pa pustimo zdaj vse to. Bom pač še naprej opazovala, kako praznično greznico in smradijo to bedno in popolnoma zapuščeno Gornjo Radgono. Vprašam se tudi, zakaj toliko reklame in obveščanja o občini-

skem prazniku, ko pa vsi vemo, kaj je v tej Radgoni še ostalo. Zakaj le imamo občinski praznik, zato, ker imamo v občini župana in parlament?

Da ne bo pomote: zgoraj zapisane vrstice je zapisala stanovalka iz bloka v Partizanski 22 in ne spodaj podpisana. Verjetno pa bi se pod pismo ogorčene stanovalke podpisal še marsikateri Radgončan in Radgončanka, kajti življenjskih problemov, najsi bo komunalnih ali drugih, je v mestu veliko, ob vsem tem pa morajo opazovati nesmiselno drenjanje in naganjanje župana in njegovih ljudi ter občinskega sveta in njihovih privržencev. Morebiti pa se bo le

opomogumilo recimo dva tisoč meščanov, ki bodo zbrali podpise za odpoklic ne le župana, ampak celotnega občinskega sveta.

BERNARDA B. PEČEK



Je za nastale probleme z odtokom kriv tovrni promet po magistralni cesti? Pred leti obnovljeno cestišče se je zaradi nenehnega tovrnega prometa že sesedlo in stisnilo kanalizacijske cevi.

Alojzu Dogarju v spomin

Potem sta skupaj sama
In postajaš
zrak in prst
bilka in mesecina
klic ptice
Večen



I. MINATTI

Prvi šolski dan. Ponavadi poln veselja, radosti in pričakovanj. Na turniški osemletki tokrat tako drugačen - tih, miren, zadržan.

Dragi Alojz, spoštovani sodelavec in prijatelj!

Tvoj stol v zbornici je ostal prazen, nežen cvet na mizi nas je opozarjal na resničnost in minljivost življenja. Namesto veselja ob tvoji 50-letnici je vse odtehtala minuta moka in žalna knjiga. Ponovno, kot tolikokrat v minulih dveh mesecih, smo se vprašali, zakaj? Zakaj tako hitro, sredi življenjske poti?

1. septembra 1967 si prvič samostojno stopil v razred med radevedne glavnice odranskih osnovnošolcev, 30. maja 1997 zadnjikrat med petošolce turniške osemletke. Dnevnik 5. c, ki si mu bil razrednik, je ostal nedokončan.

Okusil si lepote in grenkosti učiteljskega poklica, za katerega si se odločil že kot droben fantič kmečkih staršev iz Turnišča. Hodil si v nižjo gimnazijo v Beltincih in končal učiteljske v Murski Soboti. Si eden redkih domačinov, ki so se podali na pot učitelja in med se bolj redkimi, ki so to plemenito poslanstvo opravljali v domačem kraju.

Vzgoja in izobraževanje mladega rodu zahteva, duhovno in fizično celega človeka. Mladini si z lastnim vzledom vzgajal čut za doslednost, pravičen odnos do dela, predanost. Vrline matematike in tehnike, predmetov, ki si jih največ poučeval, danes pogosto pogrešamo. Skozi biotehnični pouk si mladim vzgajal ljubezen do sadov zemlje. Zaslužen si za ureditev in vzgojo šolskega sadovnjaka in posredno ali direktno za številne okrasne in sadne vrtove ter vinograde v bližnjih in daljni okolici. Ti si jih sadil, obrezoval in predvsem svetoval. Veliko si prispeval, da se je glas o Osnovni šoli Turnišče preko organiziranega dela šolske zadruge slišal izven meja Pomurja.

Ob deli si se posvečal lastnemu izobraževanju in ožjem strokovnem področju in prenovi matematike vse do uvajanja programa Presečišče, katerega začetnik si bil v našem kolektivu. Za dosežke in uspehe na vzgojnoizobraževalnem področju si napredoval v naziv učitelj svetovalec.

Tu so bili še tvoji konjički, predvsem nogomet, ki si mu bil predan od malega, saj si odraščal v neposredni bližini nogometnega igrišča, in lepa pesem, ki si jo ubrano pritegnil. Našel si čas za toliko stvari, pri tem pa pozabljal nase.

Sodelavci pogrešamo tvoj smisel za humor, tvoje male potegavščine, ki si jih uspičil med odmori, dovtype, s katerimi si zrahljal napeto ozračje na sestankih učiteljskega zbora ali veselo in prijetno vzdrušje v redkih trenutkih sprostitve, zabave ali ekskurzije.

Težko nadomestljivo bo tvoje strokovno delo in roka, ki ni znala vrteti le orodja pri uri tehnike ali sadjarskih škarij in noža, mapak zgledno napisati učno pripravo, priznanje ali spričevalo učencem.

Šele sedaj se zavedamo, kdo si bil, kaj si nam pomenil in kaj si nam dal, tvojim sodelavcem in tisočim znanjem željnim glavicam. Zavedanje, da smo te izgubili boli, boli. Odsel si in pustil za sabo bolečino nam, ki bomo nadaljevali pot učitelja, katerega beseda je plemenitila vse, ki so ji bili voljni prisluhniti.

Koliko skromnosti, neizrečenih besed si nosil v sebi. Smo te razumeli? Ne vemo. Vemo le, da boš ostal z nami in mi s tabo v vsem, kar nas je povezovalo.

Sodelavci Osnovne šole in Vrtca Turnišče

Zgodilo se je ...

delo za vlomilca

1. septembra med 9. in 9.30 je neznanec iz neznane stanovanjske hiše v Peskovcih ukradel 1000 tolarjev. Policisti zbirajo obvestila o storilcu.

Rakičanu prijeli ilegalca

Prejeto torko ob 12.50 so policisti v Rakičanu prijavili dva državljana Romunije, ki sta pred tem ilegalno prestopila madžarsko-slovensko državno mejo. Po končanem postopku so oba tujca vrnila v madžarskim varnostnim organom. Na mejnih prehodih so tega dne morali zavrniti 20 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v našo državo.

gorsko gorivo

17. septembra je neznanec storilec na Rakičanu ukradel gorivo iz rezervoarja parkiranega tovornjaka iztočil in ukradel pogonsko gorivo iz lastnika tovornjaka Zvonimirja H. iz Rakičana. V nesreči se je motorist tako hudo telesno poškodoval, da je po trčenju umrl, voznik tovornjaka pa je bil lažje telesno poškodovan. Gmotno škodo na vozilih ocenjujejo na 1,2 milijona tolarjev.

sedem ilegalcev

Prejeto sredo je bila dokaj uspešna pri prijemu državljanov, ki so na ilegalen način prispeli v Slovenijo. Ob 7.05 so prijeli soboški policisti na mejnem prehodu v Beltincih dva Romuna, ob 18.15 pa na mejnem prehodu v Makelovcu. Lendavski policisti pa so ob 19.10 v Lendavi prijeli tri ilegalce iz Romunije. Na mejnih prehodih so tega dne zavrnili 27 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v našo državo.

kršen javni red

Zaradi kršitve javnega reda in miru so morali policisti manjšo sredo posredovati v treh primerih. V Rakičanu, kjer so ga pridržali do iztreznitve.

Radencih

Radenci ponoči je neznanec vlomil v Delovni kiosk in odnesel večjo količino cigaretnih znamk in blaginje. Škodo bodo ocenili po inventuri. Neznanec je vlomil tudi v gostinjski lokal Malibu na Kapci, od koder je prav tako odnesel večjo količino cigaret, CD plošč, denar in

Vlom skozi klet

Med 17. in 19. septembrom v poznih popoldanskih urah je neznanec storilec vlomil skozi kletna vrata v stanovanjsko hišo, last B. J. iz Murske Sobotice. Ukradel je videokorder, nekaj zlatnine in denar v skupni vrednosti okrog 400 tisoč tolarjev.

Sedem kršitev javnega reda

Zaradi kršitev javnega reda in miru so policisti opravili sedem posegov, od tega šest v zasebnih stanovanjih. Pridržan je bil en kršitelj, ki se ni pomiril.

Motoristov sopotnik jo je skupil

V soboto ob 18.25 se je v Bakovcih zgodila prometna nesreča, ko je voznik motornega kolesa Jože K. zaradi neprimerne hitrosti padel in se lažje telesno poškodoval. Njegov sopotnik Drago P. pa je bil hudo telesno poškodovan.

Trčenje avtomobilov v Černelavcih

20. septembra ob 1. uri se je v Černelavcih, in sicer v križišču ceste proti Polani, zgodila prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila 25-letni Emil Jelen iz Bunčanov je izsiljeval prednost pred voznikom osebnega avtomobila 36-letnim Bojanom Blagovičem iz Murske Sobotice. V trčenju je bil Emil Jelen hudo, Bojan Blagovič pa lažje telesno poškodovan. Oba so odpeljali v murskosoboško bolnišnico.

Nenavadno trčenje mopedista z letalom!

V nedeljo 21. septembra ob 16.35 je 15-letni voznik kolesa z motorjem M. K. iz Dokležovja kljub prometnemu znaku, ki prepoveduje promet, na letališču v



Prizorišče nenavadne nesreče v Rakičanu. Fotoarhiv UNZ Murska Sobota

Rakičanu prečkal vzletno-pristajalno stezo, ko je na njej pristajalo letalo znamke UTVA-75, last obrambnega ministrstva, ki ga je uporabljal Pomurski letalski center. Ko je bil mopedist na polovici vzletno-pristajalne steze, ga je letalo, ki ga je pilotiral Janez Kramberger iz Radvenec, s spodnjim delom trupa oplazilo po varnostni čeladi, s sprednjim kolesom pa zadelo v kolo z motorjem. Pri tem je motorist padel po tleh, pilot letala pa je po 106 metrih od mesta trčenja pristal, vendar se je letalo zaradi poškodovanega sprednjega kolesa nagnilo naprej in z nosom zarilo v zemljo. Na srečo pilot in mopedist nista bila telesno poškodovana, na letalu pa je za 3 milijone tolarjev škoda.

Prijeli tri Romune

V soboto ob 7.55 so lendavski policisti prijeli tri Romune, ki so ilegalno prestopili madžarsko-slovensko mejo. Po postopku pri sodniku za prekrške so jih predali madžarskim varnostnim organom. Tega dne pa so na pomurskih mejnih prehodih zavrnili 32 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Slovenijo.

Iz žepa sunil denarnico

V nedeljo med 1. in 9. uro je neznanec na neugotovljen način v delavnici pekarnice Štručka v Rogoševcih iz žepa odloženih hlač ukradel denarnico Vinka L. iz Dolnjih Slavec. V denarnici je bilo 110 tisoč tolarjev različnih bankovcev.



Mlademu motoristu žal ni bilo več pomoči. Fotoarhiv UNZ Murska Sobota

LJUTOMER - V pokrajini ob Muri je več kot sto socialnih delavcev, med katerimi jih je večina vključenih v stanovsko društvo. Minuli petek so se odpravili na enodnevni strokovni ogled nekaterih socialnih ustanov na Gorenjskem. Ob tej priložnosti so imeli tudi občni zbor in se iz Društva socialnih delavcev Pomurja preimenovali v Društvo socialnih delavcev Prekmurja in Prlekije. F. Kl.

GORNJA RADGONA - Ob Partizanski cesti 22 in 24 v Gornji Radgoni je bil pred 35 leti zgrajen velik poslovno-stanovanjski objekt. V njem so ob 15 stanovanjih še poslovni prostori Mercatorja Sloge s samopostrežno trgovino, Agencija za plačilni promet, Zavod za zdravstveno zavarovanje, sindikat in odvetnik. Od letošnje pomladi se v kletnih prostorih vsakih nekaj dni pojavlja voda, pomešana z odpadkami. Zato v kleti ni mogoče več hraniti trdih goriv in ozimnice. Da je prišlo do razpada kanalizacijskega sistema, so prav gotovo krivi veliki tovornjaki, ki tam ustavljajo pred semaforiziranim križiščem. F. Kl.

VOLIČINA - Potem ko so v voličinski krajevni skupnosti slovesno odprli novo telovadnico, so minulo nedeljo z žegnanjem ob prazniku sv. Ruperta sklenili letošnje praznovanje KS. Ob krajevnem prazniku so pripravili še vrsto drugih prireditev, ki so potekale ves teden. Med drugim so predstavili tudi nov grb in zastavo krajevnih skupnosti, v prostorih osnovne šole je bila na ogled zanimiva razstava o delu društev, šole in vrtca, bilo pa je tudi tradicionalno srečanje gasilk. F. Bratkovič

NEDELICA - Ob vaškem pokopališču je bila slovesnost ob predaji nove mrliške vežice. Kot je povedal predsednik sveta KS Nedelica Avgust Gjerkeš, so za to naložbo poleg krajevnega samoprispevka zbirali še po sto DEM na osebo in 5.000 tolarjev po gospodinjstvu. Povsem nova mrliška vežica ima dva prostora za mrliče, prostor za svojce, sanitarije in prostor za orodje. Gradnja vežice, ureditev parkirnih prostorov in nakup zvona so jih stali 12 milijonov tolarjev. J. Ž.

GORNJA RADGONA - V vzgojno-varstveni organizaciji Manka Golarja, ki deluje za območje celotne gornjeradganske občine, imajo v tem šolskem letu 323 otrok, kar je za sedem več kot v preteklem šolskem letu. To povečanje je posledica priključitve oddelka pri Negovi, ki je prej spadal k vrtcu v Radencih. F. Kl.



BOR NA DVEH »NOGAH« - Tik ob gozdni cesti, ki vodi na Blaguš, raste v gozdu nenavaden bor, ki ima dve zakoreninjeni stebli. O nenavadnem drevesu smo povprašali domačina Borisa Odraitzza, ki se je postavil med obe debli. »Že kot deček sem ga opazil in občudoval, zato sem se bal, da ga bo kdo posekal. Vesel sem, da ga je lastnik gozda obvaroval in je sedaj prava atrakcija, posebno zato, ker stoji ob učni gozdni poti.«

Besedilo in posnetek: LUDVIK KRAMBERGER



»CIMPRAČA« IZ PREJŠNJEGA STOLETJA - V Gerlinjih stoji lepa »cimprača« iz leta 1860. Kot pravi Marija Barbarič, je hiša dobro ohranjena,

zato jo velikokrat pridejo fotografirati sosedje iz Avstrije. Ima kuhinjo s pečjo za peko kruha, »trnac«, v shrambi pa je staro orodje od voza in drugo. frku

Očetje in sinovi

Oče Štefan Červek riše in kipari v zatišju svojega doma v Murski Soboti, njegov sin Sandi, akademski slikar, pa razstavlja v Parizu

V ulici Ob kanalu v Murski Soboti živi upokojeni ljubitelj umetnosti Štefan Červek. Riše in kipari za svojo dušo. Imel je le eno samostojno razstavo, sodeloval pa je na dveh skupinskih soboškimi ljubitelji likovne umetnosti. Je skromen, o svojem ustvarjanju ne želi govoriti, ponosen pa je na sinova. Starejši je učitelj likovnega pouka, mlajši Sandi pa je akademski slikar in ga likovna kritika uvršča med najboljše slovenske sodobne slikarje. Prav te dni razstavlja v Parizu, v metropoli svetovne likovne umetnosti. Sinov uspeh je Štefanu v zadovoljstvo.

Med obiskovanjem mariborskega učiteljskega sta slikarja Kavčič in Jakob v njem odkrila smisel za risanje. Pozneje sta mu bila vzornika še kiparja Roden in Meštrovič. In potem se je menjavalo izobraževanje ter službe. Vmes je risal, kiparil in bil srečen z ustvarjenim. Saj je edino on vedel, koliko dela je, preden nastane umetnina, v kateri je umetnikova duša. Mnogi tega ne znajo ceniti.

GORNJI PETROVCI - Iz občinske blagajne bodo financirali sanacijo treh zemeljskih plazov na lokalni cesti nad kmetijo v Stanjevcih 27. Vrednost del, ki naj bi jih končali konec oktobra, je 14 milijonov tolarjev. Hkrati poteka sanacija cerkve svete Ane v Boreči, ki bo stala 5,5 milijona SIT. J. Ž.

GORNJI PETROVCI - V tej občini si prizadevajo čimprej urediti cestne odseke med Gornjimi Petrovci in Peskovci, Neradnovci, Lucovo in Martinjem pa tudi v Stanjevcih in Križevcih v Prekmurju. V ta namen so razpisali natečaj za izbiro najugodnejšega ponudnika. M. J.

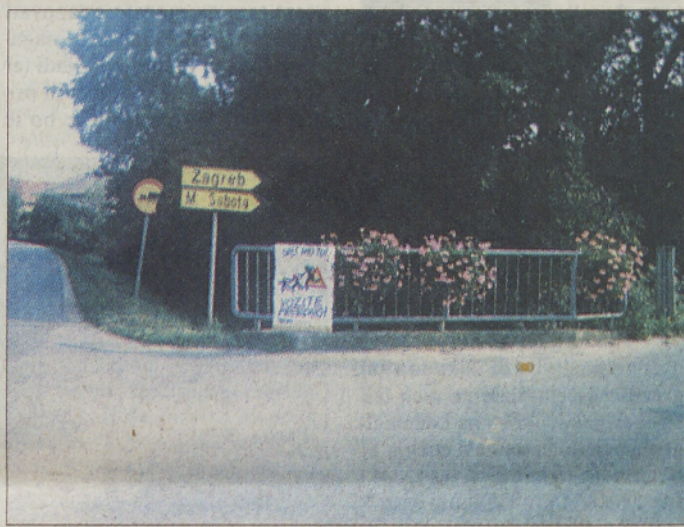


Zadnje čase v glavnem kipari. Doslej je največ ustvaril iz lesa, a se je lotil tudi kamna. Meni, da je kamen trd, in je izdelek skoraj večer. Ustvarja zato, da bi potomcem zapustil dokaz, da je umetnost v rodovini, v genih prednikov. Štefan Červek je rojen v Moravskih toplicah. Oktobra bo sta tam predvidoma razstavljal slikar Sandi in njegov oče Štefan Červek.

FRANČEK ŠTEFANEČ

Štefan Červek iz Murske Sobotice ob svojih kiparskih stvaritvah. Fotografija: F. Štefaneč

RADENCI - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, Uprava RS za pospeševanje kmetijstva in ŽVZ za Pomurje pripravljajo 27. in 28. oktobra v radenskem hotelu Radin tako imenovane Zadravec-Erjavčeve dneve. Na tokratnem šestem posvetovanju bodo spregovorili o prehrani domačih živali. F. Kl.



NEGOVA - Pokopališče pri Negovi je urejeno, saj meri zemljišče 4323 kvadratnih metrov. Zato v gornjeradganskih občinskih službah razmišljajo o nakupu dveh parcel ob pokopališču, ki merita 1195 kvadratnih metrov. Nakup novega zemljišča bi stal okrog 1,5 milijona tolarjev. F. Kl.

RADENCI - V Radenci iz Radencev pripravljajo za svoje goste številne prireditve in nastope. Vedno več jih namenijo tudi obkovačcem lanske leto odprli Term. V ta namen so doslej povabili k bazenu že številne pevce, folklorne skupine in tamburaše, ki so prikazali razne običaje in drugo. F. Kl.

TIŠINA - Poslovna enota Telekom iz Murske Sobotice bo vložila okrog 52 milijonov tolarjev za gradnjo kabelskega telefonskega omrežja v tem krajevnem središču. Naj se bodo priključile tudi bližnje vasi Tropovci, Petanjci, Murski Črnci in Gradšča. Predvidevajo, da bodo z deli začeli letošnjega oktobra, končali pa naj bi jih februarja prihodnje leto. M. J.

NEMČAVCI - Radenci bodo letošnje pomočjo krajevnega samoprispevka zbrali okrog 2 milijona tolarjev. Pri tem pričakujejo zaposleni 2 odstotka od plač, kmetovalci 5 odstotkov od katastrskega dohodka in 10 tisoč tolarjev iz stniski nepremičnin. M. J.

MOST NA OVINKU - Na krajini je most, kjer se je zgodilo več prometnih nesreč, dve celo s smrtnim izidom. To je črna točka na relaciji od Gederovca preko Skakovca, poleg tega pa je močno poškodovan prometni znak, ki tovarnjakom prepoveduje vožnjo skozi vas Krajno. Oster ovinek ob mostu mnogi težko prevozijo, zato je nujna večja preobnova. frku

Srečanje z ljubiteljem starin Bojanom Bohnecem Zapišite, da še kupujem starine!

Z Bojanom Bohnecem iz Beltincev, ki ima v Panonski ulici avtokleparstvo delavnico, sva se srečala po naključju, ko je imel ob beltinskem občinskem prazniku v župnijskem domu prvo samostojno razstavo starin

42-letni Bojan nam je povedal: »Starine sem začel zbirati že v sedmem razredu osnovne šole. Za ta konjiček me je navdušil sedaj že upokojeni beltinski veterinar Dušan Rešek. Najprej sem začel zbirati vojne predmete, znamke, kovance, nadaljeval z izkopaninami, papirnatiimi bankovci, projekti in drugimi predmeti. Zbiratelj sem že 20 let. Tako sem spoznal del zgodovine, del nas samih, poglobil sem se v dejstva, predvsem v predmete, ki so mi dali vedeti, kako so nekoč živeli in s kakšnim orodjem so delali in se bojevali naši predniki.«

Kot preprost občan ima Bojan starine shranjene doma na dvorišču, v stanovanju in delavnici. Naš sogovornik je tudi filatelista. Ob obisku nam je dejal, da naj zapišemo, da še kupujem starine. Veliko jih dobi od znancev in prijateljev, ki jim za podarjene predmete največkrat naredi kakšno uslugo. Ves prosti čas namenja zbiranju predmetov, zato se oglašja pri kmetih, ki jih imajo še shranjene. Nekateri mu gredo na roko, saj mu predmete tudi podarijo. Zbiratelj nam je v svojem »mini muzeju« razkazal najrazličnejšo vojaško opremo, kot so puške, razno orožje, knjige, oblačila, sablje, bajoneti, čelade itd. V njegovi zbirki so tudi starine in slike iz viteške dobe, stare ure, kolesa, škafi, kmečko orodje, nabožni in sakralni kipci, različne fotografije, vojni zemljevid iz leta 1888.

Skratka, zbranega materiala je veliko, njegova vrednost pa se iz



Bojan Bohnec ob svojih starinah

dneva v dan večja. Želi si, da bi dobil ob pomoči beltinske občine v beltinskem gradu primeren prostor, kjer bi lahko vse predmete razstavil. Njegova izvirna misel: »Kdor ceni prednike in njihovo

delo, je srečen, da živi na polnem.« Ob srečanju z njim sem ugotovil, da mnogo rajši dela kot govori o svojem delu. Tudi to je vredna, katere ne kaže zavreči. JOŽE ŽERDIN

Na obisku v Ivanjševcih

Pozabljeni od boga in občine?

Ko sem prispel v Ivanjševce, kjer me je pričakal predsednik vaškega odbora Karel Kozic, se je delal lep dan. »To funkcijo opravljam od leta 1990 in imam nekaj podaljšanih mandat. Imam družinsko podjetje Tridek, ki izdeluje stroke za izdelavo manjših jeklenih konstrukcij. Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1992 in splošno nam je šlo dokaj dobro, saj je bilo zaposlenih od 8 do 10 ljudi. Potem pa je po enem letu avstrijska firma, katero smo delali, zašla v težave in stečaj, kar se je poznalo tudi pri nas. In nato so se pridružile še moje zdravstvene težave, zato ni nič čudnega, če je podjetje v tem času stagniralo. Zdaj razmišljam o ponovni začetku podjetja.«

Kratek pogled v zgodovino

Da je v Karlu Kozicu tudi nekaj raziskovalne žilice, potrjuje njegovo zbrano gradivo o Ivanjševcih. Zanimiv je vsekakor zapis o prekmurcih in Prekmurju, ki je nastal leta 1984 v ZDA. V njem nam drugi piše: »Ivanusouch (iz leta 1366) je gručasta vas, ki je bila prisojenem pobočju doline najbližjega potoka kraj makadamske ceste Prosenjakovci-Domanjševci, s katere se tu odcepi krajev-

Nisem se mogel znebiti občutka, da je kraj dokaj odmaknjen od glavnih poti. »Do leta 1992 je bil najbližji asfalt v Berkovcih. Letos so asfaltirali cesto Ivanjševci-Lončarovci. V bližini ni večjega centra, saj moramo po raznih opravkih celo v oddaljeno Mursko Soboto. Povezavo z mestom imamo le enkrat na dan, in sicer zjutraj, domov pa ob štirih popoldne, učence pa vozi v solo poseben avtobus.«

Ljudje imajo svoje vodnjake, s kakovostjo vode pa so zaenkrat



Vaški veljak Karel Kozic

nega dohodka od kmetijstva. Načrtujemo ureditev poljskih poti v skupni dolžini 6 kilometrov, ki smo jih pred štirimi leti nekoliko razširili in gramozirali. Prav tako si želimo vodovodno napeljavo in elektriko do mrtvašnice z mrliško vežico, ulično razsvetljavo in regulacijo potoka Čurek, da ob večjih nalihih ne bi poplavljal. Potok je precej ovinkast in v zgornjem delu zaraščen, s čimer se struga oži. Nimamo ne gostilne, ne bifeja,

ne trgovine, zato kupujemo v Prosenjakovcih in Domanjševcih, oba kraja sta približno oddaljena tri kilometre. Pričakujemo pa več denarja, namenjenega za hitrejši razvoj obmejnih in manj razvitih območij. Mi nismo zahtevni, bi pa morda lahko ustavili odliv mladih iz našega kraja. Drugače se lahko zgodi, da bodo v vasi čez dvajset let le tri hiše. Po nekaterih podatkih je tu živele okrog leta 1930 150 ljudi, podobno je bilo ob štetju leta 1945. Takrat so živele skupaj tri generacije, zdaj pa jih vedno manj. Največja migracija je bila v 50. in 60. letih. Odnos moravske občine kaže, da nas potrebujejo le takrat, ko se je treba boriti za denar za demografsko ogrožena območja, ko dobijo denar, pa na nas pozabijo. Medtem ko se center pospešeno razvija, podeželje vedno bolj zastaja,« še potarna vaški predsednik Karel Kozic.

MILAN JERŠE

Samoprispevek tudi v Moravskih Toplicah?

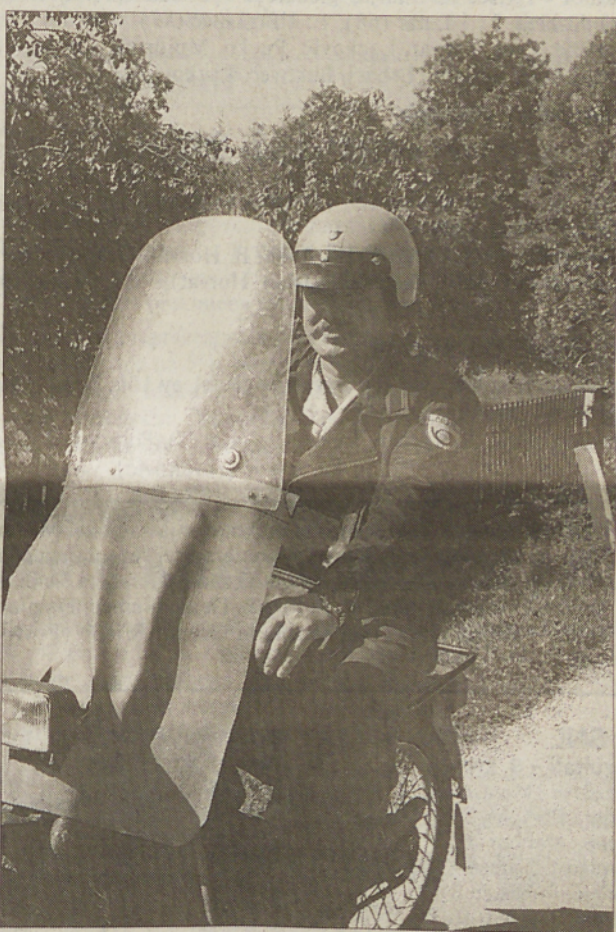
Hitro razvijajoče se občinsko središče Moravske Toplice je že nekaj let edino med 28 naselji v občini, ki nima krajevnega samoprispevka.

Ker je zadolženost vaškega odbora zaradi številnih investicij v zadnjih letih (kanalizacija, vodovod ...) že preseгла 10 milijonov tolarjev, je skrajni čas, da se zadeve uredijo. Zato so se odločili za razpis referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka.

Ta bo v nedeljo, 28. septembra, ko se bodo tako prebivalci Moravskih Toplic kakor tudi lastniki počitniških hišic in vinskih kleti, ki v tej krajevni skupnosti nimajo stalnega bivališča, na treh voliščih odločali o uvedbi 5-letnega krajevnega samoprispevka. V tem času naj bi se v moravsko blagajno, ki je tudi samostojna krajevna skupnost, steklo za 12,5 milijona tolarjev, ki jih bodo v prvi vrsti namenili za ureditev in vzdrževanje vaških cest in poti, pokopališč in komunalnih objektov, za ulično razsvetljavo in mrliške vežice, dokončanje kanalizacijskega omrežja ter nakup zemljišča za športnorekreacijski center, dodatne opreme za gašenje in drugega.

G. GRABAR

GORNJA RADGONA - V podjetju Radgonske gorice bodo tudi v letošnjem jesenskem obdobju odkupili večji del tržnih presežkov grozdja zasebnih vinogradnikov z območja Radgonsko-Kapelskih gor. Pričakujejo, da bodo letos odkupili več grozdja kot lani, ko so ga 358 ton. Sicer pa bodo v Radgonskih gorah začeli s prodajo letošnjega pridelka janževca v decembru, kajti lanskoletni pridelek 2,4 milijona litrov bo do takrat prodan. F. Kl.



SREČANJE Z GORIČKIM POŠTARJEM - Ko sem se pripeljal v Berkovce, je moja pozornost pritegnil poštar na kolesu. Zapletel sem se v kratek pogovor, saj je Emil Horvat, ki je poštar že 17 let, hitel po opravkih. »Trenutno pokrivam teren Prosenjakovci, Berkovci, Ratkovci, Ivanjševci in Središče, po 15. v mesecu pa pošto delim na drugem koncu, in sicer v Selu, Čikečki vasi, Motvarjevcih in Pordašincih. Moram reči, da so rajoni različni. Najprej sem 11 let delal v Murski Soboti, doma pa sem iz Sela. Z veseljem opravljam ta poklic. Ko sem bil manjši, sem mislil, da bi bilo lepo biti poštar in srečen sem, da se mi je ta velika otroška želja uresničila. Zdaj mojega poklica ne bi zamenjal za nobenega drugega. Čeprav ljudem prinašam vesele in žalostne novice, so z mano zelo prijazni in jaz z njimi, zato nimam nobenih težav,« pravi poštar Emil Horvat. Besedilo in posnetek: M. JERŠE



Imeniti lesen zvonik

česta v Središču. Prst je izpraznjen ilovnat. Njive so na posejanih. Travniki so v dolini ob potoku. Ob domačijah so sado-ovrti. Na južnih pobočjih so vinogradi, prevladuje samorodnica. Vozdovi so na manj prikladnih zemljiščih in na robu vaškega območja. Ledinska imena so Tra- in Mirkovci (njive), Ogradi (travniki), Celinke (gozd). Leta 1945 je bil zgrajen gasilski dom z dvoranami. Razen dveh mešanih so vsi povsem kmečki gospodinjstva. Pogostni priimki so Varga, Horvat, Albert.

Zdi se, da se današnja podoba vaškega kraja ne razlikuje dosti, čeprav so se v tem času zgodile marsikateri spremembe. Hišnih števil je bilo 29, vendar jih je devet preimenovali. V preostalih 20 hišah živi 56 prebivalcev, od katerih jih je 17 starejših od 70 let, kar je visok odstotek. Večina ljudi živi z kmetijstvom, preostali pa z živinorejo. Dva krajana sta zaposlena v prosenjakovski kmetijski družbi, eden v tamkajšnji osnovnošolski obiskuje šolo v Fokovcih, eden pa v Prosenjakovcih. Čeprav spadajo v moravsko krajevno skupnost, niso manjšinsko območje, saj so čista slovenska vas.

Ar dve pokopališči

Imeniti lesen zvonik!

Znamenitost kraja je lesen vaški zvonik, ki so ga lani obnovili. Zvonik uporabljam le takrat, ko opoldne in zvečer, kot je bil prej. Pred približno 15 leti smo imeli tudi rednega pokopališčema - starim pokopališčem, pri čemer na obeh pokopališčih pokope,« zvem od so-



Pogled na Ivanjševce od spodaj

zadovoljni. Ker ni industrije, je ne morejo onesnaževati, namesto kanalizacije pa so greznice. Telefonsko omrežje je bilo zgrajeno leta 1992. Cena telefonskega priključka je znašala kar od 42 do 45 tisoč avstrijskih šilingov. Takrat jih je bilo šest, zdaj pa jih je dvakrat več. Poštar prihaja vsak dan, enkrat mesečno tudi v soboto.

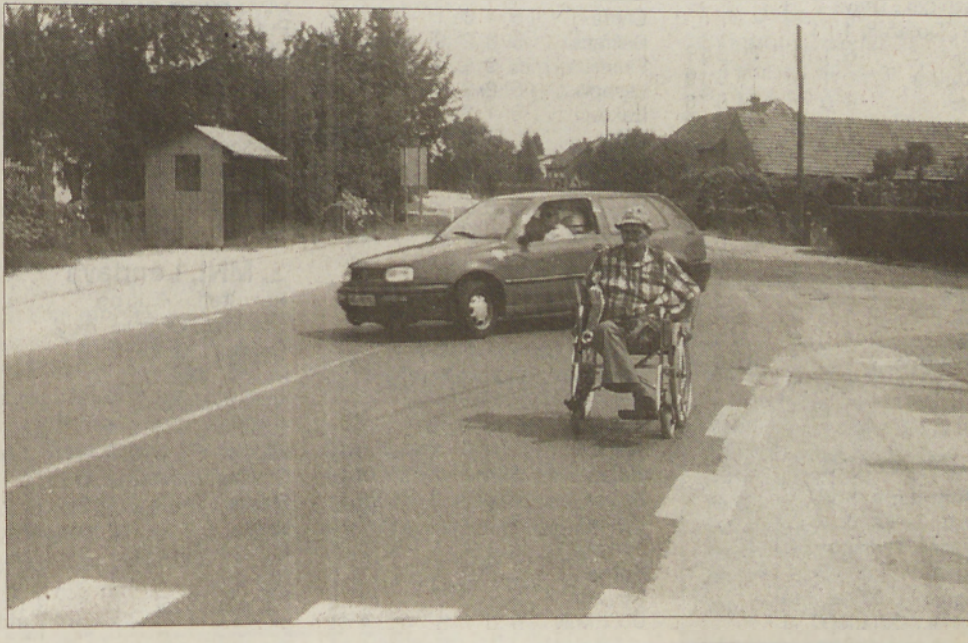
Brez trgovine in gostilne

»Kakega dolgega programa ne moremo izdelati, ker ni denarja. Imamo krajevni samoprispevek, zbiramo 4 odstotke od katastrskega dohodka in 1 odstotek od plač. S tem se letno zbere le 300 tisoč tolarjev, s čimer ne moreš dosti narediti. Ljudje ne morejo prispevati več, ker nimajo primer-

VARNEJE ZA INVALIDA - Štefan Titan s Petanjec živi ob cesti 10/1, kjer je gost promet tovornjakov in osebnih avtomobilov, zato je venomer izpostavljen nevarnostim, saj se mora z invalidskim vozičkom peljati po cestišču.

Šele s kolesarsko stezo bi se lahko varneje vozil do trgovine in po drugih opravkih. Frku

ODRANCI - Do decembra naj bi končali obnovo lokalne ceste Lipa-Odranci-Bistrica, predračunska vrednost znaša 45 milijonov tolarjev. Ker je dobršen del makadamskega cestišča v katastrski občini Melinci, bo svoj delež prispevala tudi beltinska občina. J. Ž.



Prva državna nogometna liga

Potrošnik : Mura 0 : 2

Beltinci - Igrišče v športnem parku, gledalcev 4.500. Sodnik: Horvat (Vrhnika). Strelci: 0 : 1 Gutalj (21), 0 : 2 Gutalj (59).

Potrošnik: Kuzma, Godina (Golob), Tratnjek, Zemljčič, Mirtič (Franko, Markovič), Dvoršak, Zec, Kečan, Kotnik, Črno, Džafič. **Mura:** Nemec, Lukič, Alihodžić, Dominko, Ošljaj, Cipot (Cirivenčič), Škaper, D. Baranja, A. Baranja, Guralj (Šahmanovič), Vogrinič.

Druga državna nogometna liga

Aluminij : Nafta 0 : 0

Kidričevo - Igrišče Aluminija, gledalcev 300. Sodnik: Lacković (Maribor).

Nafta: Zver, Hozjan, Gašević, Tratnjek (Nedelko), Novak, Bedč, Bursać, Šabjan, Gabor, Uroša, Horvat (Pal).

Tretja državna nogometna liga

Varis : Bakovci 1 : 4

Lakoš - Igrišče Varisa, gledalcev 250. Sodnik: Velički (Maribor). Strelci: 0 : 1 Živič (37), 0 : 2 Ristič (68), 0 : 3 Kokaš (80), 0 : 4 Krančič (81), 1 : 4 Gyurkaš (89).

Varis: Zajtl, Hepe (Sankovič), Šooš, Kepe, A. Horvat, Bukovec, Pal (G. Žalik), J. Žalik, Lebar, Gyurkaš, Šabjan (Podgorelec).

Bakovci: Šiftar, Papič, Žekš, Živič, Buzeti, Mesarič, Ristič, Krančič, Prekazi, Kokaš, Berendijaš.

Goričanka : Pobrežje 5 : 1

Rogašovci - Igrišče Goričanke, gledalcev 150. Sodnik: Kranjc (Ptuj). Strelci: 1 : 0 Kovač (22), 2 : 0 Horvat (39), 3 : 0 A. Šalamon (49), 4 : 0 Horvat (51), 4 : 1 Kobler (58), 5 : 1 Kosednar (80).

Goričanka: Nemec, Smodiš, Žilavec, Müller, B. Šalamon, Kren, Horvat, Poredoš (Kosednar), Kovač (Buček), A. Šalamon, Gomboc (Kolar).

Kovinar : Turnišče 1 : 1

Maribor - Igrišče Kovinarja, gledalcev 150. Sodnik: Majcen (Šentjur). Strelci: 0 : 1 Lutar (68), 1 : 1 Bojkovič (77).

Turnišče: Zver, Ternar, Lacković, Pucko, Mujdrica, Kovač, Vegič (Raj), Lutar, Rituper (Lebar), Bukovec, Lacković.

Črenšovci : Pohorje 4 : 3

Črenšovci - Igrišče Črenšovci, gledalcev 200. Sodnik: Huselja (Velenje). Strelci: 1 : 0 Dejan Horvat (12), 2 : 0 Vori (30), 3 : 0 Vesenjak (42), 3 : 1 Korenjak (43), 3 : 2 Majcen (48), 4 : 2 Kustec (68), 4 : 3 Mori (90).

Črenšovci: Karoli, Pintarič, Hartman, B. Horvat, Graj, Hotko, Kustec, Vörös (Vučko), Vesenjak (Dejan Horvat), Vori, Darko Horvat (Plej).

Dravinja : Odranci 0 : 1

Slovenske Konjice - Igrišče Dravinje, gledalcev 100. Sodnik: Berce (Maribor). Strelci: Ulen (43).

Odranci: Marič, B. Kreslin, D. Kreslin (Kavaš), Poredoš, Z. Cener, Ulen, Vegič, I. Cener, Puhar, Radikovič (Jovanovič), Virag.

Nogomet - V četrtem kolu tekmovanja za pokal Mirop je slovenska mladinska nogometna reprezentanca (do 20 let) v Bakovcih premagala avstrijsko Štajersko s 3 : 0. V slovenski reprezentanci so nastopili: Dejan Nemec, Damjan Ošljaj, Fabijan Cipot (vsi Mura) in Gregor Mirtič (Potrošnik).

1. SNL

Rezultati - 8. krog

Potrošnik : Mura 0 : 2
Rudar : Primorje 2 : 0
Vevče : Maribor 1 : 3
Korotan : Olimpija 2 : 2
Gorica : Publikum 3 : 1
Gorica 8 6 0 2 17:5 18
Primorje 8 5 1 2 16:11 16
Mura 8 5 0 3 13:11 15
Publikum 8 4 0 4 17:17 12
Korotan 8 3 2 3 7:10 11
Maribor 8 3 1 4 8:7 10
Olimpija 8 2 4 2 12:13 10
Potrošnik 8 3 1 4 10:13 10
Rudar 8 2 2 4 7:10 8
Vevče 8 1 1 6 7:17 4

2. SNL

Rezultati - 6. krog

Aluminij : Nafta 0 : 0
Dravograd : Smartno 2 : 2
Šentjur : Koper 1 : 3
Črnuče : Rudar 2 : 1
Zagorje : G. opokarne 1 : 4
Jadran : Triglav 1 : 3
Železničar : Drava 3 : 1
Elan : Domžale 1 : 1
Triglav 7 6 1 0 20:6 19
Železničar 7 6 1 0 18:6 19
Koper 7 6 0 1 24:5 18
Domžale 7 3 3 1 9:6 12
Elan 7 2 4 1 13:9 10
Dravograd 7 2 3 2 8:9 9
Smartno 7 2 2 3 16:17 8
Nafta 7 2 2 3 9:10 8
Šentjur 7 2 2 3 8:10 8
Aluminij 7 2 1 4 5:8 7
Jadran 7 2 1 4 9:15 7
Drava 7 1 3 3 4:7 6
Rudar 7 2 0 5 6:2 6
G. opokarne 7 1 3 3 10:18 6
Črnuče 7 2 0 5 7:19 6
Zagorje 7 1 2 4 4:12 5

3. SNL vzhod

Rezultati - 5. krog

Usnjaj : Unior 0 : 2
Kovinar : Turnišče 1 : 1
Črenšovci : Pohorje 4 : 3
Kungota : Paloma 2 : 0
Dravinja : Odranci 0 : 1

Goričanka : Pobrežje 5 : 1

Varis : Bakovci 1 : 4
Odranci 5 5 0 0 12:1 15
Pohorje 5 3 1 1 13:4 10
Goričanka 5 3 1 1 11:6 10
Črenšovci 5 3 1 1 8:6 10
Unior 5 2 2 1 8:10 8
Bakovci 5 2 1 2 11:7 7
Pobrežje 5 2 1 2 8:9 7
Dravinja 5 2 1 2 8:10 7
Usnjaj 5 2 0 3 6:7 6
Turnišče 5 1 2 2 8:12 5
Paloma 5 1 1 3 6:10 4
Kungota 5 1 1 3 4:11 4
Varis 5 1 0 4 6:10 3
Kovinar 5 0 2 3 4:10 2

1. MNL MS

Rezultati - 5. krog

Beltrans : Čarda 3 : 0
Roma : Tromejnik 4 : 0
Kema : Serdica 3 : 0
Lesoplast : Ljutomer 7 : 2
Univit : Izakovci 1 : 1
Vega : Piramida 2 : 4
Roma 5 4 0 1 17:5 12
Kema 5 4 0 1 9:2 12
Čarda 5 4 0 1 11:7 12
Beltrans 5 3 2 0 11:5 11
Piramida 5 3 1 1 11:7 10
Lesoplast 5 2 2 1 12:7 8
Izakovci 5 1 3 1 8:7 6
Univit 5 1 3 1 6:9 6
Serdica 5 1 1 3 3:7 4
Tromejnik 5 1 0 4 7:10 3
Vega 5 0 0 5 3:13 0
Ljutomer 5 0 0 5 3:22 0

1. MNL Lendava

Rezultati - 6. krog

Polana : Bistrica 0 : 1
Renkovič : Dobrovnik 4 : 2
Kobilje : Nedelica 1 : 0
Panonijska : Hotiza 0 : 0
Renkovič 6 4 1 1 24:9 13
Hotiza 6 4 1 1 13:13 13
Polana 6 3 2 1 10:6 11
Bistrica 6 3 1 2 11:7 10
Panonijska 6 1 4 1 8:12 7
Kobilje 6 2 0 4 9:13 6
Nedelica 6 1 2 3 5:12 5
Dobrovnik 6 0 1 5 10:18 1

Nogometni komentar

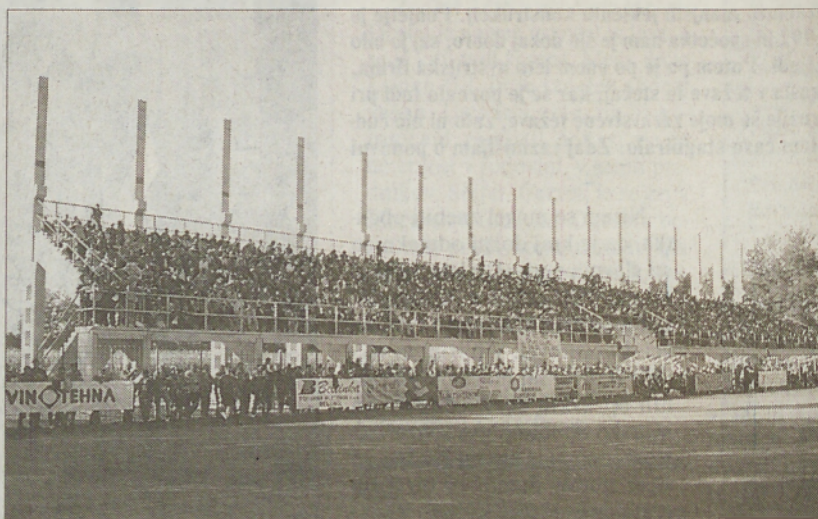
Mura uspešnejša, Odranci še brez poraza

V predzadnjem kolu prvega dela prvenstva v prvi državni nogometni ligi je bil v Beltincih nogometni praznik. Sedemnajsti prvotigaški derbi med Potrošnikom in Muro, ki so ga gledalci prvič spremljali z novih tribun, je pritegnil v športni park blizu pet tisoč ljubiteljev nogometa.

Na derbiju so tokrat zmagali nogometaši Mure iz Murske Sobotice, ki so bili boljše moštvo in iz Beltincev povsem zaslužno odnesli točke ter tako povedli v medsebojnih srečanjih. Tekma se je začela z zelo ostrim tempom in prva zrela priložnost se je ponudila domačinom, ki pa je Kotnik ni izkoristil. Zatem se je izkazal mladi Vogrinič, ki je dvakrat nevarno ogrozil mrežo Kuzme, vendar ni imel sreče, saj se je žoga obkrožila odbila od prečke. Sobočani so izkoristili nepazljivost domače obrambe in po prekinitvi tekme ob poškodbi Kuzme dosegli vodilni zadetek. Lukič, ki je pozabil, da je bil dan feir playa, je iz avta poslal žogo do prostega A. Baranje, ki je pobegnil po desnem krilu, poslal žogo v

kazenski prostor, kjer se je najbolje znašel Gutalj in jo z glavo porinil v mrežo. Pri tem se je poškodoval Mirtič, ki je moral z igrišča. Za Potrošnik je bila najbrž odločilna zadnja minuta v prvem

polčasu, ko je bil zaradi drugega rumenega kartona izključen Zec, tako da so ves drugi polčas igrali z igralcem manj. Usoda Beltincev je bila zapečaten v začetku drugega polčasa, ko je Mura po lepi



Novo tribune v beltinskem športnem parku s 1500 sedeži, ki so za Beltince pomembna pridobitev, so bile na prekmurskem derbiju med Potrošnikom in Muro nabito polne.

Fotografija: Jure Zauneker

Šah

Sobočani premagali prvaka Irske

V Londonu je bil turnir državnih prvakov v šahu, na katerem je sodeloval tudi slovenski državni prvak Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice. Sobočani, okrepjeni z vele mojstrom Ribljem in Mohrom, so premagali prvaka Irske Douglasa s 4,5 : 1,5 točke. Za Radensko Pomgrad so zmagali Zupe, Kovač in Kos, remizirali pa Ribli, Mohr in Cigan. Radenska Pomgrad pa je izgubila s prvakom Norveške Oslom z 2,5 : 3,5 točke (zmagal je Cigan, remizirali pa so: Ribli, Mohr in Gruškovnjak) ter s prvakom Belgije Tesarum z 2,5 : 3,5 točke. Šahisti Radenske Pomgrade iz Murske Sobotice so zasedli sedmo mesto in izpadli iz nadaljnjega tekmovanja.

V hotelu Diana v Murski Soboti je bilo tekmovanje invalidov v šahu, ki je bilo hkrati kvalifikacija za državno prvenstvo. Med desetimi ekipami sta sodelovali dve ekipi DRŠI Murska Sobo-

ta. Prva ekipa (Špilak, Raščan, Dervarič, Lutar) je s 6 točkami zasedla osmo mesto, druga ekipa pa je ostala brez točke. (T. K.)

Na kvalifikacijskem tekmovanju za sodelovanje na svetovnem prvenstvu v aktivnem šahu za dečke in deklice do 12 in 14 let, ki je bilo v Novem mestu, so sodelovali tudi pomurski šahisti. Med fanti do 12 let je Blaž Fras (OŠ Bakovci) s 6 točkami zasedel deveto mesto, med dečki do 14 let pa je bil Aleš Lazar (DOŠ Lendava) s 5 točkami sedmi. Med deklicami do 12 let je Maja Hočevar (OŠ III MS) s 6

točkami zasedla četrto mesto, med deklicami do 14 let je bila Neda Tompa (Radenska Pomgrad) četrta s 7,5 točke, Maja Vučko (OŠ Beltinci) pa s 7 točkami peta do šesta.

ŠD Radenska Pomgrad je pripravilo septembrski hitropotezni turnir za člane. Med 11 šahisti je zmagal Tomi Gruškovnjak z 9,5 točke pred Danilom Harijem, 8,5, Robijem Radosavljevičem, 7, Bogdanom Harijem in Tomislavom Špilakom, po 6,5, dr. Aleksom Kelemenom, 45, Štefanom Rezonjo in Matijo Gaborjem, po 4 točke.

Badminton

V Mariboru je bil prvi pozivni turnir skupine C v badmintonu. Med 24 igralci in 4 igralkami so sodelovali tudi Lendavčani in dosegli lep uspeh. Med fanti je zmagal Danijel Novak, Vladimir Petkovič je bil tretji, Goran Dominko pa šesti. Prva dva sta se uvrstila v skupno B. (B. S.)

Športno društvo Dokonca Lendava organizira od 27.

Vrtno kegljanje

V drugem kolu prvenstva v državnih ligi v vrtnem kegljanju za slepe in slabovidne, vzhodna skupina, ki je bilo v Celju, je sodelovalo 8 ekip, med njimi 2 ekipi iz Murske Sobotice. Zmagala je MS II (Mlinarič, Jurančič, Korošak) z 250 podrtimi keglji. Prva ekipa MS (Kos, Maučec, Potočnik, Golob) je z 242 podrtimi keglji zasedla tretje mesto. Po dveh kolih je prva ekipa MS s 509 keglji druga, druga ekipa MS pa s 493 keglji tretja. Tretje kolo bo 5. oktobra v Murski Soboti. (T. Kos)

Na Ravnah so bile kvalifikacije za državno prvenstvo v vrtnem kegljanju za invalide severovzhodne Slovenije. Ženska ekipa DRŠI Murska Sobotica (Židanek, Marinič, Sluga, Gregor, Pajek) je zasedla drugo mesto. Moška ekipa DRŠI pa je bila trinajsta. (TK)

Roman Ratkai - trener OK Pomgrad

Tekmovali bodo z domačimi igralci

Prihodnjo soboto začneta prvenstvo v prvi državni moški in ženski odbojarski ligi. V moški konkurenci bo nastopala ekipa Pomgrada iz Murske Sobotice, ki jo trenira Roman Ratkai, pomaga pa mu Borut Praček. V moštvo Pomgrada so v prestopnem roku opravili nekatere kadrovske spremembe. Več o tem in načrtih smo se pogovarjali s trenerjem Romanom Ratkaiem.

- Začenja se prvenstvo v 1. A-ligi. Kako ste se pripravili na tekmovanje?

»S pripravami za novo tekmovalno sezono smo začeli v začetku avgusta. Sprva smo vadili na atletskem stadionu v Murski Soboti, nato pa v telovadnici. Ker pa v tem času v Murski Soboti nismo imeli telovadnice, smo trenirali v telovadnicah v Radencih,

Bogojini in Črenšovcih. Med pripravi smo odigrali več prijateljskih tekem. Dvakrat smo premagali Ljutomer, Fužinarja, Dob, Novi Zagreb in Glesidorf, izgubili pa smo s Salzburgom.»

- V prestopnem roku so bile v moštvo nekatere igralske spremembe.

»Odsli sta oba tujca Edwin Baković in Bruno Marič. Bojan Novak je prenehal igrati. V ekipo pa se je vrnil domačin Dejan Fujs. Tako bomo v prvem delu igrali samo z domačimi igralci. Razmišljamo pa, da bi kasneje v naše vrste pritegnili enega tujca.»

- Kaj si obetate od prvenstva?

»V prvem delu prvenstva si želimo uvrstitev do šestega mesta, ki nam zagotavlja obstanek v ligi.

V drugem delu prvenstva pa je

akciji po desnem krilu, v kateri so sodelovali A. Baranja, Škaper in Gutalj, dosegla drugi zadetek. Nogometaši Potrošnika so iskreno prikazali eno slabših iger, igrali premalo zbrano in hrbtano, kar so znali izkoristiti Sobočani in ustvarili več zlatih priložnosti za zadetek, od katerih so izkoristili dve, kar je bilo dovolj za zmago. Trener Milan Kostešer je stavljal na nekdanje Beltince Škaperja, D. Baranja in Gutalja, kar se mu je ustrezalo z dvema goloma Gutalja. Trener Milan Kostešer je postavil večini napadalno isto s Frankom Markovičem, ki pa se ni najbolje obneslo. Tako sta v beltinskem športnem parku Sobočani zaslužili svojo zmago. Derbi pa je prinesel nekaj zadovoljstva tudi domačinom, ki so vsaj malo napolnili prazno klobo.

V drugi državni nogometni ligi je bilo na sporedu sedmo kolo. Lendavska Nafta je gostovala pri novincu Aluminiju v Kidričevu in igrala neodločeno, trenutek pa je na sredini lestvice.

V tretji državni nogometni ligi so petič zapored zmagali nogometaši Odranci, ki so največje presenečenje letošnjega prvenstva. Sedem poraza namreč vodijo s petimi točkami. Prijetno presenečenje sta tudi nogometaši Goričanke in Črenšovci, ki so tokrat premagali Pobrežje in so na tem mestu. Z dobro igro in zmago so razveselili tudi nogometaše Črenšovci, ki so doma zmagali Pohorje iz Rače in so na tem mestu. Prekmurski turnir Lakoš med novincev Varisa in Bakovci so po pridobitvi dočkali Fero Maršič.

co, pri deklkah pa je med ocenjenimi najboljšimi prišla tudi Gjurkova. V dvojicah so Novak - Kutnjak tretji mesti. (V. S.)

V Brežicah je bil prvi državni B-turnir članov v badmintonu. Sodelovali so tudi Lendavčani in dosegli naslednje uvrstitve: pri moških je Danijel Novak med 28 tekmovalcev zasedel osmo mesto in se uvrstil v A-turnir. Miha Horvat je bil tretji, Vladimir Petkovič pa trinajsti. Med ženskami je Martina Bukovec zasedla deveto, Karina Škaper reš enajsto in Natalija Petkovič štirinajsto mesto. (V. S.)

Golf

V avstrijskem Gleichenbergu je bilo pomursko prvenstvo v golfu. Med 9 tekmovalci je zmagal Vladimir Kramberger pred Ljubom Kološo in Robertom Suškom (vsi MS).



cilj uvrstitev med prve tri ekipe, ki nas vodi na tekmovalni stopniški pokal. Upam, da nam to ob zavzetosti celotne ekipe tudi uspe lo.»

Feri Maršič

Marjan Hladen - predsednik KK Radenska

Želimo si obstanek v ligi

V soboto se začne prvenstvo slovenski moški košarkarski ligi, kjer prvič sodeluje Košarkarski klub Radenska iz Radence. V prvem kolu bodo Radenci gostili ekipo Cometa iz Slovenskih Konjic. O tem, kako so se Radenci pripravili za novo tekmovalno sezono, do kakšnih sprememb je prišlo in kaj si obljubljajo od tekmovalja, smo se pogovarjali s predsednikom kluba Marjanom Hladnom.

Prvenstvo v drugem kakovostnem razredu, kjer tekmuje prvič, bo zelo zahtevno. Kako ste se pripravili na novo tekmovalno sezono?

»Pripravili smo se na novo tekmovalno sezono smo začeli v začetku avgusta. Trenirali smo v Radencih, kjer imamo zelo dobre pogoje za vadbo. Priprave so bile naporne, saj smo nekaj časa delali kar trikrat dnevno, in so se osredotočale na načrtno strokovno vodstvo novega trenerja, ki je že vadiel znane košarkarske ekipe, kot so Miklavž, Lenart, ŽKK Maribor in druge. Trenerju Kuzmi pomagajo Zlatko Tibaut, tehnični vodja

je Gregor Grein, direktor kluba pa Boris Gabor. Med pripravami smo odigrali tudi več prijateljskih tekem z močnimi nasprotniki, med njimi z Ovni, Nagykiszor iz Madžarske, Medžimurjem iz Čakovca, Mariborom Branikom in pokalno tekmo z ŽKK Mariborom. Tekme so pokazale, da smo dobro pripravljene, čeprav smo nastopili brez nekaterih poškodovanih igralcev (Ojsteršek, Pavlin).«

- Moštvo ste okrepili z nekaterimi igralci.

»Moštvo smo okrepili z nekdanjim igralcem Dejanom Balažicem, Boštjanom Rojkom, ki je prišel s Ptuj, in Robertom Karlom iz Slivnice. Od prvoligaša Satexa pa smo odkupili Matjaža Želja. Tako imamo za tekmovalne naslednje igralce: Boštjana Novaka, Aleša Granfola, Igorja Baniča, Matjaža Želja, Igorja Ojsterška, Aljaža Pavlina, Dušana Ulago, Tadeja Bratkoviča, Dejana Balažica, Vida Ismajloviča, Boštjana Rojka, Damjana Šebjana, Roberta Karla in Sama Neuvirta.«



- Kakšne so želje. Kaj pričakujete od prvenstva?

»Naše želje in cilji so obstanek v I. B-ligi. Upam, da nam bo to uspelo in da se bomo uspešno kosali z našimi tekmeci. Dosedanje tekme so pokazale, da smo se dobro pripravili in uspehi ne bi smeli izostati. Želimo si, da bi košarka v Radencih zopet dobila mesto, kot ga je imela pred leti, ko sta moška in ženska ekipa uspešno tekmovali v prvi slovenski ligi.«

Feri Maučec

Kegljanje

Zmaga Radenske in poraz Nafta

V novo tekmovalno sezono so štartali tudi kegljanci v drugi državni ligi, kjer tokrat sodelujeta dve pomurski ekipi: Radenska in Nafta.

V prvem kolu je Radenska v Radencih premagala Fužinarja z Raven na Koroškem s 7 : 1 (5090 : 4744). Najboljši v ekipi Radenske je bil Robert Drvarič, ki je podrl 907 kegljev. Poleg njega so zmagali še: Steržaj z 855, Kučan, 848, Lešnik, 844, in Borovič, 824 podrtih kegljev. Tekmoval je še Hojnik, 812 kegljev.

Lendavska Nafta, ki nastopa kot novinec, je doma izgubila srečanje s Slovenskimi Konjicami z 2 : 6 (4773 : 4910). Za Nafto sta zmagala: Felšo s 846 in Horvat s 817 podrtimi keglji. Tekmovali so še: Radakovič, 785, Matko, 813, Levačič-Matjašič, 757, in Žalik, 755 podrtih kegljev. (R. D. in M. Ž.)

Kasaške dirke

Prvenstvo triletnikov

Na ljubotemskem hipodromu je nekaj več kot 1000 gledalcev spremljalo kasaške dirke z osmimi vožnjami, med njimi najpomembnejšo - rejsko za državno prvenstvo triletnikov. Nastopilo je deset triletnih kasačev, med njimi štirje iz KK Ljutomer. Nekoliko presenetljivo je zmagal Peri Lobell (S. Belet, Šentjernej) pred domačinom Markom Slavičem z Demosom MS.

Rezultati - 1. dirka za dveletnike: 2. Indos MS (J. Slavič) 1:20,3, 4. Play Boy (Crnkovič) 1:24,1; 2. dirka za dveletnike: 1. Avio MS (M. Slavič) 1 : 21,2, 2. Honey Goal (Makoter) 1:22,4, 3. Fista (Seršen) 1:22,9; 3. dirka za 3- do 12-letnike: 2. Felix (Hojs) 1:23,3 4. Lisko Lobell (Erjavec) 1:24,4; 4. dirka za prvenstvo Slovenije za triletnike: 1. Peri Lobell (Bele, Šentjernej) 1:17,6, 2. Demos (M. Slavič ml, Ljutomer) 1:18,4, 3. Meri Lobell (Babič, Ljutomer) 1:19,6, 5. Labamba (Špindler, Ljutomer) 1:19,9; 5. dirka za 3- do 12-letnike: 2. Lavinica (M. Antolin) 1:22,8, 4. Patricija Lobell (S. Jureš) 1:22,9; 6. dirka za 3- do 12-letnike: 1. L. Quen (Heric) 1:20,9, 4. Vister II (Sagaj) 1:21,7; 7. dirka za 3- do 12-letnike: 3. Larioa (Žnidarič) 1:20,6, 4. Koran Keystone (Tramšek) 1:20,8; 8. dirka za 3- do 12-letnike: 1. Amita (Jureš) 1:20,5, 2. Ira MS (M. Slavič) 1:20,6, 3. Lavishy (Heric) 1:20,8.

N. Šoštarčič

Spidvej

Aleš Majhen dvanajsti

V Ljubljani je bila predzadnja dirka za državno prvenstvo posameznikov v spidveju. Sodelovala sta Lendavčana Aleš Majhen in Siniša Jambrošič, medtem ko Jože Koren zaradi poškodbe roke ni nastopil.

V uvodnem delu je Aleš Majhen zbral 4 točke in se uvrstil v finale B, kjer je privozil na cilj drugi, to mu je prineslo dvanajsto mesto. Siniša Jambrošič je zbral

2 točki in se uvrstil v finale D, kjer je bil tretji in zasedel petnajsto mesto. Zmagal je trenutno najboljši tekmovalac Ferjan. Pred zadnjo dirko vodi Ferjan s 109 točkami. Jože Koren je s 47 točkami na sedmem, Aleš Majhen z 21 točkami na dvanajstem in Siniša Jambrošič z 2 točkami na sedemnajstem mestu. Zadnja dirka bo 27. septembra v Krškem. (A. Matjašec)

Hokej na travi

Prekinjena tekma

Začelo se je prvenstvo v državni članski ligi v hokeju na travi. V prvem kolu je Lek v Lipovcih premagal ljubljansko Svobodo z 1 : 0. Gol je dosegel Gomboc. Tekma v Predanovcih med Triglavom in Moravskimi Toplicami pa je bila nekaj minut pred koncem pri rezultatu 4 : 0 za Triglav prekinjena zaradi napada na sodnika.

Slovenska reprezentanca v hokeju na travi je v okviru priprav za sodelovanje na 5. mednarodnem turnirju v hokeju na travi za pokal Panonije v Moravskih Toplicah odigrala prijateljsko tekmo s hrvaškim prvoligašem Concordijo. Zmagali so gostje z golom Djurašoviča, medtem ko Slovenija (Mesarič) ni izkoristila sedmerca.

Kajakaštvo

Simon Kuzmič zmagal petič

Na reki Savi od Brežic do Zagreba (42 km) je bil 26. tradicionalni mednarodni maraton. Med okrog 80 kajakašev in kanuistov iz Slovenije, Hrvaške in Bosne je

sodeloval tudi kajakaš Pomurskih mlekarn Simon Kuzmič in zmagal v absolutni kategoriji. To je bila njegova že peta zmaga na tem tekmovalju.

Teakwondo

Gorazd Horvat deseti na EP

V Turčiji je bilo evropsko prvenstvo v teakwondo poonseju. Med 119 tekmovalci iz 18 držav je prvič sodeloval član Teakwondo kluba Meteor Črenšovci Gorazd Horvat in v kategoriji od 18 do 30 let med 14 tekmovalci zasedel deseto mesto.

Rokomet

Poraz Mobixa v Škocjanu

V drugem krogu prvenstva v drugi državni ženski rokometni ligi je ekipa Mobixa iz Črenšovca gostovala v Škocjanu in z istoimenskim moštvom srečanje izgubila.

Mobix Črenšovci: Žalik, P. Smej 2, Kikel 1, Huber 3. K. Smej 1, Horvat, K. Pintarič 9, A. Pintarič 4, Hozjan, Jakopina 1, M. Pintarič, Sabo. V tretjem kolu igra Mobix doma v nedeljo ob 11. uri z Zagorjem.

Namizni tenis

Visoki zmagi Radgončanov in Sobočanov

Začelo se je prvenstvo v prvi državni namiznoteniški ligi. Pomurski ekipi sta po pričakovanju zmagali. Moravske Toplice Sobota so doma prepričljivo premagale oslabiljeno Vesno iz Zaloga, v kateri je od lanskih tekmovalcev nastopil le Pavič. Za Sobočane pa je prvič nastopil Belorus Nekhvedovič, ki je upravičil pričakovanje, saj je zanesljivo premagal Paviča in odigral nekaj vrhunskih akcij.

Edini poraz je doživel Unger s Pavičem. Horvat pa z mladincema ni imel težav. Tudi Radgončani na Ptuj, kjer so igrali s Petovio, niso imeli težav in so prepričljivo zmagali. Ko je Rihtarič v prvi partiji premagal najboljšega domačina Grbiča, je bilo za domačine konec vseh upov. Nepričakovano pa je Rihtarič izgubil z G. Zafošnikom. V drugem kolu igrajo MT Sobota doma z Olimpijo, Radgo-

na pa doma z Mariborom.

Moravske Toplice Sobota : Vesna 6 : 1 (Nekhvedovič : Pavič 21 : 15, 21 : 18, Horvat : Rakun 21 : 10, 21 : 10, Unger : Zakotnik 21 : 7, 21 : 7, Unger - Nekhvedovič : Zakotnik - Rakun 21 : 4, 21 : 11, Nekhvedovič : Rakun 21 : 7, 21 : 8, Unger : Pavič 21 : 23, 22 : 24, Horvat : Zakotnik 21 : 15, 21 : 12; Petovia : Radgona 1 : 6 (Grbič : Rihtarič 17 : 21, 16 : 21, M. Zafošnik : Kovač 9 : 21, 13 : 21, G. Zafošnik : Benkovič 13 : 21, 11 : 21, Grbič-M. Zafošnik : Kovač-Benko 12 : 21, 8 : 21, Janžekovič : Kovač 7 : 21, 3 : 21, G. Zafošnik : Rihtarič 21 : 18, 18 : 21, 21 : 16, M. Zafošnik : Benko 21 : 16, 12 : 21, 18 : 21.

M. U.

Karate

V Čakovcu je bil močan mednarodni turnir v karateju Medžimurje '97. Na dvodnevem tekmovalju je sodelovalo 348 tekmovalcev iz šestih držav. Od soboških karateistov se je najbolje odrezal Matej Skandali, saj v borbah v kategoriji nad 55 kg zasedel šesto mesto (D. S.)

Na prvem odprtem državnem prvenstvu kadetov, ki je bilo v Velenju, je sodelovalo 95 igralcev, med njimi osem igralcev Moravskih Toplic Sobote. Med njimi zasluži pohvalo le Zavec, ki se je uvrstil med osmerico in za vstop v polfinale tesno izgubil z reprezentantom Maličem (Logatec). (M. U.)

Kolesarstvo

V Radencih je bila druga kolesarska dirka za veliko nagrado Radenske, ki jo je pripravila kolesarska ekipa ŠD Radenska. Štela je za slovenski pokal. Na dirki so sodelovali 109 kolesarjev iz Slovenije, Hrvaške in Italije. V dirki je zmagal Murn (Krka Telekom). Zmagovalec gorskega kroga je bil član Radenske Premužič. Slovenski pokal je osvojil Branko Filip (Telekom). Prireditev vplem vrenu lepo uspešno fotografija: J. Z.



Rokoborba

RK Dunauplovka iz Bratislave je pripravil mednarodni rokometni turnir za dečke v prostem stilu. Med 150 tekmovalci iz sedmih držav so sodelovali tudi rokometni reprezentanti iz Ljutomer, ki je odrezal Niko Horvat, do 31 kg zasedel tretje mesto, Sašo Hladen pa v predtekmo-

V Szegedvaru na Madžarskem je bilo mednarodno tekmovalje v rokoborbi v prostem stilu za ml. dečke.

Med 82 tekmovalci jih je bilo 6 iz soboškega in 3 iz ljutomerskega kluba Mlekopromet. Med Ljutomerčani je bil najuspešnejši Niko Horvat, ki je zmagal v kat. do 32 kg. Sašo Mlinarič (26 kg) je zasedel tretje mesto, Mihaela Čirič pa je

izpadla v tretjem krogu. Od Sobočanov je bil najuspešnejši Dejan Štnek, saj je v kat. do 38 kg zasedel drugo mesto. Tretji je bil Mario Potošnik (35 kg), četrta Timi Potošnik (29 kg) in Rene Červek (41 kg), peti pa David Ivanič (38 kg). Mitja Kelemen je izpadel v tretjem krogu.

Ekipno so Pomurci zasedli četrto mesto. (R. B.).

parov. Na sporedu bosta rekreacijski tek na 5.000 m in tekmovalni tek na 10.000 metrov. Tekmovali bodo v štirih starostnih kategorijah. Po teku bodo družabne družinske igre. (G. G.)

Na tradicionalnem Ptujskem maratonu so med 150 tekači iz Slovenije in Hrvaške sodelovali tudi člani TS Radenske. Najbolje se je odrezala Jožica Šiftar, saj je bila v polmaratonu druga, v svoji starostni skupini pa prva. Med veterani je bil Karli Vrtnjak peti. Jože Šmidhofer pa enajsti, pri članih je Damjan Robar zasedel šesto, med mlajšimi

veterani pa je bil Milan Sapač sedmi, Alojz Horvat pa dvanajsti. V teku na 10 km je Slavko Kumeč zasedel sedmo, Branko Švajger pa osmo mesto, med ženskami je bila Karmern Rauter četrta. (G. G.)

Na tretjem mednarodnem cestnem teku v Varaždinu so med 300 tekači sodelovali tudi atleti iz TS Radenske in Lendave. Med njimi se je izkazal Slavko Kumeč, ki je med ml. veterani zasedel drugo mesto. Med veterani je bil Karli Vrtnjak tretji. Branko Perme (Lendava) je v absolutni kategoriji zasedel peto mesto,

Danijel in Anita Perme pa sta bila v svoji starostni kategoriji druga. (G. G.)

Na mednarodnem atletskem mitingu v Banski Bistrici na Slovaškem so med 200 atleti iz šestih držav sodelovali tudi člani AK Pomurje iz Murske Sobote. Najbolje se je odrezala Marija Števanec, saj je v teku na 200 m z novim osebnim rekordom 25,89 zasedla drugo mesto, v teku na 800 m pa je bila tretja z osebnim rekordom 2:06,87. Odlična je bila tudi Sonja Roman, saj je v teku na 800 m z rezultatom 2:06,57 zasedla drugo me-

sto. Sodeloval je še Samo Pelcl in v teku na 200 m z osebnim rekordom 24,08 zasedel šesto mesto, v teku na 100 m pa je bil trinajsti. (G. G.)

Atletika

Na atletskem mitingu v Banskem Brodu so sodelovali tudi člani AK Pomurje iz Murske Sobote. Najbolje sta se odrezali član Roman, ki je zmagala v teku na 800 m z novim rekordom 2:09,32, in Anika Kovač, ki je bila prva v teku na 100 m (1:43,12). Daniela Žalik je bila druga v višini s 160 cm, v teku na 100 m pa je bila tretja. Samo Pelcl pa v teku na 100 m trinajsti. (G. G.) V nedeljo, 21. septembra, ob 10. uri bo v športnem centru v Banskem Brodu tradicionalni rekreacijski tek

Slovenski rekord v neprekinjenem oranju

Traktorist lenarškega Žipa, Riko Fras iz Selc, z več kot desetletnimi delovnimi izkušnjami s traktorjem je minuli teden postavil slovenski rekord v neprekinjenem oranju

Na njivi Agrokombinata Maribor v Podovi je v 24 urah neprekinjenega oranja z ameriškim traktorjem Case magnum z 240 konjskimi močmi in šestbrzdanim plugom nemške znamke Lemken zoral 65,29 hektarja njive. Pobudo za postavitev novega slovenskega rekorda je dal mag. Stane Klemenčič z mariborskega Kmetijskega zavoda, ki je povedal, da je novi rekord spremljala štiričlanska komisija z licenco državnega sodnika za oranje. Stari slovenski rekord je doslej znašal 24,56 hektarja. Novi slovenski rekord v oranju ima še toliko večjo težo, ker ni dovoljeval niti postankov za natakanje goriva in malico.

Franz Bratkovič

Sveta Ana

Kažipot za kmečki turizem



V Krajevni skupnosti Sv. Ana si na vse načine prizadevajo, da bi pospešili turizem. K temu sodijo tudi smerokazi, ki vabijo goste, da se ustavijo na določenih turističnih postajankah. Gostinci in lastniki kmečkih turizmov tekmujejo, kdo bo imel lepše urejeno tablo ali smerokaz, ki vabi goste. Naleteli smo na Romana Moleha (na fotografiji), ki je postavil tablo, ki vabi na njegovo turistično kmetijo Lovski hram Moleh. Kot nam je povedal, so obvestilne table in smerokazi del turistične ponudbe. Ljudje dajo tiskati povabila v razkošni izvedbi, mi pa moramo goste vabiti na tak način, je povedal znani gostinec, vinogradnik, oljar in lovec Roman Moleh od Svete Ane. Ludvik Kramberger

Koruza - hrana - obrt

V Kraščih že četrty jesenski praznik v znamenju koruze

Od srede do nedelje, torej od 17. do 21. septembra, je na turistični kmetiji Ferencovi v Kraščih potekala prireditev, posvečena koruzi in izdelkom iz te vsestransko uporabne poljščine. Pripravili so jo že četrty in z leti je postala že kar uveljavljena in dobro obiskana družabna prireditev z zanimivo vsebino.

Pri organizaciji prireditve so pomagali kmetijska svetovalna služba, Občina Cankova - Tišina in Pomurska turistična zveza, vsekakor pa je z leti potrebno manj vsebinske in strokovne pomoči, ampak je

zaželjena bolj moralna in finančna podpora. Anton Kous, lastnik turistične kmetije Ferencovi v Kraščih 23, je vztrajen in razgledan človek, ki išče priložnosti zase in za svojo družino na raznih področjih, zato ob prvih težavah ne popusti. Zaradi njega in podpore celotne družine in sosedov ter znancev je prireditev v znamenju koruze tudi tokrat lepo uspešna. Kous se namreč zaveda, da je potrebno dati tudi turistični kmetiji neko vsebino, dodati zani-

mive dejavnosti in prireditve. Tako je v neposredni bližini kmetije zgradil teniška igrišča, na bližnjem Ledavskem jezeru je mogoče čolnariti, stalne goste pa tudi popelje na izlete. Jesenski praznik koruze je le ena od prireditvev, ki je nadvse dobro obiskana in priljubljena. Hčerka Marjeta je že prava mojstrica v pripravi raznih jedi iz koruze, koruznega zdroba in koruzne moke. Jodi so bile razstavljene na priložnosti razstavi kar v predvečer domačije. Sosednje in znanci so poskrbeli za zanimiv program, za glasbene užitke pa je poskrbel ansambel Lacija Korpiča s pev-



Marjeta je postala že prava mojstrica v pripravi koruznih jedi.



Koruzna pogača na zeljovem listu ali mlečna koruza v solati



Ličkanje koruze je bil že od nekdaj predvsem družabni dogodek.



4Ansambel Lacija Korpiča s pevki je že star znanec na Ferencovi kmetiji

Besedilo in posnetki: BERNARDA B. PEČEK

Dnevnik Torino-Lyon-Bordeaux (1)

Z vlakom do Atlantika

Torino, 27. avgusta 1997

Včeraj sem bil preutrujen, da bi kaj zapisal. Zamenjal sem toliko vlakov, da sem še zvečer na postelji mislil, da se peljem. Toda izbral sem poceni različico: avtobus Koper-Trst, nato pa vlaki Trst-Mestre, Mestre-Milano in Milano-Torino. Vsi si sledijo v nekajminutnih presledkih, tako da sem bil že ob devetih zvečer v Torinu, čeprav sem tisti dan komaj krenil iz Murske Sobotice. Ta različica je bila tudi najbolj ugodna, saj me je od Trsta do Torina stala le 4260 tolarjev. Še enkrat pa sem spoznal, da je življenje res sestavljeno iz dobrih in slabih strani. Najprej me je prijetno presenetil italijanski šofer avtobusa Koper-Trst, ki me je počakal, da sem lahko pravočasno kupil vozovnico, čeprav je zato imel zamudo. Naša blagajničarka v Koprju je bila neprijazna. Čeprav je še mlada, se je že navzela navad svoje starejše kolegice. Pogovarjala se je po telefonu, čeprav se je meni strašno mudilo.

Na italijanski carini so me že spet »premetali«. Ko grem na potovanje s prijateljem Davorinom, je vedno on žrtev, ko pa sem sam, pa jaz. To je bila najbolj neprijetna izkušnja doslej. Carinik z očali, ki je bil na prvi pogled videti milo, mi je podrobno pregledal denarnico. Koliko denarja imam, in če ni to premalo? Seveda mi nisem omenil pravega cilja svojega potovanja. Rekel sem mu, da grem v Bologno, potem pa mu je bilo čudno, zakaj imam s sabo toliko francoskih frankov. Ampak nekako mi je le uspelo, da mu nisem odprl torbe, čeprav mi je to večkrat ukazal. Kako naj mu pojasnim, da imam denar skrit na več mestih zaradi tatov in žeparjev? In tako sem sam postal sumljiv. Toda vedno bolj se mi zdi, da zato, ker na mojem potnem listu piše: Republika Slovenija. Kot da mi ne bi imeli dovolj denarja ali pa je mislil, da sem iz Slovaške. Kakorkoli že, človek se vedno počuti užaljeno, če pa je

navdajo z našo legendarno trmo. V družbi policistov in carinikov se nihče ne počuti preveč prijetno, tile v Italiji pa so že malce pretiravali. Na vlaku Trst-Mestre so nekega mladega Italijana tako doigo »obdelovali«, da sem mislil,

»voki-tokiju«, toda na koncu se ga vendarle usmilil. Sam sem se moral delati, da berem knjigo, ker sem bil tako manj sumljiv. Če bi me še enkrat podrobno pregledali, bi jim rekel: »F... off, Italija!« Potem bi se vrnil domov in začel

vem zakaj sumljiv. Ali je to že spet zaradi mojih dolgih las, ki sploh še niso dolgi, ampak za nekatere uniformirance je to mogoče že preveč. Ah ja, pozabil sem povedati, da mi je carinik ni za mano še nobene tinalice vrnil potni list, saj navsezadnje ni za mano še nobene tinalice. Vedel sem, da bom na koncu vendarle zmagal jaz. Toda ves postopek me je tako razjezil, da sem se zaklel, da v Italijo ne grem več, vsaj ne po isti poti, ker je vedno ista pesem. Vendar sem sedaj že pomirjen in gledam stvari z bolj oddaljene perspektive. In pri srcu mi je prijetno, saj sem s jim konec koncev uspešno zmagal. Hej, idioti, lep potni list je moja zasebna stvar in bomo v Torinu, ha ha ha! Moje potovanje je moja zasebna stvar in bomo v Torinu. Ampak opazil sem, da je policistov največ na vlakah in železniških postajah v Julijski kraj, ko pa greš v notranjost, jih ni toliko. Očitno je naša meja res najbolj »na tapeti«. Sedaj pa je jetne stvari: sprevodnica za vlake Trst-Mestre, ki mi je v Torinu besedo, da sem vozovnico že pokazal - kar je bilo tudi res - in dar tisti, ki se je že vozil z italijanskimi vlaki, ve, da tudi so od takrat vsakdanja stvar. Potem pa seveda Torino.



Torinu se pozna bližina francoske meje, saj je mnogo bolj umirjen kot hrupen in nervozen Milano.

na nacionalni osnovi, pa ranjeno. Čeprav sem večkrat kritik slovenstva, me takšni dogodki vseeno

da je najmanj najbolj slavni begunec vseh časov. Policist je podatke o njem dvakrat preveril po

protiitalijansko kampanjo. Kaj vse mora početi človek, ki ni ničesar naredil, pa je kljub temu ne

Nadaljevanje prihodnjega TOMO KUŠER

September 1997

Cacib Lendava '97

Vsak po svoje lep in zanimiv

V športno-rekreacijskem centru v Lendavi je bila letos že peta mednarodna razstava psov vseh pasem

Za razstavo je bilo prijavljenih 729 psov in 158 pasem iz petnajstih držav. Čeprav je bilo število letos nekoliko manjše kot leta prej, je bila večja raznolikost psov. Na razstavi so bile prikazane: kratkodlaki škotski govedar, avstralski govedar, cane corso, mastin de los Pyrenees, brazilski terier, basenji, lapinkoira, hokkaido in kitajski goli pes.

Razstava je potekala dva dni, pa so po pasmah ocenjevali sodniki. V soboto so predstavile pasemske skupine: majni, jazbečarji, polarni psi, goščasti in krvosledci, ptičarji, prinašalci, fari in vodni psi ter hrti. V nedeljo pa so ocenjevali ovčarske pasme, pinče in šnavcerje. Med pasmah so ocenjevali tudi male pasme. Najlepši po sodniških kinoloških sodnikov pa je bil naslov cacib, ki pomeni mednarodna razstava psov vseh pasem.

Pa ni pomembno, kateri je bil najlepší pasmi, saj se je na razstavi resnično veliko lepov. Vsi so si razstavo ogledali. Dejstvo pa je, da vsak po svoje lep ali vsaj simpatičen. Četudi ima preveč zgubav ali je bolj gol kot dlakav, kratke noge ...

Kaj pa je bilo obiskovalcev, ki so pasje revijo smo ogledali kakšno različico, ki jo imajo doma. Svoje primerjali s tukajšnjimi. Na koncu prišli do spoznanja, da je pa tisti kuža doma, ki zvesto čaka in prijazno kadarkoli že pridete do prijazen do vas, četudi imov slabe volje, najbolj psi pes na svetu.

Mnogi si pridejo tudi ogledovat, za kakšnega psa bi se morebiti odločili. Prijazni lastniki so pripravljani na dolgo in široko pripovedovati o pasjih lastnostih, lahko pa se tudi dogovorite za mladiča.

1. Midva sva najlepší par!



Nekateri kužki so navajeni dolgo mirovati in potrpežljivo prenašati glavnik, pudre, špreje.

ko bodo imeli leglo, in sploh dobite obilico koristnih informacij, če se nameravate nekoč odločiti za psa. Sicer pa te na razstavi skoraj vsak pes prepriča, vsi so tako polni in dodeleni. Še posebno tisti z dolgo dlako. Zato se velikokrat zgodi, da se ljudje raje odločajo za pasme, ki so na razstavah kot narisane. Toda dolgodlaki pes potrebuje veliko nege, veliko pozornosti in potrpežljivosti pri vsakodnevni negi in skrb, to pa je povezano tudi s precej velikimi stroški, da se doseže rezultat, kot smo ga lahko videli na razstavi.

Pa še to! Vsak kuža je čudovit, ko je majhen. Ko zraste, pa je tak samo, če zanj primerno skrbimo.

Fotografije in besedilo: A. NANA RITUPER

Iz majhne ljubke živalce lahko zraste velik pes, ki potrebuje prostor in veliko pozornosti.



Na balinišču BK Angela Besednjaka v Mariboru je potekalo 5. državno prvenstvo članic in članov Društva multiple skleroze Slovenije v ekipni in posamični konkurenci. Sodelovalo je 76 tekmovalcev iz 11 regijskih podružnic, med njimi tudi ženska in moška ekipa prekmurske podružnice ter ženska ekipa gornjeradgonske podružnice. Med ekipami so bile Radgončanke druge, Prekmurke in Prekmurci pa tretji. V posamični konkurenci je bila Katica Živko iz Gornje Radgone druga v bližanju krogle, Sobočanka Helena Talaber je bila osma, Radgončanka Gustika Horvat pa deseta. Med moškimi se je najbolje odrezal Anton Magdič iz Renkovec, saj je zasedel drugo mesto, Radgončan Milan Koren pa peto. Filip Matko



PRVIČ V ŠOLO LETA 1937 - V gostišču Zorko v Križevcih pri Ljutomeru so se zbrali učenci tamkajšnje osemletke, ki so praznšolskega posloja prvič prestopili jeseni leta 1937. Prvošolčkov je bilo tedaj 122 in so bili razporejeni v dve učilnici. Od vseh jih danes živi 90, na srečanje pa jih je prišlo 56. Med njimi tudi Juš Makovec, nekdanji urednik našega Vestnika (na sliki v sredini posnetka na vozičku), zakonca Sadl iz ZDA in Franc Aleksič iz Nemčije. Sklicala jih je 65-letna Lojzka Vajda iz Bučecovec, ki je imela ob vstopu v šolo komaj pet let in je tako najmlajša v tej generaciji. To je bilo že njihovo tretje srečanje in upajo, da se bodo srečali še ob 80-letnici prestopa praga »učilne zidane«. Besedilo in fotografija: Filip Matko

Renaultove jesenske radosti

Od enajstega do trinajstega septembra so organizirali v vseh Renaultovih salonih po Sloveniji tako imenovane Dneve jesenske radosti, s katerimi želijo pospešiti prodajo svojih vozil in svojim morebitnim kupcem omogočiti raznovrstne ugodnosti. Tako je bil tudi v soboškem Agroservisu minuli četrtek dan odprtih vrat, v petek je bilo organizirano družabno srečanje za poslovne partnerje, v soboto pa so na svoj račun prišli otroci, ki so se lahko vozili z majhnimi Renaultovimi modelčki, vsak od malčkov pa je dobil tudi darilo. »Vsako leto poskušamo kaj novega. Lani smo zgradili tehnično halo, sedaj imamo salon in skladišče samo za Renaultove avtomobile, to soboto pa smo našim obiskovalcem omogočili brezplačno pranje svojih osebnih avtomobilov,« nam je povedal namenski vodja prodaje Martin Ferencek. Vsak lastnik katree je tudi lahko svoj stari avto do danes zamenjal za novega twinga ob večletnem kreditnem odplačevanju z ugodno obrestno mero.

Model Renault Spider je bil rezerviran samo za najmlajše ljubitelje jesenskih radosti. Foto: Jure Zauneker



planšarji postajajo eni najbolj priljubljenih psov, zato jih je tudi pri nas vedno več.

Martinov srečen dan

Bilo je pozno ponedeljkovo popoldne, ko sem srečala Zdravčevega Martina, ki se je peljal na svojem obrabljenem kolesu. Že od daleč sem slišala, da nekaj govori sam sebi. Ob mojem vprašanju, kje je bil, mi je odgo-

demo v sredo z mojimi učenci pobrat,« sem mu dejala. Začuden me je pogledal in rekel, da bi bilo to dobro. Ta najin pogovor je slišala sosedova Katica in zaključila, da bo pripeljala voz na njivo, če res pridemo.



Pobirali smo krompir, se vozili s traktorjem in se tudi fotografirali.

voril, da je hodil gledat na njivo, kako je z njegovim krompirjem. Povedal mi je, da mu gnije in da mu nima kdo pobrati.

Martin je star 66 let. Je bolan ter živi sam s svojimi kurami in kravo. Nekaj trenutkov sem oklevala, nato pa sem se le odločila in mu ponudila pomoč pri pobiranju krompirja, čeprav Martin najrajši naredi vse sam.

»Zorjite krompir, pa vam pri-

Ona

V svojem 13-letnem življenju sem videla in spoznala veliko ljudi. Nekateri so postali moji prijatelji. Vsak od njih se malce razlikuje od drugih, še posebno Ona.

Niti po videzu niti po značaju ni podobna nikomur drugemu, kajti njen obraz, poteze obraza so čisto drugačne od mojih, od drugih. Vse je »dovršeno«. Ko se nasmehne, kar izžareva svojo do nadavnega še otroško ljubkost. Vendar ne, Ona ni več otrok, ona je dekle - odkrito, nagajivo ... Tudi sama ne dovoli, da jo kdo kliče otrok, in to samo potrjuje njeno odločnost. Vedno in vsakomur pomaga, čeprav morebiti s tem ogroža tudi sebe. Ne ustraši se nobene ovire na svoji poti mladosti, ampak se z vsako spoprime in ne pusti, da bi kaj odšlo mimo nje, kot da bi bila slepa.

Ker je ravno zdaj v cvetu mladosti, tudi ljubezen ne stoji zanjo križem rok. Da, tudi ona si je že našla prvo ljubezen, potem še drugo in ... O tem pravi, da je dovolj biti pravi prijatelj s fantom, kajti to je največ, kar šteje. Tudi jaz sem bila vesela, ko je dobila prvi poljub; vesela sem bila za mojo drugačno prijateljico, kajti Ona to je - drugačna.

Ne norčuje se iz revnih in nevednih ljudi. Še vedno je pomagala svojim sošolcem, jim kaj posodila ...

Da, dugačna je: na svet gleda z drugimi očmi kot mi. Tudi v slabem zna videti dobro. Takšna je moja najboljša in edinstvena prijateljica - Mateja.

KATJA REŽONJA
OŠ Turnišče

Počitniški utrinki

Šli smo v Bohinj. Vozili smo se kar precej časa. Prvi dan smo si šli ogledat slap Savica. Videli smo tudi ribe. Drugi dan smo šli gledat triglavsko jezera. Sedem jih je. Bilo je zelo lepo. Potem smo šli na morje v Izolo. Najprej smo se namestili v apartma. Nato smo se šli kopat. Kopali smo se štiri ure dnevno. Ati mi je kupil vodna očala. Z njimi sem bolje videl školjke, ki sem jih iskal v vodi. Veliko sem jih prinesel domov. Vsak večer smo se sprehajali ob morju in jedli sladoled.

DENIS MENCIGAR, 2. raz.
Podružnična OŠ Pertoča

Najlepši počitniški dan je bil, ko smo se ves dan kopali v Banovcih. Vozili smo se po toboganu, skakali v vodo, se potapljali, igrali ... Upam, da se bom še kdaj imela tako »fajn«.

MATEJA ŠKRGET, 5. b
OŠ Križevci

Letošnje počitnice sem doživel marsikaj lepega. Večji del sem jih preživel pri starih starših v Bunčanih. Tam sem se igral z bratrančcem in sestrično. Bili smo tudi na morju v Umagu. Z bratom sva vsak večer lovila rake in ribice. Našel sem tudi majhno želvo ...

ALEŠ LUBI, 5. b, OŠ Križevci

Med letošnjimi počitnicami sem doživela veliko stvari. Bila sem na taboru, morju, pri sestričnah ... Najraje pa se spominjam nastopa v oddaji Karaoke v Beltincih. Nastopala je tudi sestra Jasna. Režiser naju je najprej seznanil s podrobnostmi nastopa, nato pa naju je odpeljal v šolo, kjer so naju namaskirali. Do začetka oddaje sva bila kot na trnih. Prizorišče je bilo nabito polno. Med gledalci sem opazila tudi starše in druge navijače, ki so naju spodbujali. Najprej je bila na vrsti Jasna. Odpela je doživeto, zato sem bila ponosna nanjo. Gledalci so ji podelili vseh deset sončkov. Tako je zmaga in dobila toliko čokolade, kolikor je tehtala. Bila sem tako

vesela, da me je trema skoraj minila, ko sem bila na vrsti jaz. Vseeno sem imela občutek strahu. Končno sem začela peti - z lahkoto, občutkom ... Čeprav nisem prišla v finale, sem bila vesela, da sem sploh nastopila. Še bolj pa sem bila ponosna na sestrico, ki je zmaga.

DARJA ANTOLIN, 7. raz.
OŠ Kobilje

Te počitnice so bile zadnje, ki sem jih preživela čakajoč na nadaljevanje osnovne šole. Končale so se ...

V mislih sem še vedno pri 24. juniju. Imeli smo piknik. Na njem se je zbral ves razred. Zabavali smo se, jedli, pili, kolikor se je dalo.

Kmalu nato je prišel dan, ko sva si s prijateljico ogledali oddajo Planet In. V njej je nastopila tudi skupina Kelly Family. Doživeli sva nekaj nepozabnih trenutkov, saj sva od blizu videli mnoge znane zvezde slovenske in tuje glasbene

scene in jih tudi fotografirali.

Bila sem tudi na koncertu te skupine 27. avgusta v Ljubljani. Pred stadion sem prišla ob pol enajstih dopoldne in sedem ur čakala v gneči. Potem pa so nam rekli, da pri tistih vratih ne bodo spuščali noter. Vsa jezna, obupana in objokana sem jo mahnila do drugih vrat ... kot ena od mnogih. Pred mano je bilo tisoče ljudi. Nekako sem se le uspela poriniti naprej in sedla takoj pri drugi ograji. Kasneje sem prišla naprej. Trenutek, ko so prišli člani družine Kelly na oder, je bil magičen. Čas je zastal in predala sem se evforiji, ki je vladala med ljudmi. Vsi skupaj smo peli, plesali in kričali do bri dve uri.

ANDREJA
DENKO,
8. b, OŠ
Bakovci

Noč

Tiho in mirno pokima, nas v lahen sen zaniha, na nebu pa lučke prižge, da bi ne bili se teme.

Ko se nam zadremlje, v lepe sanje nas popelje.

Zjutraj v rosi se zbudi in od nas se poslovijo.

MANUELA MARKOJA,

7. raz.
OŠ Turnišče

Moja muca

Ime ji je Tačka. Stara je tri leta. Je bele, sive in črne barve. Živi v stanovanju. Najraje spi v banji ali pri nogah. Njena najljubša jed je meso. Radi spi pa tudi divja. Skozi okno zelo rada opazuje ptičke. Kadar je lačna, ji moraš dati hrano, ker drugače zgrabi za nogo. Stika po blazini, ozračju in policah. Ko mama poseje papirko in ko leži zraste, jo poje. Kadar pa se vrne domov, nas čaka pri vratih.

MARINKA ROGAC, 4. raz., OŠ I. M. Sobota



Kaj bi naredil kot učitelj, če bi učenec motil pouk?

- Nagnala bi ga iz razreda. (Mia-ela Ružič)
- Natepel bi ga in poslal iz razreda. (Jože Džuban)
- Zgrabil bi ga za vrat, ga natepel in mu dal neopravičeno. (Uroš)

- Najprej bi ga opozorila, naj ne moti, potem pa bi ga poslala iz razreda. (Natalija Kerec)
- Če bi bilo to pozimi, bi ga vrgel v sneg in ga skepal. (Gašpar Horvat)

Varstvo živali

Rada imam živali, ne maram pa niti pomisliti na tiste, ki jih mučijo. Po televiziji sem velikokrat gledala, kako jih mučijo v laboratorijih. Mama mi je povedala, da delajo z njimi poskuse. Veliko je ljudi, ki prinesejo k hiši muce ali kučke, potem pa zanje slabo skrbijo. Ne dajo jim dovolj vode in hrane ali pa jih enostavno spodijo z doma, ko se jih naveličajo.

Obstajajo društva proti mučenju živali. Nekateri poskrbijo za izgubljene kučke ali mučke, potem pa jih prek oglasov ponudijo tistim, ki so pripravljeni za-

nje skrbeti. To je zelo lepo.

Tudi mi imamo doma dva mučija. Eden je na dvorišču, drugi pa v stanovanju. Temu je ime Vili. Vsak dan ga češemo, tako da ima lepo in bleščečo dlako. Večkrat se sprehaja po balkonu. Mislim, da je pri nas srečen.

Nekoč sem videla nekoga, ki je z avtomobilom povozil psa in se odpeljal naprej. To je zelo grdo. Tudi živali so živa bitja in imajo pravico do lepega življenja - tako kot mi.

TJAŠA KOZIC, 4. raz.
OŠ III M. Sobota

- Dala bi mu trikrat več zalog kot drugim. (Mihaela Črnj) - Zavezel bi mu usta. (Aleš) - Pred celim razredom bi moral povedati, da je osel. (Maja) - Moral bi stokrat napisati, da jesavljevič. - Drugič ne bo motil pouka. (Sinja) - Kaznoval bi ga s čiščenjem ranišč in pobiranjem smeti. (Aleš) - Dobil bi neopravičeno uro in dodatno domačo nalogo. (Sinja) - namesto učitelja bi moral razlagati snov. (Jana) - Ne bi smel na izlet. (Danijel) - Za kazen bi moral iti pesiti šole. (Tina) - Moral bi do konca leta brskati tablo in nositi malico. (Jasna) - V odmoru bi moral biti v razredu. (Valerija) - Dobil bi nezadostno oceno. (Mihaela) - Opozoril bi ga, če pa to ne bi zaleglo, bi moral k sošolcem lažki. (Eugen) - Staršem bi moral dati podpisani list z opozorilom o neopravičnem obnašanju v šoli. (Sinja) - UČENCI OŠ TISK

Odsevi mladosti

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjižarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota; nagrade pošiljamo po pošti)

Kdor prej pride, prej melje. To je znan ljudski rek. Tudi danes je običajno tako, žal pa pridejo ponekod prej na vrsto tisti, ki imajo zveze, denar ... No, naš prvi nagradenec pa je NIK KOLAR iz Radenec (Porabska 6). Čestitamo!

KUPON št. 3 - ALI VESTE?

Ali veste, kaj dejansko misli tisti, ki vam reče: Pri meni si oplet? Odgovore bomo zbirali najkasneje do 1. oktobra. Pošljite jih na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 M. Sobota.

Riše in piše: Peternej



Kaj ima rad Damon Albarn?

OPON ŠT. 32!

Pat Metheny

Novo odkritje: skupina Flirt
Dobrodošli v
Frizerskem salonu

Slomškova 43 • 69000 Murska Sobota
tel.: 37 333

Narodnozabavna uganka

Kupon št. 19

Odgovore pošljite do 2. oktobra na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom »za narodnozabavno uganko«.

100

Rubriko uredila ALEKSANDRA NANA RITUPER

MUSIC SHOP
TRGOVINA IN PRIREDITVE
Sloškiška 43 • 69000 Murska Sobota
tel.: 37 333

Drnovšek vleče kratko!

Po tistem, ko se je v prvem delu aneksa h koalicijski pogodbi med LDS in SLS znašla tretjina sisljevskih želja, v SLS ne čutijo več potrebe po drugem delu aneksa, v katerem naj bi bile zapisane želje LDS.

(Prosto po Podobniku: vse je stvar familije news)

Interpol

Notranji minister Mirko Banelj je na povabilo generalnega sekretarja Interpola Raymonda E. Kendalija odpotoval na delovni obisk na sedež Interpola v Lyon. (Po vrnitvi bosta skupaj z Marjanom Podobnikom iskala falote, Drnovšek pa jima bo posodil Arturja news)



Ustavobranilec Peter!

Ymanin Združenja ob lipi sprave si je tudi SKD omislila svojega imenega kandidata. V javnost je poslala sporočilo, da bi, če bi, potem bi ... lahko kandidiral ustavni sodnik Peter Jambrek. Zaradi kroničnega pomanjkanja kadrov bo SKD organizirala rotnanje v Medjugorje in po Janševem navdihu odmolila pomladniško ali vsaka usluga se plačuje s protiuslugami, pa naj še kdo kaj reče o odvisnosti ustavnih sodnikov news)

Cipot Cipotu Cipot ...

Frano Cipot je po najnovejših spoznanjih nepisn. Kot se je izkazalo na zboru občanov na Janševih, podpiše vse, kar mu pod roke nastavi njegova Nada, tudi ko gre za očitne neumnosti. (Zupanovi volivci mu bodo zato kupili poseblok, v katerega se bo lahko po mili volji zapisoval news)

med zvezdami

MESECI
Ona: Nekomu boš dobasedno padla v objem, kar ti ni na neki način celo všeč. Položaj bo res skrajno napet, vendar se obeta tudi kaj resnejšega. Vse bo odvisno le od tebe.

SONČNI
On: Poskrbi tudi za svoje prijatelje, saj se ti bodo sicer hitro odtujili. Na posrečeni zabavi konec tedna se bo odprla neslutena priložnost pri osebi, ki jo že dalj časa opazuješ.

VEŠČI
Ona: Čustva ti bodo pokvarila načrte za konec tedna, vendar bo dolgoročno gledano to prav izjemna »napoved«. Nikar ne dopusti, da se ti vse skupaj izmuzne iz rok. Prijeten večer se bo prevesil v še prijetnejšo noč.

POSTOPOMA
On: Postopoma se boš sicer umiril, vendar to ne bo tako zabavno, kot si si predstavljal. Še vedno pa si boš moral razjasniti, ali je bila storjena napaka na tvoji strani ali ti jo je kdo podtaknil.

NEPRIČAKOVAN
Ona: Nepričakovan obisk ti bo nakopal celo goro skrbi, vendar ga boš vseeno vesela. Izvedela boš tudi tisto, kar te v tem trenutku najbolj zanima, to pa je zveza tvojega partnerja. Toda nikar se ne prenašli.

PREVEČERJ
On: Prevečer si zadajaš skoraj nemogoče naloge, vendar pa se zaradi tega predajaš melanholiji. V prihodnjem obdobju se raje posveti realnim ciljem in ne boš, da se sreča lahko nasmehne tudi tebi.

POSTAJAŠ
Ona: Postajаш vse bolj nervozna in naveličana vsakega utečenega življenja, zato je skrajni čas, da se odločiš za svojo prihodnost. V krajini življenja boš lahko veliki boljše.

PREHITRO
On: Prehitro boš pozabil na svoje obveznosti in se boš posvetil lahkonemu življenju. Res je, da v tem ne boš našel nikakršne varnosti, vendar se boš zabaval in ne boš nikoli doslej.

ČEPRAV
Ona: Čeprav ne boš pričakovala, se ti bodo nenadoma prizgala nekdanja čustva in ponovno boš zmedena in neodločna. Zmeden pa bo tudi nekdo drug, ki se lahko vse skupaj spravi prejšnjemu romanco.

PREVEČERJ
On: Preveč se boš ukvarjal s samim seboj, drugih pa ne boš hotel videti. Prav hitro se ti lahko boš zamudil enkratno priložnost, ki se zlepa ne bo več ponovila. Poslovni uspešen teden!

POSLOVNI
Ona: Včasih se s plača tudi malo potrpeti, saj je poznejši teden bolj slajši in prijetnejši. Zato se nikar ne boš preveč zavedal trenutnih neuspehov – tvoj čas še le pride. In noč ima svojo moč, zato jo izkoristi do konca.

KAJ JE
Ona: Kaj je tisto tvoje prepričanje vase? Dobli boš tudi v družbi nisi več tako popularen, kot si bil prej. Toda romantičen večer ti bo nadomestil vsega tega.



Štirje Krjavli!

Predsedniški kandidati, ki jih je Janez Janša imenoval Krjavli, bodo avtorja izjave tožili, saj se absolutno ne strinjajo z oznako. (Kajti oni ne bodo mogli razklati hudiča news)

Varuh ugodnosti!

Iva Bizjaka so Izraelci tako lepo sprejeli, da ni upal ziniti nobene o vprašanju Palestincev. (Opozicija se zato boji, da mu bo začela vlada pošiljati obilna kosila news)



Parlamentarno rezanje pogače!

Špindler: Za verzejske ceste in moste bomo dobili več peněz kak vsi Prekmurci skuper. Prekmurci: Mi pa smo jih že ponucali, he, he ...

Končno »čisti« obrambni minister

Zadnji obrambni minister, Tit Turnšek, je prvi obrambni mož, ki ni za nič kriv. Kot je pojasnil v TV-odmevih, pri orožju za BiH, ki je bilo v letu 1993 zaplenjeno na mariborskem letališču, ko je v preobleki humanitarne pomoči čakalo na odhod proti Bosni, počne samo to, kar je sklenila vlada ... (Vlado očitno pri nas predstavlja samo premier z bratoma news)



Mediji lažejo!

»Nisem tako debel, kot ste me upodobili v časopisu,« je vzklil Herman Kisilak, ko je odprl Vestnik. Če napake ne boste nemudoma popravili, se bom boril, da boste vsi novinarji za kazen vsak teden kazensko maširali na Kuglo. (Kisilaka najbolj vznemirjajo sendviči, ki jih lahko je med sejo, potem ko se vrne s sprejema po prekmurskem Triglavu. Sporni sendvič news.)

Poslanka in pes

Jaj, če bi lahko koga v našem pralamentu takole zvezala na vrstico. Jaj, ha lehetne! Kutya je dobil od sodnikov najvišje priznanje. Madžarski pes komondor je sicer mehkega in dobrosrčnega izgleda, zna pa biti tudi hude narave. (Pes in lastnik si postaneta sčasoma podobna news)



Dan koruze Rakičan 1997

Vse zainteresirane vabimo v četrtek, 2. oktobra 1997, v Rakičan, kjer bo strokovno srečanje na temo KORUZE.

Smo kmetijska pokrajina in tudi letos prirejamo posvetovanje o koruzi. Za nas in Vas kmetovalce je to kar pomemben dogodek, saj lahko zvezo veliko novega in zanimivega. Teme na posvetu so zanimive, pridejo pa strokovnjaki vseh selekcijskih hiš, katerih koruzni hibridi rastejo na našem območju.

Program strokovnega srečanja poteka v predavalnici Srednje kmetijske šole Rakičan in se začne ob 9.00. Vse navzoče bo pozdravil direktor Uprave za pospeševanje kmetijstva g. BORIS JEŽ. KG Rakičan bo prispeval tekočo problematiko in tehnologijo pridelovanja koruze, sledilo bo predavanje o Boleznih in škodljivcih koruze, predavala bo sta g. prof. dr. LEA MILEVOJ in g. STANE GOMBOC, oba z Biotehniške fakultete Ljubljana. Govor bo predvsem o boleznih, ki so Vas v letošnjem letu precej prestrašile – gre za koruzno progavost (*Helminthosporium turcicum*) in škodljivce, ki nam kar precej zmanjšajo pridelek. Ocena sprememb dohodka pri pridelavi koruze ob morebitnem vstopu Slovenije v Evropsko zvezo bo tema g. mag. MOJCE GOLEŽ s Kmetijskega inštituta Slovenije, o sortimentu koruznih hibridov pa bo spregovoril g. ZORAN ČERGAN, prav tako s KIS. Na koncu bo ogled mikropokusov na polju SKŠ in makropokusov KG Rakičana.

Za konec smo pripravili pogostitev ob prijetni glasbi Dua V&V in ob druženju z našim VANEKOM.

V imenu organizacijske skupine, Metka Barbarič, dipl. ing. kmet.

Trgatev grozdja letnika 1997

V rastlinskem svetu je le vinska trta sposobna pokazati ljudem resnični okus tal. Na ta okus pa lahko vinogradnik kletar odločilno vpliva s svojimi umnimi dejanji. Lahko se veselimo letošnje trgateve, posebej še tam, kjer poletne toče, niso opravile pred trgatev.

Pozeba in suša v pomladanskem času ni vplivala negativno na rast in rodnost trte. Deževno vreme v poletnih mesecih je sorazmerno malo vplivalo na pojav peronospor, čeprav bodo verjetno vinogradniki rekli, da so oni zaslužni, ker so dobro škropili. Vendar smo imeli veliko težko dokazljivo srečo, saj je peronospora pokazala svojo moč le v začetku meseca avgusta. Od takrat naprej pa nas je narava obdarila z prečudovitim vremenom. Le trije letniki so od leta 1983, bili po začetku dozorevanja pred letošnjim letnikom. Začetek dozorevanja je takrat ko se vrednost sladkorja v grozdni jagodi izraženega v okslejevih stopinjah in vrednost titracijskih kislin izraženih v g/l izenačita. Ta dan je bil naprimer za sorto laški rizling leta 1983 12. avgusta, leta 1984 14. septembra, leta 1992 11. avgusta in leta 1996 in 1997 21. avgusta. Trenutne povprečne sladkorne stopnje v okslejevih stopinjah in kisline v g/l so pri posameznih sortah naslednje:

chardonnay	76 in 9,0 in več
sauvignon	72 in 8,2 in več
laški rizling	65 in 8,5 in več
šipon	64 in 10,5 in več
renski rizling	73 in 10,0 in več

Na priporočilo strokovnih služb so Upravne enote že izdale dovoljenje za trgatev ranine in rizvanca z 20. septembrom naprej, čeprav že v nekaterih gostilnah točijo mošt že štirinajst dni in več. Za muškato otel je dovoljenje za začetek trgateve z 27. septembrom. Srednje pozne sorte kot so chardonnay, beli pinot, sivi pinot, zeleni silvanec, kerner, sauvignon, traminec, rumeni muškato, modri pinot in modra frankinja pa bo trgatev za Ljutomersko-ormoške gorice s 1. oktobrom in za

okolje Prekmurske in Radgonsko-kapelske gorice pa s 3. oktobrom. Vendar vinogradnike pozivamo, ker je trenutno zdravstveno stanje grozdja izredno dobro, tudi tam kjer niso uporabili specialnih sredstev proti grozdni gnilobi, da počakajo s trgatevjo. Cilj vsakega vinogradnika, bi moral biti, da dosladka mošt izjemoma in to le v letnikih, ko grozdje ne doseže po naravni poti zadosti sladkorja. In letos dosladkanje pri srednje poznih sortah zaenkrat ni neslajno, kar je dovoljeno. Teoretski si lahko izračunamo, kočiko vol % alkohola bomo imeli v vinu, če pustimo mošt prevreti do konca, tako da okslejeve stopinje delimo z osem ali da od okslejevih stopinj odštejemo 15 in delimo s šest. Formula za preračunavanje klosternoburških stopinj v Okslejeve stopinje pa je naslednja:

Oe stopinje = (KI.stopinje + 3) x 4. Vinogradnikom svetujemo, da tam kjer so grozdne jagode z ene strani poškodovane od toče, druga stran pa je normalna, da merijo sladkor v jagodah z vsake strani posebej. Tudi čas trgateve in način predelave mora biti prilagojen kakovostnemu stanju grozdja. O posebnosti letošnje predelave grozdja pa več prihodnji teden. E. Novak, dipl.ing.agr. KSS za Pomurje

Uspela govedorejska razstava na Tišini Prikaz dosežkov rejskega in selekcijskega dela

Krave na tem območju po mlečnosti presegajo pomursko povprečje

Po zadnji govedorejski razstavi, ki so jo pred šestimi leti organizirali v Gerlinicah, so minulo nedeljo na območju sedanje cankovsko-tišinske občine ponovno pripravili razstavo najboljših živali. Razstavo na Tišini sta organizirali govedorejski društvi Cankova in Murska Sobota v sodelovanju z Živnoredsko-veterinarskim zavodom za Pomurje in ob pomoči Občine Cankova – Tišina, na njej pa so prikazali najboljše živali, ki jih redijo kmetje na tem območju. Žal zaradi strogih veterinarsko-sanitarnih predpisov na razstavi ni bilo bikovskih mater, kljub temu pa je bila nedeljska razstava ena najštevilčnejših, pravgotovo pa najbolj kakovostnih na tem območju.

Na območju cankovsko-tišinske občine je trenutno 351 kmetij, ki redijo 1.418 krav, od tega je kar 234 kmetij v kontroli A, te pa imajo 1.105 krav. V kontroli proizvodnosti sta tako dve tretjini vseh krav, po selekcijskem delu pa je to območje eno najbolj intenzivnih v Pomurju.

To potrjujejo tudi proizvodni rezultati, saj krave na tem območju po mlečnosti kar za 619

litrov presegajo pomursko povprečje, od zadnje razstave v letu 1991 pa se je povprečna mlečnost po kravi povečala za 521 litrov. To je dokaz, da kljub neugodnim razmeram, ki vladajo v govedoreji, rejci še vedno vztrajajo pri reji krav molznic in

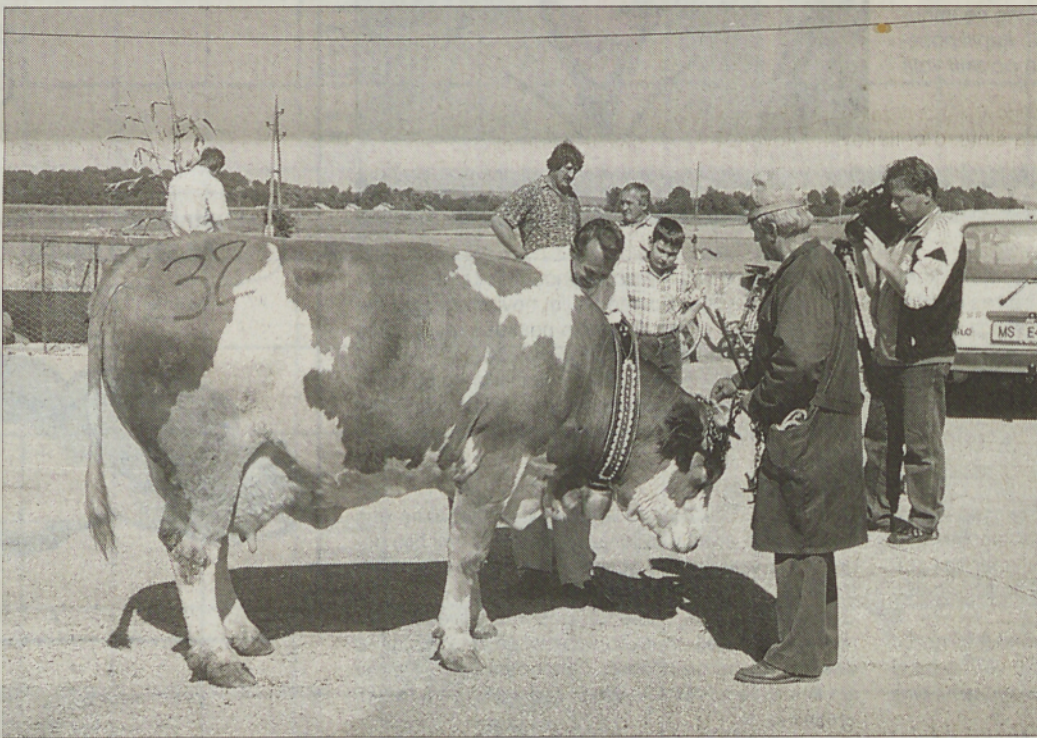
pa so tudi prašiče. Strokovna komisija, ki je izbirala najboljše v posameznih kolekcijah, ni imela lahkega dela, najboljšim živalim pa so podelili zvonce ter priznanja in nagrade.

V kolekciji starih krav z življenjsko proizvodnjo je prvo

Zinko Janeza Škaliča s Krajin tretje pa Mici Karla Flisarija iz Sodišinec). V kolekciji krav z znano prvo laktacijo je bila najboljša Zlata Konrada Ulna iz Vanče vasi, ki ji je tako pripadel zvonec, na drugo mesto se je uvrstila Špela Štefana Kousa



Med plemenskimi telicami je bila najboljša Nina Evgena Vučkica iz Rankovec, zvonec pa ji je pripel dr. Lojze Slavič, direktor ŽVZ-ja za Pomurje.



Prvo mesto in zvonec med kravami z znano prvo laktacijo je prejela Zlata Konrada Ulna iz Vanče vasi. Zvonec ji pripenja prof. France Goršič.

pričakovati je, da tudi v prihodnje stalež krav v teh krajih ne bo bistveno manjši.

Na nedeljski razstavi na Tišini so obiskovalci lahko videli šest kolekcij goveje živine, razstavili

mesto in zvonec pripadel kravi Muri lastnika Alojza Gomboca iz Gerlinec, med mladimi kravami pa si je zvonec prislužila Šuma Štefana Kousa iz Borejca (drugo mesto je pripadlo

iz Borejca in na tretje Šuma Franca Celca iz Vanče vasi. Med privesnicami bi moral zvonec za prvo mesto pripasti Zinku Konrada Ulna iz Vanče vasi, vendar je rejec na tej razstavi že prejel zvonec za najboljšo kravo z znano prvo laktacijo, zato so ga obesili na gouvrsčeni Sargi Manja Strazišar iz Gornjih Čmenc, ki je mesto pa je zasedla Ljiljana Antona Gederja iz Domajne.

Med brejimi plemenskimi telicami je zvonec pripadel Ninu Evgeni Vučkici iz Rankovec. Govedorejsko razstavo na Tišini so organizirali govedorejski društvi Cankova in Murska Sobota v sodelovanju z Živnoredsko-veterinarskim zavodom za Pomurje in ob pomoči Občine Cankova – Tišina, na njej pa so prikazali najboljše živali, ki jih redijo kmetje na tem območju. Žal zaradi strogih veterinarsko-sanitarnih predpisov na razstavi ni bilo bikovskih mater, kljub temu pa je bila nedeljska razstava ena najštevilčnejših, pravgotovo pa najbolj kakovostnih na tem območju.

Na območju cankovsko-tišinske občine je trenutno 351 kmetij, ki redijo 1.418 krav, od tega je kar 234 kmetij v kontroli A, te pa imajo 1.105 krav. V kontroli proizvodnosti sta tako dve tretjini vseh krav, po selekcijskem delu pa je to območje eno najbolj intenzivnih v Pomurju.

To potrjujejo tudi proizvodni rezultati, saj krave na tem območju po mlečnosti kar za 619



Mag. Ivo Rotdajc iz Pomurskih lekarn je izročil pokale največjim rejcem krav molznic.

Turnišče: cene pujskov

Na četrtkovem sejmu v Turnišču so rejci prodajali 49 pujskov, starih od 6 do 9 tednov in težkih od 15 do 25 kilogramov. Za par živali so zahtevali od 13.500 do 15.000 tolarjev, prodali pa so 35 pujskov. Sejem v Turnišču se poslej začne ob 7. uri.



V nedeljo so se izkazale tudi žene iz Rankovec, ki so pripravile bogato razstavo domačih dobrot.

PETEK

26. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

7.30 Vremenska panorama
10.00 Včeraj, danes, jutri
10.05 Videoring
10.35 Tedenski izbor
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
14.35 Študent akademije
15.35 Povečava
16.25 Tv prodaja
17.00 Obzornik
17.10 Otroški program
18.00 Po Sloveniji
18.40 Hugo, tv-igrice
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Planet in
21.40 Predpotesna in popotesna Ljubljana, dokumentarna oddaja
22.35 Odmevi, vreme
23.15 Murphy Brown, ameriška nanizanka
23.40 Napad na policijsko postajo 13, ameriški film
1.10 Resnična resničnost, ponovitev
1.40 Videoring

TV SLOVENIJA 2

9.00 Euronews
9.30 Tedenski izbor
9.30 Mostovi
10.00 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV
10.55 Modri zmaj, kitajski film
13.10 Gibljive slike
13.40 Zgodbe iz školjke
14.10 Tedenski izbor
15.00 Kolesarska dirka po Španiji, prenos
17.20 Snežna reka: Saga o McGregorjevih
18.05 Kraljičin nos, angleška nadaljevanka
18.30 Sedi, oddaja o ljubiteljski kulturi
19.00 Okolje in mi: Pragozd
19.30 Pacific Drive, 55. del avstralske nadaljevanke
20.00 Breaking In, ameriški film
21.30 Sejem
21.35 TV-avtomagazin
22.05 Trend, oddaja o modi in vizualni pop kulturi
22.50 Slovenski jazz in kluba gajo: New Strings

POP TV

6.00 Videostrani - 7.00 Dobro jutro, Slovenija - 10.00 Santa Barbara - 10.50 Top Shop - 11.00 Umor je napisala - 12.00 F/X - Umori s trikom - 13.00 Pop kviz - 13.30 Taksi - 14.00 Nikita - 15.00 Beli očnjak - 15.30 Umor je napisala - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Pop kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža na kolesih - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Visoka napetost: Smrtonosni mikrobi - 21.00 Milenium - 22.00 Oni živijo! - 23.30 Seks s - 0.00 Playboy: Pozno ponoči - 0.30 Najlepsa fantazija - 2.00 24 ur - 2.30 Videostrani

TV HRVASKA 1

10.00 Izobraževalni program - 12.00 Dnevnik - 12.30 Krivulja, serija - 13.15 Santa Barbara, serija - 14.10 Poročila - 14.15 Skrita kamera - 14.40 Program za otroke in mladino - 15.50 Levi - ogrožene živali, znanstveni film - 16.40 Serija za otroke in mladino - 17.10 Alpe - Donava - Jadran - 17.40 Poročila - 17.50 Zvezde steze, serija - 18.35 Kolo sreče - 19.05 Hrvaški pomniki - 19.15 Male tajne velikih kuharskih mojstrov - 19.27 Nocoj - 19.30 Dnevnik - 20.00 Šport - 20.15 Zadnja posadka - 20.50 Lepom našom, show program - 22.15 Opazovalnica - 22.35 Potovanja: Biseri Mediterana, dokumentarna serija - 23.25 Resnični divji zahod, dokumentarna serija

TV HRVASKA 2

12.40 Test - 12.55 TV razpored - 13.00 Tv koledar - 13.10 Fraiser, humoristična serija - 13.35 Heidi, švicarski film - 15.10 Hišica v cvetju, serija - 15.55 Zadnji mafijski zakon - 17.25 EPP - 17.30 Acapulco z dušom in telesom, serija - 18.05 Hugo tv igra - 18.30 Tvorci akcije, dokumentarna serija - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.20 serija - 21.15 Popolni tuji, humoristična serija - 21.45 Junji Nosenko, ameriško-britanski film - 23.35 Detektiv, humoristična serija - 00.05 Popis za umor ameriški film

TV MADŽARSKA 1

6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Ponovitve - 11.10 Dallas - 12.00 Zvon - 12.05 Operete - 13.00 Dnevnik - 14.00 Narodnostne oddaje - 14.50 Za otroke - 16.00 Heidi in Erni - 16.30 Vesoljske igre - 17.00 TV-doktor - 17.10 Deklamacija - 17.15 Za upokoje - 17.45 Regionalni dnevniki - 18.00 Okno - 19.00 MC - 19.05 Za otroke - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Dallas - 20.50 Desert - 21.50 Ekskluzivno - 22.15 Brokerji, angleški film - 23.40 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

14.10 Nepričakovano potovanje - 14.55 Kje, kaj? - 15.20 Pratika - 15.25 Družinski magazin - 15.55 O prometu - 16.00 Orson in Olivia, risanka - 16.25 Vreme -

16.30 Friderikus, pon. - 18.35 Strasti, nanizanka - 19.30 Družina Onedin - 20.00 Robert Bresson, portret - 21.00 Kliona št. 107 - 21.05 Telesport v 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.35 Vreme, Keno - 22.40 Alice Cooper - 23.40 MC

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 9.30 Srednja šola v Kaliforniji - 9.55 Obalna straža - 10.40 Skrivnost Sahare, zadnji del pustolovskega filma - 11.50 Konfeti - 12.15 Deklica s čarobnimi močmi - 12.40 Smrkci - 12.55 Formula 1, trening - 14.20 Pink Panther - 14.50 Dr. Quinn - Zdravnica iz strasti - 15.40 A-tim - 16.25 Obalna straža - 17.15 Zahodni Centralni park - 18.05 Glej, kdo tam razbija - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Prijatelji - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Šport - 20.15 Norost, srhljivka - 22.10 Bombe v Seattlu, srhljivka

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.10 Gospodična iz Barnhelma, film - 10.35 Bogati in lepi - 11.20 Dežela danes - 12.00 Poročila - 12.10 Vera - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Gorski zdravnik - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiek vsak dan - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Nerešeni akti XY - 21.15 Naš svet - 22.10 Poročila - 22.35 Moderni časi - 23.05 Novo iz kabareta

3SAT

10.45 Deželni magazin - 11.30 V Turingiji - 12.00 Umetnost na koncu tisočletja - 13.00 Priče stoletja - 14.00 Jazzballada: John Scofield - 14.45 Stara pločevina - mlada ljubezen, film - 15.00 Šport pod drobnogledom - 15.30 Gospod Zengerle se ne predaja, dokumentarni film - 16.25 Narejeno v Švici - 16.30 Arhitektura - 17.15 Govorila ura - 18.15 Potovanja k umetnosti: Sardinija - 19.00 Danes - 19.20 Čas za kulturo - 20.00 Poročila - 20.15 Dežela hribov - 21.00 Intercity - 21.30 3satova borza - 22.00 Zapiski iz tujine - 22.10 Poročila - 22.35 Enajsti festival male umetnosti - 23.35 Pokaži mi, kako lahko letiš, film - 1.10 Deset pred deseto - 1.35 Čas za kulturo - 2.15 Pogledi s strani - 2.20 Jazzballada 1997: Max Roach in Abdullah Ibrahim

SOBOTA

27. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

7.30 Vremenska panorama
8.05 Včeraj, danes, jutri
8.10 Radovedni tačec: Skarje
8.25 Taborniki in skauti
9.24 Sprehodi v naravo
9.00 Zgodbe iz školjke
9.30 Naša pesem '97
10.00 Tedenski izbor
13.00 Poročila
13.05 Karaoke, ponovitve
14.05 Strela z jasnega, nemška nanizanka
15.05 TV-avtomagazin
15.35 Jakec iz džungle, danski film
17.00 Obzornik
18.00 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
18.30 Ozare
18.40 Hugo
19.30 Dnevnik
19.55 Utrip meseca
20.10 Premiera meseca: Don Juan Demarco, ameriški film
22.00 Poročila, vreme
22.10 Šport
22.25 Letališka steza
23.15 Videostrani

TV SLOVENIJA 2

8.00 Euronews
12.00 Breaking In, ameriški film
13.35 Pomp
14.35 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka
15.00 Kolesarska dirka po Španiji
17.15 Teniški magazin
17.55 Rokomet
19.30 Pacific Drive
20.00 Lovci, prenos iz Cankarjevega doma
21.40 National Geographic, ameriška dokumentarna serija
22.30 Zlata šestdeseta slovenske popevke
23.30 V vrtincu
0.00 Sobotna noč

POP TV

6.00 Videostrani - 8.00 Zverinice - 8.30 Reboot - 9.00 Mož pajek - 9.30 Peter Pan - 10.00 Morska deklica - 10.30 Power Rangers - 11.00 Proti vetru - 12.00 obraz tedna - 12.30 Grand prix magazin - 13.00 Formula 1 - 14.00 Beverly Hills 90210 - 15.00 melrose place - 16.00 Highlander - 17.00 Robocop - 17.45 herkul - 18.30 Xena - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Štiri poroke in pogreb - 22.00 Odpadnik - 23.00 Ljubezen na igrišču - 1.00 Playboy special - 24 ur

TV HRVASKA 1

9.20 TV razpored - 9.25 Tv koledar - 9.35 Poročila - 9.40 Program za otroke in mladino - 9.40 Mali veliki svet - 11.30 Dokumentarna serija - 12.00 Dnevnik - 12.25 Skrita kamera - 12.50 In to mi je življenje, serija za mlade - 13.40 Isaac Malo Pero, ameriški film - 15.15 Risani film - 15.30 Tv film za otroke - 16.30 Dokumentarna serija - 17.15 V džungli Bolivije, potopisna serija - 17.45 Poročila - 17.50 Živa resnica - 18.20 Masada, serija - 19.03 V začetku je bila beseda - 19.10 Hrvaški pomniki - 19.30 Dnevnik - 20.05 Poročila - 20.20 Rhinestone, ameriški film - 22.15 Opazovalnica - 22.35 Svet zabave - 23.05 Pol-

nočna premiera: Halifax f.p. - 1.05 Tv razpored za nedeljo

TV HRVASKA 2

12.15 Test - 12.35 Tv koledar - 12.45 Reševalna služba, serija - 15.45 Akapulco z dušom in telesom, serija - 17.35 serija - 18.20 Plantet Hunter - 19.30 Dnevnik - 20.15 Tiler - 21.15 Popularnoznastvena serija - 22.00 Hišica v cvetju - 22.45 Popularnoznastvena serija - 23.15 Vidiokon

TV MADŽARSKA 1

6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 10.55 Ponovitve - 12.45 Dnevnik, vreme - 12.55 Formula 1, trening - 15.05 Narodna glasba - 15.35 Izdajamo samsko stanovanje - 16.50 Državljan - 17.35 Deklamacija - 17.40 Panorama - 18.10 MC - 18.15 Poljudnoznastveni film - 19.05 Lotoshow - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Kumara, politična solata - 20.25 Moj pes, Jerry Lee, ameriška filmska komedija - 22.10 Telesport - 23.30 Poljska kuhinja, poljsko-angleški film -

TV MADŽARSKA 2

8.10 Nepričakovano potovanje - 9.00 Računalništvo - 9.30 Narodnostne oddaje - 12.00 Zvon - 12.05 Rondo - 12.45 Omama hitrosti - 13.20 V imenu ljubazni - 15.20 Nacionalni park Balaton - 15.50 Dokumentarni film - 16.55 Bartok: Romunski ljudski plesi - 17.00 BVSC, MTK, nogomet - 19.00 Deklamacija - 19.30 Familija, nanizanka - 20.05 Vesti iz EU - 20.10 R Turgenev: En mesec na vasi, veseloigra - 22.40 Koktajl-bar - 0.40 MC

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 8.55 Vroča sled - 10.30 Disnejev festival - 11.30 Harry in Hendersonovi - 12.00 Vse v redu, Corky - 12.55 Formula 1, kvalifikacije - 14.25 Divji bratje s šarmom - 14.50 Zabava peterice - 15.40 Beverly Hills, 90210 - 16.25 Melrose Place - 17.10 Urgenca - 18.00 Šport - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Šport - 20.15 Hišnik, v katerega bi se zaljubila, filmska komedija - 21.45 Popolno razkritje, srhljivka - 23.20 Z druge strani: bele črte, kriminalka - 1.00 Point Blank, kriminalka

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Nerešeni akti XY, odzivni gledalcev - 9.35 Watusi, pustolovski film - 10.55 Preketo, presneto in aleluja, vestern - 13.00 Poročila - 13.10 Pustolovščina v Grand hotelu, filmska komedija - 14.35 Grof iz Luksemburga, film - 16.00 Kolesarstvo v avstralski divjini - 16.30 Dežela in ljudje - 17.00 Poročila - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Kdo me hoče? - 17.53 Religije sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Konflikti - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Poroka brez neveste - 21.45 Poročila - 21.55 Ni bil peti - bil je deveti, gledališka komedija - 23.20 Poročila - 23.25 Božji mlini, filmska romanca - 2.20 Pogledi s strani - 2.25 Moderni časi

3SAT

6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Pisma iz Velike Britanije, deveti del - 7.30 Francija: Akvitanija - 8.00 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Čas za kulturo - 9.45 Alpe - Donava - Jadran - 10.15 Domovina tuja domovina - 10.45 Reportaža - 11.30 Pred tridesetimi leti - 12.15 V živo iz klavnice - 13.15 Pulp, koncert na akademiji Brixton - 14.00 HITEC - 14.30 Stranske poti v srednji Aziji, drugi del - 15.15 Televizija za ženske - 15.40 Ulična znanstva - 15.50 Poročen z dvema ženama, film - 17.35 Nasveti in tendence - 18.00 Evropa regij - 18.30 Tujina - 19.00 Danes - 19.20 Dobitniki nagrad za najboljšo umetniške videospote - 20.00 Poročila - 20.15 Komedija - 21.45 Tekmovanje Geze Ande - 22.35 Gledališke skice za Documento - 23.05 Bulvar Bio - 0.05 Pogledi s strani - 0.30 Projekt X - 1.00 Aktualni športni studio - 2.20 Isaac Hayes

NEDELJA

28. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

7.30 Vremenska panorama
8.35 Včeraj, danes, jutri
8.40 Ozare, ponovitve
8.45 Čebelica Maja, ameriška risana nanizanka
9.10 Živ žav
10.00 Med vetrom in vodo
10.15 Plesalec
11.05 Divja Avstralija, avstralska poljudnoznastvena serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Dian v dlani, oddaja TV Maribor
12.30 4 x 4, ponovitev oddaje o ljudeh in živalih
13.00 Poročila
13.05 Ljudje in zemlja
14.45 Daddy Long Legs, ameriški film
17.00 Obzornik
17.10 Zmenki
17.35 Po domače
18.35 Potok in gozd, dokumentarna oddaja
19.30 Dnevnik
19.50 Zrcalo tedna
20.10 Zoom
21.15 Očetje in sinovi
22.05 Poročila, vreme
22.15 Ciklus filmov Cassavettesa: Umor kitajskega pobiralca stav, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

8.00 Euronews
11.45 V vrtincu
12.15 Zlata šestdeseta slovenske popevke
13.15 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka

13.40 Pariz pleše Diaghileva
15.05 Planet IN
16.35 Motociklizem za VN Indonezije, posnetek
17.35 Veslanje
17.45 DP v nogometu
19.30 Pacific drive
20.00 Sedem smrtnih grehov, avstralska nanizanka
20.55 Alpe - Jadran
21.25 Prelomni trenutki zgodovine, ameriška dokumentarna serija
21.50 Šport v nedeljo
22.35 Koncert Wiener Akademie
23.10 Alpe - Jadran, ponovitve

POP TV

6.00 Videostrani - 7.30 Kje je Wally - 8.00 Dogodivščine medvedka ruxpina - 8.30 Zvezde steze - 9.00 Kasper in prijatelji - 9.30 Peter Pan - 10.00 Mladi superman - 10.30 Power Rangers - 11.00 Z Jonasom brez - 12.00 argument - 12.30 Radijska postaja - 13.00 Formula 1 - 16.00 Samski stan - 16.30 Otroški zdravnik - 17.30 Vojne igre - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Beverly Hills 90210 - 21.00 Melrose Place - 22.00 Športna scena - 23.15 Argument - 23.45 Formula 1 - 1.30 24 ur

TV HRVASKA 1

8.50 Poročila - 8.55 Ulica sezam - 9.55 Športerica - 10.20 Hrič - hrič - 10.45 Legende o otoku z blagom, risana serija - 11.10 Secrets of the Deep, popularnoznastvena serija - 12.00 Dnevnik - 12.25 Plovdvi zemlje - 13.15 Dokumentarno-folklorna oddaja - 13.45 Mir in dobro - 14.15 Duhovni klic - 14.20 Opera Box - 14.50 Med nami - 15.25 Oprah show - 16.10 Put za Avonlea, serija za otroke in mladino - 17.30 Filmi po romanah Daniele steel: Izgubljen - 19.10 Hrvaški pomniki - 19.30 Dnevnik - 20.15 Na zdravje, humoristična serija - 20.45 Še enkrat, ameriški film - 22.40 Opazovalnica - 23.00 Dokumentarni film - 23.50 Poročila

TV HRVASKA 2

14.05 Tv spored - 14.10 Tv koledar - 14.20 Dosjeji X - 15.05 Polnočna premiera - 17.05 Koncert klasične glasbe - 18.05 National Geographic, serija - 19.00 Popaj, risana serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Nocoj - 20.15 Dokumentarni film - 21.15 Skrita kamera - 21.45 Humoristična serija - 22.30 Spremenjena stanja, angleški film

TV MADŽARSKA 1

5.45 Vaška TV - 7.15 Otroški program - 8.30 TV magister - 10.00 kabaret - 11.10 Pesem doni - 12.00 Zvon, poročila, vreme - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Kraj Kardoskut jeseni - 12.55 Čudovite živali - 13.30 Baptistični verski program - 13.55 Formula 1, prenos - 16.05 Disnejev filmi - 17.05 MC - 17.10 Železi ste - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.00 Hiša Szőrad, nanizanka - 21.55 Odnosi, nanizanka - 22.40 tonik - 23.05 Violinski koncert

TV MADŽARSKA 2

8.25 Nepričakovano potovanje - 9.10 Družina Onedin, pon. - 11.05 Ženska kosaška - 13.05 Angleško podeželje - 13.30 Vesoljske igre - 14.00 Sposojena zemlja - 14.25 Fotografiji - 15.00 Ženski magazin - 15.30 Tekmovanje primašev - 16.05 Telesport - 17.05 Baywatch - 17.50 Vreme - 17.55 Pratika - 18.05 Moda 97 - 18.30 Kviz - 19.00 Show 21 - 19.25 Donator - 20.00 Glasbena ura - 21.00 Novinarski klub - 21.50 Telesport - 23.30 MC

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 9.30 Formula 1, ogrevanje - 10.30 Disnejev festival - 13.30 Formula 1, prenos dirke za veliko nagrado Luksemburga - 16.15 James Bond - Goldfinger, akcijski film - 18.00 Srček - 18.30 Šport - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Nabriti kanoni, prvi del filmske komedije - 21.30 Kolumbo - 22.50 Kraj zločina - 0.15 Kako so snemali film »Face off« - 0.40 Šport - 1.40 Mornariški bojevniki, akcijski film

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Konfeti, filmska komedija - 10.30 Teden kulture - 11.00 Novinarska ura - 12.00 Visoka hiša - 12.30 Orientacija - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.30 Domovina, tuja domovina - 14.00 Pogledi s strani - 14.30 Divje življenje - 15.00 Policijska inspekcija 1 - 15.35 Klic gozdov, film - 17.00 Poročila - 17.05 Klub seniorjev - 17.55 Lipova cesta - 18.25 Kristus v času - 18.30 Podobe Avstrije - 19.00 Avstrija danes - 19.17 Loto - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Sanjska ladja - 22.00 K stvari - 23.25 Vizije - 23.30 Enostravno klasično - 0.15 Teden kulture - 0.45 Halo Avstrija, halo Dunaj - 1.10 Pogledi s strani - 1.20 Dober dan, Koroška

3SAT

6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Branje frankfurtske poezije - 8.10 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Linika za vse - 9.15 Alfredo Kraus - 10.10 Bernsteinov New York - 11.10 Euryanthe, uvertura - 11.25 Matineja - 12.50 Kino nasvet - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.30 Spomini - 13.45 Biova železnica - 15.15 Presneto! - 15.45 Vožnje skozi Švico, šesti del - 16.00 Paraznanosti - 16.30 Blues iz Kaisermühlens, drugi del - 17.15 Živalski portret - 17.30 Televizijski nasveti hišnega zdravnika - 18.00 Dnevnik - 18.15 Svica v septembru - 19.00 Danes - 19.10 Pogovor v živo - 20.00 Poročila - 20.15 Mi Nemci, deseti del - 21.00 Zakladi sveta, dediščina človeštva - 21.15 Mi smo zvezdonemi - 22.30 Ženske slike in televizija - 23.30 Komisar - 0.30 Umor v ulici Rainbow Drive, kriminalka

PONEDELJEK
29. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

7.30 Vremenska panorama
9.45 Včeraj, danes, jutri
10.20 Zmenki, ameriška nanizanka
10.45 Ciklus filmov: Umor kitajskega pobiralca stav, ameriški film
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.05 Hugo
13.40 Tedenski izbor
14.40 Ljudje in zemlja
15.10 Očetje in sinovi
15.55 Dober dan, Koroška
17.00 Obzornik
17.10 Radovedni tačec: Lok
17.30 Pouka je konec, nizozemska nadaljevanka
17.45 Mejniki, nemška dokumen. serija
18.00 Po Sloveniji
18.40 Lingo, tv igrice
19.15 Zrebanje 3 x 3
19.30 Dnevnik
20.05 Dosje
21.00 Homo Turisticus, oddaja o turizmu
21.20 Osmi dan
22.00 Odmevi, vreme
22.40 Hudsonova ulica, am. nanizanka
23.05 Drugstore Cowboys, ameriški film
0.40 Osmi dan, ponovitve

TV SLOVENIJA 2

9.00 Euronews
12.55 Na potep po spominu, oddaja o arhiva otroš. in mlad. program
14.00 Okolje in mi: Pragozd
14.30 Šport v nedeljo
15.15 Naša pesem
15.45 Obzorja duha
16.15 Koncert Wiener Akademie
16.50 Sedem smrtnih grehov, avstralska nanizanka
17.40 Pacific Drive
18.05 Lovejoy
19.00 Recept za zdravo življenje
20.00 Banan ni, angleška nadaljevanka
20.55 Kri na snegu - Vojna v Rusiji
21.50 Bomb
22.50 Brane Rončel izza odra
0.20 Recept za zdravo življenje

POP TV

6.00 Videostrani - 7.00 Dobro jutro, Slovenija - 10.00 Santa Barbara - 10.50 Top Shop - 11.00 Umor je napisala - 12.00 F/X - Umori s trikom - 13.00 Pop kviz - 13.30 Taksi - 14.00 Nikita - 15.00 Beli očnjak - 15.30 Umor je napisala - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Pop kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža na kolesih - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Visoka napetost: Smrtonosni mikrobi - 21.00 Milenium - 22.00 Oni živijo! - 23.30 Seks s - 0.00 Playboy: Pozno ponoči - 0.30 Najlepsa fantazija - 2.00 24 ur - 2.30 Videostrani

TV HRVASKA 1

7.40 Tv koledar - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaska - 10.00 Poročila - 11.30 Izobraževalni program - 12.30 Kriška, serija - 13.15 Santa Barbara, serija - 14.10 Poročila - 14.15 Skrita kamera - 14.40 Program za otroke in mladino - 15.50 Video klasika - 15.30 Simpsoni - 15.55 Peruanski konj, popularno znanstveni film - 16.40 serija za otroke in mladino - 17.40 Poročila - 17.50 Reševalna služba - 18.35 Kolo sreče - 19.05 Hrvaški pomniki - 19.10 Hrvaški pomniki - 21.20 Moja zgodba o Hrvaški, dokumentarna oddaja - 22.10 Opazovalnica - 22.35 Filmska noč - 23.00 Phoenixom: Jimmy Reardon - 00.05 Poročila

TV HRVASKA 2

14.40 Tv koledar - 14.45 Resnični divji zahod, dokumentarna serija - 15.35 Meleste Peyton, serija - 16.25 Karel pokli, serija - 17.55 Risani film - 18.05 Besede, besede - 18.30 Besede, besede - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Prištev, humoristična serija - 21.25 Oddelek za urne in serija - 22.15 Dokumentarna serija

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Ponovitve - 11.10 Dallas - 12.00 Zvon - 12.05 Operete - 13.00 Dnevnik - 14.00 Narodnostne oddaje

ČETRTEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Mlado jutro - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.40 Kmetijski strokovnjak - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 09.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj agencij - 10.30 Reportaža - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Bilo je nekoč - 20.15 S krščakom, cekron pa z mareloč - 21.00 Poročila - 21.10 Geza se zeza - 24.00 Želimo vam lahko noč.

Bižin naj od toga?

(Nadaljevanje iz 38. številke, stran 6)

Res je tudi, da tisti avgust 1919 ni bil radosten za vse Slovence, še posebej ne za tiste v Porabju in v Radgonskem kotu, pozneje po plebiscitu pa tudi za koroške Slovence, ki niso mogli leta 1991 skupaj z nami zaužiti radosti samostojne in neodvisne Slovenije. Vendar je nesporno, da so do zgodnjega leta 1919 odločilno prispevali oz. vplivali na to, da je današnje Prekmurje danes sestavni del naše države. Velika škoda in zgodovinska krivica je, da že takrat nismo doživeli, samostojne in večje države - države vseh Slovencev. Imamo torej pravico (prej bila to naša skupna dolžnost!) do dejstva, da smo bili minut čez dvanajsto (pozneje) priključeni k preostalem slovenskemu narodu v takratno avstrijsko kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev?

Prepričan sem in o tem govorim tudi zgodovinska pričevanja, da je takrat šlo predvsem za slovensko, za Slovenijo, za Sloven-

ce. Preberimo si samo 'naznani-tev rešitev' (odlomki so citirani v uvodu) in krasno pesem 'Kaj je Mura šepetela?' (*»Ne me Večni zato stvorilo, da bi val moj brate ločilo, ...«*), ki jih je v svojih Novinah dne 17. avgusta 1919 objavil Jožef Klekl star., 'eden najodličnejših prekmurjskih borcev za osvobodjenje ter narodni voditelj prekmurjskih Slovencev', kot ga je leta 1921 v svoji knjigi Prekmurje poimenoval univerzitetni profesor dr. Matija Slavič, izvedenec za Prekmurje na mirovni konferenci v Parizu leta 1919.

Ni se nam treba spogledovati oz. sramovati, če so naši narodni buditelji in voditelji takrat vzklikali 'živijo' tudi Jugoslaviji in jugoslovanstvu. Takrat je pač to bilo dejstvo, za marsikoga že takrat neprijetno, z zdajšnje časovne točke gledano pa žalostno ali celo kruto dejstvo. Pa vendar očitno neizbežno potrebno, da smo se panonski Slovenci vsaj v večini lahko pridružili matičnemu narodu na desnem bregu Mure v skupni državi. Za vse Slovence dosti boljše oz. edina pravična opcija

Zedinjene Slovenije žal ni uspela. Zgodovinska škoda ali krivica, ki pa je mi danes najbrž ne bomo mogli popraviti.

17. avgusta 1919 je bil v Bel-tincih veliki »prvi slovenski ljudski tabor, kakršnega še slovensko Prekmurje ni videlo«. Ljudje so prisegali »za vero in ljubeč do matere-ga jezika« in vzklikali: »Obečamo, obečamo!« Da je bilo v tistih dneh najbolj in predvsem pomembno slovenstvo, priča tudi potovanje številčne delegacije iz prekmurjskih krajev (predvsem iz okolice Beltince) v Beograd, posledica česar je bila, da je takratni notranji minister Svetozar Pribičević že jeseni leta 1919 »brzojavno odredil, da ima celo Prekmurje enotno slovensko upravo, za katero skrbi pokrajinska vlada v Ljubljani«. (M. Slavič, Prekmurje, 1921)

Govoriti o tem oz. namigovati na to, da je praznovanje 17. avgusta podpora 'srbski stvari' in 'jugonostalgija', je smrtna žalitev naših dedov oz. pradedov, ki so se vedno počutili in bili najprej in samo Slovenci. Njim in velikim posameznikom med njimi, narodnim buditeljem in voditeljem pripadajo večna slava in velika zahvala, da so vztrajali pri slovenstvu in izbojevali velik boj ter napravili konec 'prekijezeroletnemu rabstvu', katerega usodna prelomnica je bilo prav gotovo leto 1919.

Sicer pa so še leta 1991 po prekmurjski zemlji korakali srbski, hrvaški, jugoslovanski vojaki. Pa smo preživeli! Z izgubami, z globokimi ranami v našem zgodovinskem spominu, a vseeno smo preživeli. Zdaj jih ni več. Nikoli in nikdar več naj se ne vrnejo sem ne 'jugoslovanski' in ne 'vogrski' oblastniki ali tirani!

Nam v Prekmurju pa ostajata večna ter neizbrisna pravica in dolžnost, da se s ponosom in veseljem spominjamo zaslužnih ljudi in dni iz leta 1919, ko smo stopili na skupno pot s svojim matičnim slovenskim narodom, ki nas je po več kot sedmih desetletjih takšnih in drugačnih peripetij ter vmesnih okupacij pripeljala do samostojne države Slovenije. Imamo pa tudi pravico in dolžnost braniti doseženo.

Zato tisti, ki si danes in tukaj upate dvomiti oz. govoriti proti slovenstvu, sedanjim mejam, sedanjim Sloveniji, ali tisti, ki lansirate pamflete, ki so voda na mlin tovrstnim 'prizadevanjem', ne kličite preklestva nad naše sinove in vnuke! Tudi tisti, ki molčite in poročate: »Beži od toga!«

Da se nam ne bo treba dobivati 'vsaj pri Hotizi'!

STANISLAV SRAKA, dipl. org., Beltinci

Zgodilo se je ...

Demontiral meglenki

V soboto na 21. september je neznani storilec na parkiranem avtomobilu v stanovanjskem bloku v Kardoševi ulici 4 v Murski Soboti demontiral in ukradel sprednji dve luči za meglo in lastnika avtomobila B. oškodoval za 20 tisoč SIT.

10 ilegalcev

25. septembra ob 9. uri so policisti na Hodošu prijeli dva državljana, ki sta ilegalno prestopila slovensko-madžarsko mejo. Uro kasneje so na Hodošu prijeli dva Romuna, ob 14.20 pa še štiri Romuni. Prav tako ilegalno vstopili v našo državo. Kmalu po polnoči so Petanjcih prijeli dva državljana ZRJ. Poleg tega so zavrnil 17 tujih državljanov, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Slovenijo.

Tana kazniva dejanja

Policisti UNZ Maribor so odvzeli prostost 48-letnemu slovenskemu A. K. brez stalnega bivališča. Ugotovili so, da je storil več vlogov in drugih kaznivih dejanj na območju Slovenije. V postopek so se vključili tudi kriminalisti drugih UNZ, ki so ugotovili, da je A. K. med drugimi tudi v prostore podjetja Biro Rija v Murski Soboti. Vlomil je v vlogi 27. januarja letos. V objekt je vlomil tako, da je zlomil vložek cilinje in ključavnice in nato odšel v poslovne prostore podjetja. Tam je ukradel notranjost in našel kovinski blagajno, ki jo je nasilno odprl. Iz blagajne je odnesel 240.000 tolarjev in več čekov strank, s čimer je poškodoval za 1,8 milijona tolarjev. Osumljenec je še v priporu. Na policiji raziskati kaznivo dejanje vloga v stanovanjsko hišo v Ljubljani. Dejanje je opravil 34-letni V. K. s Ptujja, ki je 5. avgusta priporočal v hišo vlogil skozi okno. Ukradel je večjo količino deviz in zlati vrednosti nakradenega blaga je za okrog 2,7 milijona tolarjev.

Sto tisoč lir

Banka L.R. v Lendavi je pri ponedeljkovem pregledu izkupička ugotovila, da je bankovec za sto tisoč italijanskih lir, ki je bil med 20. in 21. septembrom vnovčen v MTS Kompas v Dolgi vasi, verjetno posredoval. Bankovec so poslali v ekspertizo, neznanca pa iščejo.

15 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so 22. septembra zavrnil 15 tujih državljanov, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v našo državo.

jo je hrabil in še sam bil prepričan o svoji pravici.

»In tu v prijatni sobici se je hitro iztekel popotnik, katerega so se pripravljali zelo dolgo. Omizje z mizami in s šopkom rožnatih vrtnic na mizi se je razložilo. Kazalo je, da so jedi, ki so prihajale na mizo, edina tema, ki je omembe vredna. Vsaj se o njej niso odločili nanje.

»Ola, sta molčala. Sama, ki tokrat izjemoma doma sama iskra misel, ki bi spravila vsaj Alenka v vlogi, da se držala svoje babice in Silve in pogovorjal okrog samih praznih reči, čisto

»Priča in Borisova sodelavka se na vso moč, da bi okorelo družbo razgibala. Obrabljene pisane družbe, ki je bila po starosti, poklicih in tako zelo raznolika, niso vžgale. Počasi si je odprl pot in opogumljalo, ženske prej kot moške, da bi priča, ki se je čutila povrh vsega še poklicno in doma nekaj uporabnega in oprijemljivega, izble-

»Slovenci prijatelji, da se danes tu veselimo, je kri- »Pravi dopust. Naš mladi par si je tam nabral »...da ju bo grela vse življenje. Na zdravje!« »...obraz je zardel. Nemo se je ozrl k Andreji. »...brez razlage pogled. Vse je bilo v hipu kristalno »...priča, ki se je čutila povrh vsega še poklica- »...kaj uporabnega in oprijemljivega, izble-

ki je trenutno na istem imenovalcu. Za potrditev in vsaj približno poenotenje je še najbolj prikladna kakšna pesem. In priča se je zares odločil in brez napovedi intoniral: »V Smihelu jaz kajčo imam.« Besedilo je ustrezalo in iz njegovih ust je pesem celo dobro zvenela, le žal mu ni uspelo pridobiti somišljenikov in sposobnežev, ki bi mu primerno pritegnili. Spremljajoči in mrmrajoči glasovi so melodijo samo skazili. Tako je nova zdravica utopila pesmico in usmerila goste v običajen tir: k jedi in pijaci.

Zunaj se je že zdavnaj stemnilo. Borisov oče je držal zaveso in se ozrl proti luči, kjer se je prikazala prava zimska idila. Snežinke so v zajetnih kosmih poplesavale po zraku in cesto in drevje je prekrila sveža bela odeja.

Roka je samohotno spustila zaveso in na Ferijemov že uvelem in gubastem obrazu, ki mu je dahnilo malo več svežine le popito vino, se je zarisala skrb. Šepnil je Silvi:

»Jezus, kako boš vozila! Sneži, da se še brisanci ne bodo zganili.«

Žena ga je skušala obzirno utišati:

»Molči, saj smo domači in ne moremo prvi oditi.«

Borisu so nehotne udarile besede na ušesa in jih je skušal pominiti:

»Saj smo se domenili, da boste pri nas prespali.«

Silva mu je odvrnila za očetovim hrbotom:

»Poznaš ju. Celo hišo in vse živali bi morali pripeljati s seboj. Potem bi nemara ostala. Nikomur ne zaupata, še meni ne.«

In ker so ravno domači začeli drezati, se je vedro razpoloženje zrahljalo. Utečeno kosilo se je izteklo. Na mizi je ostala le še sladica, ki moškim brez sladkosnednih želja ni teknila.

MALE OGLASE

ZA VESTNIK
IN MURSKI VAL
LAHKO NAROČITE
PO TELEFONU
št. 31 998
VSAK DELAVNIK
OD 8. DO 14. URE.

FONTRADE

UPRAVA: M. Sobota
Staneta Rozmana 17
9000 M. Sobota
d.o.o. ☎ 069/32-230, fax: 069/32-170

Panasonic
INFO SHOP CENTER,
MARIBOR

Maribor, Partizanska 37, tel.: (062) 225 531,
fax: (062) 225 713

MONTAŽA IN SERVIS TELEFONSKIH NAPRAV

ponujamo:

* TELEFONE,
* TELEFAKSE,
* KLIMATSKE
NAPRAVE,
* MOBILNE
TELEFONE (GSM)

KREKOVA BANKA

ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE ŠTUDENTSKI TEKOČI RAČUN

Da bo denar v službi študenta, odprti svoj tekoči račun pri Krekovi banki.

Enakopravno boš vključen v naše bančno

poslovanje, kar Ti zagotavlja vrsto ugodnosti.

Stimulativne obresti bodo povečevale Tvoja privarčevana sredstva.

Enostavno dvigovanje denarja na bankomatih Ti bo omogočala bančna kartica.

Trenutno stanje sredstev na računu boš lahko prekoračil do višine odobrenega limita.

Kratkoročni krediti s posebno ugodno obrestno mero Ti bodo pomagali pri uresničevanju ciljev.

Activa kreditna kartica in čeki Ti bodo olajšali plačevanje računov doma.

Activa Eurocard/Mastercard pa v tujini.

ZA TVOJO SAMOSTOJNOST

Obišči nas v eni izmed naših poslovnih enot ali poslovalnic in z veseljem Ti bomo prijazno razložili vse, kar Te zanima. Če boš s seboj prinesel osebni dokument in potrdilo o šolanju, Ti bomo tekoči račun odprli takoj.

Da bo denar v službi študenta.
KREKOVA BANKA d.d. MARIBOR

IZREDNA PRILOŽNOST, 100.000 SIT ZA IDEJO!

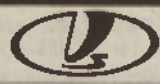
Sodeluj v našem posebnem natečaju za dijake in študente. Napiši eno ali več svojih kratkih misli na temo ŠTUDENTSKA - DIJAŠKA ŽIVLJENJSKA PRAVILA in nam jih do 15. oktobra pošlji na naslov: KREKOVA BANKA d.d., Slomškov trg 18, 2000 Maribor, s pripisom: Natečaj za desetko. Napiši tudi svoj naslov, starost in šolo, ki jo obiskuješ.

Izbrali bomo 10 najboljših domislic, jih nagradili in natisnili na majice. Najbolj domiselni avtor bo na študentski tekoči račun, odprt pri Krekovi banki, prejel 100.000 tolarjev, ostalih devet zmagovalcev natečaja pa po 10.000 tolarjev. Vse sodelujoče bomo obdarili z atraktivno majico z življenjskimi pravili. Bodi med njimi!

Rezultate natečaja in nagrada življenjska pravila bomo v sredo, 22. oktobra, izobesili na vidnem mestu v vseh naših enotah.

P.S.

Kmalu boš lahko s Krekovo banko posloval tudi preko Interneta!



LADA CENTER JAGODIČ

2231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Lenart - Maribor), telefon: (062) 640 540

KUPUJEMO RABLJENE LADE SAMARE IN NIVE

snimi, sicer utrujenimi očmi. Te nekoč bistre oči so se skrile med povešene veke in drobne gubice in so izražale nad vsem prej razočaranje kot žalost. Samo Silvi je žarel pogled, ko je segla v roko svoji novi svakinji in objela Borisa in hudomušno se stresla iz sebe:

»V Prekmurje bi jih pripeljal, te goste, da bi videli, kakšno je pravo gostinstvo.«

Boris je odvrnil, nič manj izzivalno:

»Upam, da se bomo kmalu prepričali, na živem primeru, mislim.«

»Tega še ne prisežem. Bomo videli.« je pomežiknila, pokazala na starše in odprla vrata.

»Gremo?« je vprašal oče z zapletajočim se jezikom.

»Prosim, taksi čaka. Oče, prekučni se na zadnji sedež in smrči do doma!« je prijanjala, tresnila vrata za seboj, pomahnila in divje se peljala.

Za poročno noč se spodobila, da ženin odpelje nevesto domov. In tako so se, ko so ostali štirje sami, približali hiši. Pričakala so jih nezastarta temna okna in zaklenjena vrata. Tako gotovo ne prihajajo neveste v svoj novi dom. Andreja je malo vedela o kmečkih običajih, toda tudi v mestu nekdo sprejme mladi par. Mladi par?!

Po dobri, stari šegi bi bil Boris moral odnesti Andrejo čez prag. In teh bornih šestdeset kilogramov bi bil z lahkoto dvignil in položil na posteljo. Toda tega si nista privoščila, kajti za njima sta stala otroka; dva, s kritičnimi in z ljubosumnimi očmi. To dejanje bi samo še podžgalo ali vsaj izzvalo zasmehovanje, prej prikrito kot odkrito.

Res jih ni pričakala razsvetljena hiša, tudi roke za dobrodošlico jim nihče ni ponudil. Vendar jih je presenetila toplota, ki je blajljivo dihala iz vseh prostorov.

Ko so v predsobi odložili plašče in vsi sedli v kuhinji za mizo, jih je Alenka presenetila. Iz hladilnika je prinesla veliko čokoladno torto z belim napisom: »Dobrodošli.«

Očetu je zastal dih. Nekaj vročega ga je spodbodilo, da je vstal, naredil dva tri korake in deklico poljubil na

obe lici. Tudi Andreja ga je takoj posnemala. Tako sta si gledali naravnost iz oči v oči; Alenka celo višja od svoje »matere«, ki je izkoristila to dejanje in privolila:

»Jaz bom zate Andreja.«

»Andreja? Tako ne more biti, mama Andreja ali teta Andreja, nekaj takega,« je izjavila Alenka.

Samo pa, nečakan kot je bil, se pomislil ni, da bi se z Borisom pogajal. Oči so mu poželjivo bliskale na mizo in že se je v mislih sladkal s torto.

Na Andrejinem kremno rumenem kostimu se je na ovratniku od rožnate vrtnice vtisnil droben madež. Odstranila je cvet in medtem je Alenka namestila tudi poročni šopek na mizo. Tu se je odvijal drugi del svečanosti, čisto intimne, samo njihove.

Borisu nikoli niso ležali razni govori, toda ob tej priložnosti se mu je zdelo, da mora spregovoriti nekaj tehtnih besed, ki naj bi vpeljale v skladno sožitje. Povedal je naravno, brez zvišanega tona, brez patetične obarvanosti:

»Od danes dalje smo družina. Midva bova skušala biti nadvse pravična od obeh. Prosim, tudi vidva uberita pot poštenja in iskrenosti. Karkoli se zgodi, in živim ljudem se pripetijo tudi neljube reči, nama jih naupajte in skupaj jih bomo reševali. Prepričan sem, da je Andreja bolj vešča od mene, trdil pa se bom tudi jaz.«

»Lepo si povedal, Boris. Računajmo na slogo. Samo še sekundo!« je obrnila besede na šalo, ko je opazila, da fant že z nožičem reže komaj vidne zareze v torto.

»Smem jaz? Samo, tvoj bo najdebelejši kos. Je tak dovolj?« je pokazala z nožem dobro osminko. Oči so se mu zbleščale, ustnice zacmokale, z desnico si je pogladil prsi in bruhnil v smeh:

»Preveč, naj ostane za jutri!«

»Joj, joj,« je dahnila Andreja, »če so naši gostje tako izgladovani prišli od svačkovske mize kakor ti, Samo, potem nam gostija res ni bila v čast.«

(nadaljevanje prihodnjic)

Družba SLOVENIJALE
Gradbeni material
in stavbno pohi-
štvo, d. o. o.,
Ljubljana,
Dunajska c. 22

objavlja za
prodajno mesto
v Murski Soboti
prosti delovni mesti

1. prodajalca

Od prijavljenih kandida-
tov pričakujemo:

- srednjo strokovno izobrazbo IV. stopnje - prodajalec
- zaželene delovne izkušnje pri prodaji in skladiščenju lesnega in gradbenega materiala
- izpit iz varstva pri delu
- izpit za voznika viličarja
- poznavanje dela z računalnikom

2. mizarja

Od prijavljenih kandida-
tov pričakujemo:

- srednjo strokovno izobrazbo IV. stopnje - mizar
- zaželene delovne izkušnje
- izpit iz varstva pri delu

Z izbranimi kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za določen čas 6 mesecev, po tem času je mogoča sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas.

Kandidate vabimo, da pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju navedenih pogojev in življenjepisom v 8 dneh od objave na naslov:

Mednarodno podjetje SLOVENIJALE, d. o. o., Ljubljana, Dunajska c. 22, Sektor za kadrovske organizacijske in splošne zadeve.

Informacije po tel.: 061 312 740.

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 42 65
1 min 156 sit NON - STOP

ZIVAHNE ZGODBE
00.232.80912

ZGODBE
00.232.80907

POGOVOR V DVOJE
00.232.80904

motorna vozila

PEUGEOT 405 GR lux, letnik 1993, dodatno opremljen, prodam. Tel.: 42 176 ali 42 110. m15225

PEUGEOT 505, letnik 1983, moder, registriran do avgusta 1998, prodam. Tel.: 27 792. m15237

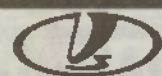
SKUTER PIAGIO ZIP 50, letnik 1995, september, prodam. Tel.: 70 647. m15262

LADO SAMARO 1300, letnik 1994, karambolirano, z rezervnimi deli, prodam za 3.500 DEM. Tel.: 48 842. m15265

FORD ESCORT 1.4 ICL, karavan, letnik 1990, prevoženih 100.000 km, registriran do marca 1998, prodam. Tel.: 53 017 ali 57 082. m15275

ZASTAVO 101, letnik 1989, registrirano do aprila 1988, ugodno prodam. Gradšice 14d. m15284

ZASTAVO 128, letnik 1986, registri-



LADA CENTER JAGODIČ

2231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Lenart-Maribor), telefon: (062) 640 540

SAMARA
od 11.290 DEM

NIVA
od 15.910 DEM

KARAVAN
od 12.330 DEM

DOMAČE KOLINE Z BUJTO REPO IN DOBRO KAPLJICO

V PETEK 26., SOBO-
TO 27. IN NEDELJO
28. SEPTEMBRA
GOSTILNA ŠPIRIČ
iz ČERNELAVEC

ODKUPUJEMO DELNICE PO NAJVIŠJIH CENAH.

(069) 33 013

rano do januarja, krem barve, dobro ohranjeno, in ZASTAVO 128, karambolirano, v celoti ali po delih prodam. Zlatka Fartek, Šulinci 81, tel.: 56 321. m15302

GOTOVINSKI ODKUP VOZIL! Plačilo takoj. Krediti do 5 let za kmete, upokojece, zaposlene pri s. p., d. o. o., Avto-Rak, tel.: 062 779 581, od 9. do 12. in od 14. do 17. ure. m15319

FORD FIESTA 16V, letnik 1996, 14.000 km, prva lastnica, ugodno prodam. Tel.: 61 623. m15326

RENAULT 5 Campus, rdeč, karamboliran z leve strani, prodam. Tel.: 45 502, Jože Kuzmič, Šalamenci 54. m15341

živali

BELE PIŠČANCE za zakol ali nadaljnjo rejo, cena za kg 250 SIT, prodam. Melita Srša, Veščica 36 pri Ljutomeru, tel.: 89 046. m15343

DVE BREJI SVINJI in 250 kg težkega prašiča prodam. Tel.: 53 403. m15304

DVE KRAVI, 7 in 9 let, breji 6 in 3 mesece, prodam. Trnje 139. m15335

DVE VISOKO BREJI KRAVI prodam. Puconci 90, tel.: 45 382. m15274

KOZE prodam. Tel.: 45 522. m15329

KOZO, staro eno leto, in traktorsko koso Dubrava prodam. Tel.: 53 160, Motovilci 5. m15332

KRAVE PO IZBIRI, breje, prodam. Jože Horvat, Glavna 70, Dokležovje, tel.: 43 413. m15233

NESNICE, rjave in črne, lahko dobi-
te: Babinci 49, vsak dan. Količina omejena. m15323

PUJSKE prodam. Tišina 41, tel.: 46 374. m15315

PURANE, SAMCE, težke 12 kg, bomo prodajali 8. 10. 1997 na sej-
mišcu na Ptuj. Cena 4.000 SIT/kos. Naročila sprejemamo po tel.: 067 88 058 ali 067 88 114. m15312

posesti

TRGOVSKI LOKAL, 20 m2, v centru M. Sobote vzamem v najem. Tel.: 062 671 349. m15223

ENOSOBNO UREJENO STANO-
VANJE zamenjamo z doplačilom za enopol- ali dvosobno stanovanje. SPIN nepremičnine, tel.: 0609 618 704. m15280

PARCELO, veliko 13,7 ara, s starejšo hišo in gospodarskim poslopjem, komunalno urejeno, primerno tudi za nadomestno gradnjo, v Belčincih ugodno prodam. Tel.: 31 419. m15288

DVO- ALI TRISOBNO STANO-
VANJE kupim. Tel.: 26 639, popoldne. m15294

DVOSOBNO STANOVANJE v Mur-
ski Soboti kupim. Tel.: 22 277, popoldne. m15294

1,5 HA MEŠANEGA GOZDA v Ro-
poči prodam. Tel.: 40 041. m15314

SPIN nepremičnine

p. e. Tišina 19, Murska Sobotica
tel.: (069) 24 389,
mobitel: 0609 618 704

POSREDUJEMO PRI NAJEMU,
ODDAJI, PRODAJI IN NAKUPU
VSEH VRST NEPREMIČNIN.
NA VOLJO SO VAM
KOMPLETNE STORITVE!

Delovni čas: od ponedeljka
do petka od 9.00 do 16.00

GRADBENO PARCELO z vso doku-
mentacijo in Krogu prodam. Tel.: 27 808. m15337

HIŠO, do 3. faze, 190 m2 stano-
vanjske površine, v celoti podkleteno
s starejšim gospodarskim poslopjem
in od 60 do 90 arov zemlje na relaciji
M. Sobota-Radenci ob magistralni
cesti prodam. Tel.: 26 082. m15338

VINOGRAD Z VINSKO KLETJO in
vso pripadajočo opremo, s sado-
vnjakom in gozdom, skupno 15 arov,
na mirnem, sončnem kraju v Lenda-
vskih Goricah, lahko tudi z letošnjim
pridelkom, prodam. Tel.: 75 662, od
18. do 20. ure. m15345

STANOVANJSKO HIŠO s trisobnim
stanovanjem in garažo na parceli
5,92 ara z dodatno parcelo s površino
6,11 ara v centru Murske Sobotice, Ste-
fana Kuzmiča 10, prodam. Cena po
dogovoru. Tel.: 75 860 ali 37 202, po
8. uri. m15351

HIŠO z vinogradom v Lendavskih
Goricah prodam. Tel.: 76 924,
zvečer. m15353

kmetijska mehanizacija

KMETOVALCI! Menjam gume na
liskalnikih in trgalnikih za koruze.
Valje dostavite. Stanko Prapotnik,
Hum 32 p. Ormož, tel.: 062 701 593.
m15182

SILOREZNICO za koruzinje na mo-
torni pogon, železno, tip Alfalaval,
ugodno prodam. Petanjci 7. m15226

TROSILNIK za hlevski gnoj kupim.
Lahko je pokvarjen. Tel.: 45 608.
m15242

TRAKTOR do 75 KM na prednji po-
gon kupim. Tel.: 51 591. m15256

SILAŽNI KOMBAJN SIP 80 prodam.
Tel.: 57 242. m15257

ENOREDNI OBJALNIK KORUZE
EKO prodam. Tel.: 42 888. m15267

TRAKTOR IMT (Ferguson) 533 ali
539 kupim. Tel.: 24 030, zjutraj ali
zvečer. m15278

SAMOHODNI SILAŽNI KOM-
BAJN KLAS, 4-vrstni, prodam. Lipa
3, tel.: 41 714. m15279

SEJALNICO OLT, 18-redno, ugodno
prodam. Franc Ulen, Vanča vas
26. m15317

TRAKTOR STEYER, 80-70, 80-80,
81-10 (90 KM) in kombanje Klas
Mercator 75, Dominator 96 H, prodam.
Tel.: 0609 621 295. m15330

razno

INTERESENTA, ki želi oplemeniti
svoj denar pod ugodnimi obrestmi,
iščem. Tel.: 27 174. m14832

GROZDJE, mešano, cepljeno, okrog
500 kg, prodam. Tel.: 76 989.
m15076

ODKUPUJEMO HLODOVINO,
bukev, bor in jelšo. Tel.: 063 754
343. m15111

KLETKE ZA KOKOŠI IN ZAJCE iz
pocinkane žice ter plastične rešetke
za svinjske bokse prodam. Maučec,
Bratonci 10, tel.: 42 096. m15211

KROMPIR za ozimnico prodam. Bel-
tinci, Panonska 101. m15224

GROZDJE z brajd, šmarnico, prodam.
Bogojina 63, tel.: 47 262.
m15228

GROZDJE, šmarnico, prodam.
Renkovič 8. m15229

SNEŽNO FREZO, širine 2,20 m, ko-
silnico BCS in nakladalko, 22 m3,
prodam. Tel.: 65 105. m15232

KVALITETNO BRESKOVO
ŽGANJE in slivovko ugodno prodam.
Tel.: 61 029. m15234

PRIKOLICO za osebni avto, nosil-
nost 450 kg, prodam. Tel.: 75 138.
m15235

GROZDJE, belo in rdečo, prodam.

Tel.: 63 024, zvečer. m15236

Preključem veljavnost žirorračuna št.
3/628. m15239

ŠMARNICO prodam. Igor Benkovič,
Bogojina 62, tel.: 47 022. m15240

SODE, stiskalnico, mlin za grozdje,
1.000 l rezervoar za mošt in vinograd
v Čentibi prodam. Tel.: 74 943.
m15241

GROZDJE, žlahtne sorte, prodajam.
Po dogovoru dostava na dom. M.
Sobota, Šerčerjevo nas. 17, tel.: 23
014. m15243

SODE, hrastove, 3 kose, 220 l. lepo
ohranjene, prodam. Tel.: 45 061.
m15246

MIZARSKI DVOVALJČNI BRUSIL-
NI STROJ, širine 110 cm, prodam.
Tel.: 79 199. m15247

CEPLJENO GROZDJE na Sepovem
bregu prodam. Gizela Horvat, M.
Toplice, Brezje 18, tel.: 48 532.
m15248

POSEZONSKO ZNIŽANJE CEN
PALČKOV, vodometa in okrasnih
kipov, do 30 %. Tel.: 062 731 259.
m15255

GROZDJE, jurko in šmarnico, na
brajda prodam. Krajna 11, tel.: 46
560. m15258

GROZDJE, šmarnico, z brajd prodam.
Tel.: 47 204. m15259

GROZDJE, cepljeno, mešanih sort, z
280 trsov, prodam. Lipič, M. Toplice,
tel.: 48 232, po 16. uri. m15261

GROZDJE, večje količine, cepljeno,
rizling, šipon, prodam. Tel.: 75 370,
Čentiba 19. m15263

GROZDJE, rizling, šipon, prodam.
Moravske Toplice, Na bregu 38.
m15268

SUHA BUKOVA DRVA ugodno prodam.
Pripeljem tudi na dom. Tel.:
063 772 517. m15270

KORUZO, večje količine na storžih
ali luščeno, prodam. Kupšinci 52,
tel.: 27 386. m15271

SYNTHETIZATOR Bontempi, 5 ok-
tav, dinamične tipke, s stojalom, pro-
dam. Tel.: 22 783. m15276

KROMPIR za ozimnico, pakiran v
vrečah, prodam. Lipovci 5, telefon 42
482. m15281

400 LITROV LENDAVSKEGA
VINA, mešano, rizling, šipon, pro-
dam. Tel.: 75 447, zvečer. m15282

DOMAČI BRINJEVEC ugodno pro-
dam. Tel.: 57 722. m15283

GROZDJE, šmarnico in jurko, okrog
1.000 kg, ugodno prodam. Križevci v
Prekmurju, tel.: 21 983. m15285

ŠMARNICO in grozdje z brajd prodam.
Gizela Horvat, Krnci 26.
m15286

VINO, laški rizling, že od 5 l naprej,
prodajamo. Bakovska, pri šoli III,
tel.: 24 441. m15289

ZAMRZOVALNIK za 10.000 SIT in
vinski sod, 200 l, za 10.000 SIT pro-
dam. Tel.: 24 063. m15290

STREŠNO KRITINO, salonične plo-
šče, nerabljene, 5,5-rebrne, okrog 80
kosov, in okrog 30 slemenjakov ter
dvoosno prikolico - voz z gumijasti-
mi kolesi - prodam. Tel.: 46 152.
m15291

VINO IN GROZDJE šmarnico pro-
dam. Bogojina 107, tel.: 47 058.
m15292

500 KG SORTNEGA GROZDJA in
zamrzovalno omaro, 120 l, prodam.
Tel.: 24 195. m15293

Preključem veljavnost zaključnega
spravevala, letnik 1985 / 86 CPŠ M.
Sobota, Igor Karničnik, Zelena 40,
M. Sobota. m15295

TRDA DRVA, razsekana za central-
no peč, prodam. Tel.: 22 387.
m15296

SODE za belo vino, dobro
ohranjene, prodam. Tel.: 49 134.
m15297

GROZDJE, beli burgundec, prodam.
Tel.: 26 409. m15300

GROZDJE, šmarnico, prodam. Bo-
gajina 92, tel.: 47 220, zvečer.
m15301

KUHINJSKE ELEMENTE, 2,80 m,
prodam. Tel.: 26 593. m15305

BETONARNA PETELIN
GOR. RADGONA tel.: 069/61 755
PO UGODNIH CENAH VAM NUDIMO
- BETON Z PRISILCEM IN CRKANJEM
- BETONSKO IZOLACIJO
- OB TAKOJNEM PLAČILU NAD
100.000 SIT VAM PRIZNAMO POPUST.

POHIŠTVO ZA KUHINJO, Maries,
rabljeno spalnico in rabljeno sedežno
garnituro prodam. Tel.: 46 454.
m15306

Preključem veljavnost HK št. 24161-
2, HKS Panonka, Marija Pečič,
Dokležovje, Severna 60. m15307

GROZDJE, šmarnico, večje količine
prodam. Tel.: 47 132. m15308

ODKUPUJEMO DELNICE GO-
RENJA, Keme Puconci in investi-
cijskih skladov po najvišjih cenah.
tel.: 062 631 164, od 9. do 16. ure.
m15311

PEČ Calorex, novo, na trda goriva,
ugodno prodam. Tel.: 87 366, 23
965. m15316

REFRAKTOMETRI - vinomeri samo
19.980 SIT. Vinotoč Sever, M. Topli-
ce, tel.: 22 812, 48 850. m15318

Preključem veljavnost hranilne
knjižice 24846-8, izdane pri HKS Pa-
nonka M. Sobota na ime Zoltan Be-
lec, Adrijanci 1, Petrovci. m15321

GROZDJE, šmarnico na žici, pro-
dam. Ivanovci, tel.: 54 090. m15322

Preključem veljavnost Naloga za vpis
št. HK 9157-9 HKS Panonka, Jožef
Kerčmar, Petrovci 79. m15324

LADIJSKI POD, 710 SIT z dostavo.
Talni 1.190 SIT, smrekov, suh, prve
kvalitete. Tel.: 063 451 082 Andrej.
m15327

330 TRSOV CEPLJENEGA
GROZDJA na brajda prodam. Tel.:
41 361. m15328

Preključem veljavnost 2. letnika Tek-
stilne šole v M. Soboti, 1985/86. Su-
zana Golob, M. Gubca 21, M. Sobo-
ta. m15331

GROZDJE souvignone, chardonay,
rizling, šipon, večje količine, lahko
tudi mošt prodam. Tel.: 75 560,
zvečer. m15333

GROZDJE, šmarnico z brajd, ličkal-
nik za koruzo, malo rabljen, in bočno
traktorsko koso za Ursus prodam.
Tel.: 47 411. m15334

GROZDJE, cepljeno, laški rizling,
šipon, prodam. Tel.: 45 353. m15336

VINO, GROZDJE ali MOŠT
(rizling, šipon) prodam. Tel.: 77 243,
zvečer. m15339

GROZDJE, šmarnico in cepljeno,
prodam. Tel.: 72 638 ali 72 339.
m15340

VINO, renki rizling, večjo količino
prodam. Tel.: 46 312. m15342

GROZDJE, beli burgundec, šipon,
laški rizling in jabolka za ozimnico
prodam. Tel.: 65 614, zvečer. m15346

GROZDJE, mešano, z brajd, in »ku-
perbuš«, prodam. Tel.: 24 172,
zvečer. m15347

SEDEŽNO GARNITURO, spalnico,
garderobno omaro, kuhinjo, kamero
Panasonic super VHS 625 AG 455
zelo ugodno prodam. Telefon 31
697, zvečer. m15348

KROMPIR ZA OZIMNICO, jedilni,
beli in rdeči ter semenski, pakiran v
vrečah, prodam. Žerdin, Lipa 44, tel.:
42 171. m15349

GROZDJE, šmarnico, prodam. Tel.:

DE FACTO

- Zapiranje terjatev
- (možnost prometa) posojil
- Odpuščanje terjatev in odpuščanje
- Prerazporeditve plačilne sposobnosti posojil
- Posredovanje posojil pravni nastopi in a
- Posredovanje posojil posojilodajca
- Posojila ob zalogi vrednostnih papirjev
- Računovodstvo za d. o. o. in s. p.
- Borno posredovanje

Partizanska c. 30, Maribor
tel.: 062 224 375
062 224 377
faks: 062 224 508

56 463. m153

ZAHVALA

Vsem, ki ste našo drago sestro, teto in svakinjo

Anico Cör

pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in namesto venca darovali denar za župnijski zavod, iskrena hvala.

Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žaljuči vsi njeni

V SPOMIN

Skrita bolečina spremlja spomin na 24. september, ko smo te pred desetimi leti za vedno izgubili, draga mama, stara mama in sestra

Karolina Kozic

iz Markišavec

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji prižigate svečke in z lepo mislijo počastite njen spomin.

Tvoji najdražji

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa je za vedno zaspal dragi brat

Aleksander Bezec

iz Mačkovec

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste zanj skrbeli in mu lajšali bolečine na internem oddelku soboške bolnišnice in v domu ostarelih, ga pospremili k zadnjemu počitku ter mu darovali cvetje in sveče.

Hvala dobrim sosedom Tubolovim za nesebično pomoč, duhovnikoma g. Bezecu in g. Balažicu za pogrebni obred, pevcem, pogrebništvu Banfi in vsem, ki ga niste pozabili.

Žaljuča sestra Irma

ZAHVALA

V 64. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi oče, stari oče in brat

Jožef Fras

iz Bakovec

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nas tolažili ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste nam izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše. Hvala sindikatu podjetja Mlinopek iz Murske Sobote, sindikatu Tovarne ženskih oblačil Mura, delavcem 326. brigade, sindikatu Upravne enote Murska Sobota, delavcem oddelka za gospodarstvo in uradu načelnika za izraženo sožalje in darovane prispevke v dobrodelne namene. Zahvaljujem se tudi g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici KS Bakovci in pogrebništvu Komunale M. Sobota.

Žaljuči: hčerki Zorica in Mira z družinama in drugo sorodstvo

Kje si, ljuba mama, kje tvoj mili je obraz, kje je tvoja skrbna roka, ki skrbela je za nas.

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustila draga mama in stara mama

Marija Veren

iz Poznanovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi g. duhovniku Jošarju, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi. Hvala tudi osebju pljučnega oddelka bolnišnice v Rakičanu. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žaljuči vsi njeni najdražji



Odšel si tiho, brez slovesa, kot zvečer ugasne zarja svetla, a v naših srcih še živiš, čeravno že pet let v grobu spiš.

V SPOMIN

Tih in boleč je spomin na 25. september, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

Karel Lang

iz Nuskove

Hvala vsem, ki se ga spominjate ali obiskujete njegov grob, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njegovi



ZAHVALA

V 84. letu je zatisnila svoje trudne oči draga mama, stara mama in prababica

Gizela Kuhar

roj. Rumič
iz Puconec

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili ustna in pisna sožalja, darovali vence in sveče ter prispevali v dobrodelne namene.

Hvala g. duhovniku Balažicu za izrečene besede slovesa in pevcem za odpete žalostinke.

Vsi njeni



Skromno, tiho si živel, kje si, ljubi oče, kje tvoj mili je obraz, kje je tvoja nežna roka, ki skrbela je za nas.

ZAHVALA

V 70. letu starosti je huda bolezen pretrgala nit življenja našemu dragemu možu, očetu, tastu, dedku in pradedku

Štefanu Režonji

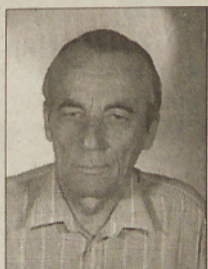
iz Renkovec 10

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste nam izrazili pisno ali ustno sožalje ter darovali vence, cvetje, sveče ali prispevali denar za svete maše.

Prisrčna hvala gospodu duhovniku za pogrebni obred, obema govornikoma, pevcem in gospodu za odigrano Tišino ter pogrebništvu Banfi.

Žaljuči vsi njegovi, ki smo ga imeli radi



Ko življenje tone v noč, še žarek upanja si išče pot. Ostala le je bolečina, zakaj ta pot bila ti je edina?

ZAHVALA

V 61. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in zet

Štefan Vukan

iz Tropovec
Mejna ulica 5

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sovaščanom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Hvala za darovane svete maše, cvetje, sveče in izrečena sožalja.

Prisrčna hvala g. kaplanu in g. župniku Ratniku, pevcem za odpete žalostinke, govornici g. Bernardi Šlihtuber ter pogrebništvu Banfi.

Posebna hvala kolektivom Dekorja Steklartva M. Sobota, Tobačne 3 Dva in Operativno komunikacijskega centra uprave za notranje zadeve M. Sobota. Vsem skupaj še enkrat - prisrčna hvala!

Tvoji najdražji



Srce se bo umirilo, izginil čas bo sladkih sanj, nič ne bo se ohranilo, ostajajo le solze v spomin nanj.

V SPOMIN

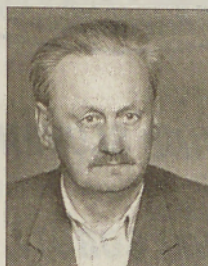
Boleč in žalosten je spomin na 26. september 1985, ko smo se zadnjič poslovili od našega dragega

Marjana Jakiša

iz Šalovec

Tiho in nemo se sprašujemo ob tvojem grobu, zakaj ti je bilo usojeno tako zgodaj umreti. Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki se z dobro mislijo v srcu spomnite nanj in ki se ustavite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje ter prižigate sveče - iskrena hvala.

Za vedno tvoji najdražji



Čeprav te ni, si z nami ti.

V SPOMIN

Boleč je spomin na 24. september, ko si nas na dan trgatve pred tremi leti za vedno zapustil, naš dragi

Štefan Lovenjak

z Vaneče

Hvala vsem, ki se ga spominjate ter se z dobro mislijo ustavite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje ali prižigate sveče.

Tvoji najdražji



Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi tvojega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in babice

Anike Marič

iz Bratonec

se z žalostjo v srcu zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, in sodelavcem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrekli ustno ali pisno sožalje, ji prinesli cvetje, sveče, darovali za svete maše in se poslovili od nje. Hvala tudi vašemu pevskemu zboru za odpete žalostinke, g. duhovniku za pogrebni obred ter govornikom za poslovične besede.

Vsi njeni najdražji



Slana jesenska cvetje je vzela, boleče spoznanje v srcu pustila. Kot moro še čutimo - je vse izgubljeno. Zremo v daljavo, v srcu zapustimo večno puščavo. Nisem umrl, živim med vami, dokler spomin me v srcih ohrani.

V SPOMIN

26. septembra mineva petnajst let žalosti in praznine od takrat, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Franc Vereš

iz Murske Sobote

Takrat, ko si lepega jesenskega dne vesel odšel na delo, niti slutiti nisi, da je to zadnji korak in pozdrav od doma, ki si ga tako ljubil.

Tiho, žalostno in še vedno boleče je ob tvojem grobu. Zapustil si nas za vedno, nikoli več se ne vrneš, zelo te pogrešamo, vendar vedi, da spomin nate kot svetla zvezda v temni noči še vedno živi med nami. Hvala vsem, ki se ga še spominjate in postojite ob njegovem grobu.

Vsi, ki te imamo neizmerno radi

DAEWOO

MOTOR

FUTURA SYSTEM

Stročja vas 11 pri Ljutomeru
tel.: 84 280, 84 347



NUBIRA WAGON



LANOS 5 VRAT

JESENSKA AKCIJA!

Ob nakupu TIGA ali NEXIE vam podarijo bon za gorivi v vrednosti 30.000,00 tolarjev. kovinsko barvo po izbiri ter brezplačen prevoz.

LANOS že od **17.490 DEM**
NEXIA že od **16.990 DEM**
NUBIRA že od **24.990 DEM**
TIGO že od **10.990 DEM**

IZKORISITTE UGODNA POSOJILA
»DAEWOO - futurasytem«

Obenem vam pa FOTO STUDIO TIVADAR podari fotoaparati in brezplačno razvijanje slik s potovanja z novim DAEWOO-jem.

STNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTI



OTVORITEV NOVE TRGOVINE SLOVENIJALE – VSE ZA DOM

1. 10. 1997 V MURSKI SOBOTO, MARKIŠAVSKA 9
(bivša LGM Lesnina)

PREROKOVANJE

Zaupen pogovor
z vedeževalko.



POKLIČITE 090 4215

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 41 02
1min 156 sit NON - STOP

VEDEŽEVANJE IN NAPOVED LOTA
090 42 62
PAR., s. p., 156 SIT/min.

MALE OGLASE

ZA VESTNIK
IN MURSKI VAL LAMBO
NAROČITE PO TELEFONU
š. 31 998
VSAK DELAVNIK
OD 8. DO 14. URE.



SLOVENSKA ZADRUŽNA
KMETIJSKA BANKA d.d.
PE MURSKA SOBOTA
Lendavska 20

UGODNE OBRETNOSTNE MERE ZA KRATKOROČNE IN DOLGOROČNE TOLARSKÉ
DEPOZITE IN DEPOZITE Z VALUTNO KLAVZULO ZA PRAVNE IN FIZIČNE OSEBE
DOLGOROČNI TOLARSKI IN DEVIZNI DEPOZITI
Z MESEČNIM IZPLAČILOM OBRESTI.

PRAVA BANKA ZA DOBRE GOSPODARJE.

mobitel nmt & GSM mobitel

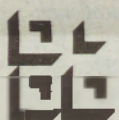
CENTER MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 19B

v času od 15.09.97 do 15.10.97

!!!! PRIHAJAMO Z NORO NIZKIMI CENAMI !!!!

- ERICSSON GA 628 (novi model I) 33.333,00 SIT
- SONY CM - DX 1000 33.333,00 SIT
- Benefon - DELTA, NOKIA - 450 100.000,00 SIT

☎ (069) 38 060, mtel.: 0609 629 051, GSM 041 629 051



ZEUS - DRUŽBA ZA NAČRTOVANJE
IN INŽENIRING d.o.o. M. SOBOTA

Staneta Rozmana 5 tel.: (069)31-380, fax: (069) 31-312
9000 Murska Sobota širo račun 51900-601-51516

VABI K SODELOVANJU (zaposlitev)
nove sodelavce naslednjih profilov:

1. diplomirani inženir arhitekture
2. diplomirani krajinski arhitekt
3. diplomirani inženir gradbeništva
4. diplomirani inženir geodezije
5. inženir gradbeništva
6. arhitektonski ali gradbeni tehnik

za strokovno delo v vpeljanih dejavnostih družbe:

prostorsko in urbanistično načrtovanje ter izdelava lo-
kacijskih dokumentacij, projektiranje nizkih in visokih
gradenj, inženiring pri organiziranju in vodenju investici-
cij (nadzor), razvojne in aplikativne raziskave.

Zaželeno je, da kandidati izpolnjujejo še tele pogoje:

- večletna praksa pri podobnih dejavnostih,
- opravljen strokovni izpit,
- obvladovanje računalniških obdelav (AUTOCAD ipd.).

Mogoča je tudi zaposlitev pripravnikov.

Zainteresirani kandidati dobijo informacije po telefonu
(069) 31 380 in 32 146 oziroma ob obisku na sedežu
družbe.



STEKLES

SERVIS TER
ZAKLJUČNA DELA
V GRADBENIŠTVU

Stevo Kaljevič s.p.

Obrtna ul., 9000 M. Sobota, tel/fax: 069/27-380

KAJ PONUJAMO?

klasične zasteklitve na domu ali v delavnici,
izdelava in montaža izolacijskega stekla,
izdelava ogledal raznih oblik in velikosti,
zasteklitev balkonov,
izdelava in montaža vrat in vetrolobov,
razna ključavničarska dela,

ZA VAS IZDELUJEMO:

izdelava in montaža okvirjev za steklo kopilit
izdelava in montaža oken in okvirjev iz profilov ZP

OBIŠČITE NAS vsak delavnik od 6.00 do 16.00 in
ob sobotah od 7.00 do 13.00
V OBRTHI ULICI V MURSKI SOBOTO

Najprimernejši
življenjski
sopotnik...



... ali zakaj ostajajo Nissanovi kupci zvesti Nissanu.

Takoj, ko ga spoznate, veste, da je pravi. Ker je vedno na vaši strani. Ker vam njegovo udobno
zavetje omogoča občutek svobode, varnosti in brezskrbnosti. Ker daje njegov dinamičen značaj ritem
vašemu življenju. Ker... ker ima vse tisto, česar se ne da povedati... Ker je vaš. Za vse življenje.

Pooblaščen zastopnik za Slovenijo:

NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana
Pooblaščen licenčni in servisni za področje Slovenije:
AVTONISS, Ljubljana, telefon: 061 / 159 73 31
KRULC, Moravče, telefon: 061 / 731 143
VIDRIH, Otočec-Novomesto, telefon: 068 / 75 180
ZIERER, Sevnica, telefon: 0608 / 81 389

KOS, Polzela, telefon: 063 / 702 290

AVTONIŠA, Murska Sobota, telefon: 069 / 32 209

MO, Muta, telefon: 0602 / 61 760

FABIAN, Branik, telefon: 065 / 57 012

PIŽEM, Domžale, telefon: 061 / 372 333

TRUNK, Ljubljana - Jelica, telefon: 061 / 169 36 99

A&M PERK, Maribor, telefon: 062 / 224 478

AVTO MOČNIK, Kranj - Brifol, tel.: 064 / 242277

SALON NISSAN Ljubič, Velenje, tel.: 063/803549

NISSAN HVALEC, Ptuj, telefon: 062 / 778 507

LAVRENCIČ, Ajdovščina, telefon: 065 / 641 144

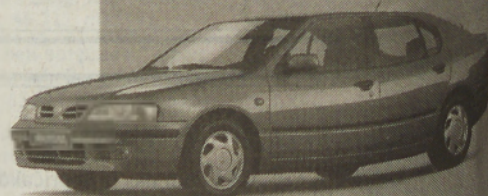
AVTO KUK, Slovenske konjice, tel.: 063/753 984

AVTO CELJE, Celje, telefon: 063 / 490 36 31

AVTOUSLUGA, Lj - Škofljica, tel.: 061 / 587 848



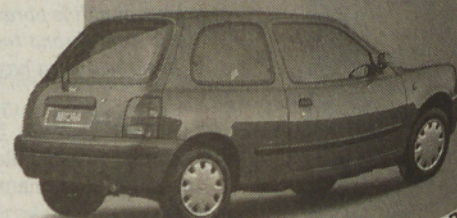
od 22.990 DEM



od 29.400 DEM



od 53.200 DEM



od 15.990 DEM

NISSAN

KINO

Kino Park Murska Sobota
Ameriški spektakel! Izgubljeni svet si lahko ogledate v četrtek, 25. septembra, ob 18. uri vsak dan od petka, 26. septembra, do torka, 30. septembra, ob 18.00 in 20.15.
Komedijo Smešno pa bodo vrtili v četrtek, 25. septembra, ob 20.15.

Kino Gornja Radgona
Ameriško ljubzensko komedijo Sužnja ljubezni si lahko ogledate v petek, 26. septembra, ob 19. uri, v soboto, 27. septembra, ob 20. uri, ter v nedeljo in v ponedeljek, 28. septembra, ob 18. uri.
Ameriška psihološka srhljivka Prečna oblast bo na spored v petek, 26. septembra, ob 21. uri, v soboto, 27. septembra, ob 18. uri, ter v nedeljo, 28. septembra, ob 20. uri.

Kino Ljutomer
Ameriško tehnološko-erotično srhljivko Trk si lahko ogledate v petek, 26. septembra, in v nedeljo, 28. septembra, ob 20. uri.
Ameriški akcijski film Možje v črnem pa bodo vrtili v soboto, 27. septembra, ob 20. uri in v nedeljo, 28. septembra, ob 18. uri.

KINO

KOROVCI - V Korovcih pri Čankovi so uredili v 130 letih avstrijskega domačija galeja, kateri so med prvimi razstavljali likovna dela Adolfa Pen, Puna, Pero Stojanovič, Tadeja Ibarić - Lopert, Vlado Sagar, Lojze Veberič. Na slovesni skupini, ljudskih pev in ženske pa so ponudile dobrote iz Beznovec. (F.)

GORNJA RADGONA - V minulem šolskem letu je skozi 44 različnih oblik razvajanja, ki ga je pripravila

Delimo vstopnice za kino

Režiser filma Izgubljeni svet je Steven Spielberg. Pravilno je odgovoril **Jože Zamuda, Petanjci 104a, 9251 Tišina. Čestitamo!** Poslali mu bomo dve vstopnici za kino!

Naslednje vprašanje pa se glasi:

Po kateri televizijski nadaljevanki je znan Will Smith, ki igra tudi v filmu Možje v črnem?

Odgovor: _____

Kupon št. 29

Odgovore pošljite do 30. septembra na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Delavska univerza Gornja Radgona, 849 slušateljev. Gre za osnovnošolsko izobraževanje, usposabljanje oziroma priučevanje za razne poklice, prav tako pa tudi za pomoč pri pridobivanju višje in visoke izobrazbe. Predvidevajo, da želja po pridobitvi novih znanj ne bo manjkala tudi v tem šolskem letu. Pripravljajo tudi nekatere nove oblike oziroma programe izobraževanja. (F. Kl.)

GORNJA RADGONA - V podjetju Radgonske gorice, d. d., Gornja Radgona se temeljito pripravljajo na spravilo letošnjega pridelka s 50 hektarjev sadovnjakov in 300 hektarjev vinogradov. Zaradi spomladanske pozebe bo jabolk sicer nekaj manj kot lani, vseeno pa jih bo okrog milijon kilogramov. Obirati jih bodo začeli tedi, rane grozdne sote pa okrog 20. septembra. Za trgatve bodo najeli 160 delavcev, jabolka pa bodo potrgali kar njihovi redno zaposleni delavci. (F. Kl.)

BOGOJINA - V KS Bogojinah so dali v tem letu poudarek cestni infrastrukturi. Uspeli so z modernizacijo ceste med Bukovnico in Motvarjevci. Napredka ne manjka tudi drugod: na Bukovnici dokončujejo gradnjo pokopališke vežice, na Ivanci pa so polepšali pokopališče in okolico vežice ter vodovodnega črpališča. Na jesen pa štartajo z gradnjo kanalizacije. V Filovcih so lani začeli graditi športni center, ki ga ta čas dokon-

čujejo, nato pa pride na vrsto obnova vaško-gasilskega doma in vrtca. (J. Ž.)

HRASTJE MOTA - Ob regionalni cesti Radenci-Križevci pri Ljutomeru, v kraju Hraстje Mota, je kmetija s hišno številko 45, na kateri je spominska plošča prvemu kardinalu iz Slovenije Jakobu Missli. V tej hiši se je namreč rodil slavni rojak, ki je sicer bil goriški nadškof, a si je s svojim delovanjem v Cerkvi pridobil zaupanje takratnega papeža. Živel je v letih 1838-1902. Marsikdo bi se najbrž ustavil ob tej hiši, ko bi le drevo ne zakrivalo spominske plošče. Tako pa večina ljudi drvi naprej, ne da bi vedeli, da se peljejo skozi rojstni kraj prvega slovenskega kardinala. (F. Kl.)

ALPOS

Industrija kovinskih izdelkov in opreme, d. d. 3230 Šentjur, Ul. Leona Dobrotniška 2

objavlja prosto delovno mesto:

DIREKTOR PRODAJE
v hčerinski družbi
ALPOS, d. o. o., Budimpešta

POGOJI:

- visoka izobrazba ekonomske ali druge tehniške smeri,
- zaželeno se delovne izkušnje na komercialnem področju,
- aktivno znanje madžarskega, slovenskega in nemškega ali angleškega jezika.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s 6-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

ALPOS, d. d., Šentjur, kadrovska služba, Ulica Leona Dobrotniška 2, 3230 Šentjur.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

POMURSKE LEKARNE MURSKA SOBOTA,
Kocijeva ul. 2,

razpisujejo

2 štipendiji za študij farmacije na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, Oddelek za farmacijo v Ljubljani.

Kandidati naj vloge za štipendije oddajo na obrazcu št. 1,51 ter priložijo kratak življenjepis in potrdilo o vpisu za študijsko leto 1997/98.

Vloge pošljite na gornji naslov v 15 dneh od objave.

kulturni koledar

POSVETOVANJE

MORAVSKE TOPLICE: V četrtek, 25. septembra, in v petek, 26. septembra, bo v hotelu Ajda v Moravskih Toplicah posvetovanje o arhitektu Jožetu Plečniku v Prekmurju. Vsi referati bodo prevajani tudi v slovenščino. Program:

Četrtek od 11.00 do 13.00
Janez Balazic: Arhitekt Jože Plečnik - kulturnozgodovinski oris Prekmurja
Nace Šumi: Pomen nastopa Jožeta Plečnika v Prekmurju, gledano iz nacionalnega središča

Friedrich Achleitner: Mesto bogojinske cerkve v moderni cerkveni evropski arhitekturi
Damjan Prelovšek: Oblikovni in ikonografski problem bogojinske arhitekture
Četrtek od 14.00 do 15.20
Stane Bernik: Pozicija bogojinske cerkve v razvoju slovenske moderne arhitekture
Peter Krečič: Arhitekt Jože Plečnik v Prekmurju v luči zbirk Arhitekturnega muzeja
Jože Smej: Jože Plečnik in prekmurska duhovščina
Sonja A. Hoyer: Arhitekt Jože Plečnik - konzervator v Prekmurju
V petek bo za vse udeležence ogled del arhitekta Jožeta Plečnika.

GLASBA

TURNIŠČE: V soboto, 27. septembra, bo ob 19.30 v stari župnijski cerkvi koncert godalnega kvarteta Feguš iz Maribora. Na programu bodo dela Tartinija, Mozarta in Dvořaka.

PRIREDITEV

KRIŽEVCI: V soboto, 27. septembra, ob 17. uri bo ob 120-letnici dr. Matije Slaviča v avli OŠ slovesna akademija, predstavili bodo povzetke znanstvenih člankov o dr. Slaviču, pripravili pa so tudi kulturni program. Slovesnost se bo nadaljevala v nedeljo, 28. septembra, ob 9.30 z mašo, ob 10.30 pa bo dr. Lojze Marincek, minister za znanost in tehnologijo,

pred farno cerkvijo odkril spomenik.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V soboškem gradu je na ogled na novo postavljena Stalna razstava Pokrajinskega muzeja Murska Sobota. Ogledate si jo lahko od torka do petka od 10. do 17. ure, v soboto in nedeljo pa od 10. do 13. ure.

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska Sobota si lahko ogledate razstavo umetniške fotografije Zmaga Jeraja Krivoustneži 1966-1996. Na ogled bo do 5. oktobra.

LENDAVA: V tamkajšnji galeriji si lahko ogledate razstavo, ki je nastala na koloniji mladih likovnih umetnikov, ki se šolajo na Madžarskem.

LENDAVA: V grajski galeriji je na ogled rastava stalne zbirke sodobnikov, ki jo posreduje Mednarodna galerija iz Dunajske Srede na Slovaškem.

LENDAVA: V prostorih lendavskega gradu si lahko ogledate razstavo in predstavitev zbravnega gradiva VII. mednarodnega arhivskega raziskovalnega tabora.

LJUTOMER: V galeriji A. Trstenjaka je na ogled pregledna razstava likovnih del članov Likovne sekcije Silva Preloga, ki deluje pri KUD-u Ivan Kaučič. Ogledate si jo lahko do 28. septembra.

LJUTOMER: V malem razstavnem prostoru ljutomerske knjižnice si lahko ogledate razstavo likovnih del Marjana Horvata. Razstava bo na ogled do 15. oktobra.

MORAVSKE TOPLICE: V prostorih terapije (hodnik) je na ogled razstava del študentov likovne akademije, ki so nastala na likovni koloniji v Filovcih.

MORAVSKE TOPLICE: V galeriji Ajda sta na ogled razstavi slik Alojza Makoterja.

BRATISLAVA: Dela članov DLUPP-a si lahko ogledate tudi na poljskem inštitutu v Bratislavi.

PARIZ: Akademski slikar Sandi Červsek razstavlja svoja dela v Parizu.

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA s pogoji za zasedbo

POMOŽNI DELAVEC

POMOŽNA DELA V GOSTINSTVU; nedoločen čas; Samsko stanovanje; do 11.10.97; MILOSLAVJEVIČ DOBRIVOJE, CAFFE BAR AS, PARTIZANSKA ULICA 15, LENDAVA - LENDAVA

KONFEKCIJSKI POMOČNIK

ROČNA DELA; določen čas 6 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 1 MESECE; do 30.09.97; INDIP. PROIZVODNJA OBLAČIL IN DEŽNIKOV D. O. O. INDUSTRIJSKA 2, LENDAVA - LENDAVA; št. del. mest: 2

CVETLIČAR

CVETLIČAR; določen čas 12 mes.; 36 mes. delovnih izkušenj; do 26.09.97; OŽEK ALEKSANDRA S. P. VRTNARSTVO, BORAČEVA 59B, RADENCI

MIZAR

MIZAR; določen čas 6 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; do 30.09.97; SLOVENIJALLES, GRADBENI MATERIAL IN STAVBNO POHIŠTVO D. O. O. PRODAJNO MESTO MURSKA SOBOTA, MARKIŠAVSKA 9, MURSKA SOBOTA

KLJUČAVNIČAR

KLJUČAVNIČAR - VOZNIK; določen čas 2 mes.; Družinsko stanovanje; do 26.09.97; P. T. S. POLISERVIS D. O. O., BISERJANE 6A, VIDEM OB ŠČAVNICI

KLJUČAVNIČAR - VARILEC; določen čas 2 mes.; Družinsko stanovanje; do 30.09.97; P. T. S. POLISERVIS D. O. O., BISERJANE 6A, VIDEM OB ŠČAVNICI; št. del. mest: 2

KLJUČAVNIČAR; določen čas 3 mes.; do 30.09.97; P. T. S. POLISERVIS D. O. O., BISERJANE 6A, VIDEM OB ŠČAVNICI; št. del. mest: 3

ELEKTROMONTER

VZDRŽEVALEC UČNE OPREME; določen čas 11 mes.; do 26.09.97; SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM RADENCI, MLADINSKA ULICA 5, RADENCI

ŠIVILJA

STROJNI ŠIVALEC; določen čas 6 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 2 MESECE; do 30.09.97; INDIP. PROIZVODNJA OBLAČIL IN DEŽNIKOV D. O. O., INDUSTRIJSKA 2, LENDAVA - LENDAVA; št. del. mest: 3

ŠIVILJA; nedoločen čas; 3 l. delovnih izkušenj; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 3 MESECE; do 30.09.97; VUD GOMILICA D. O. O., GOMILICA 93, TURNIŠČE; št. del. mest: 2

VOZNIK AVTOMEHANIKA

VOZNIK; nedoločen čas; ostala znanja: Vozniški izpit za kat. C, Vozniški izpit za kat. E; do 28.09.97; JEREČIČ GEORGE S. P. TRANSPORT

PROSTA DELOVNA MESTA NA OBMOČJU

Območje	I-II	III-IV	V	VI	VII-VIII	SKUPAJ
Murska Sobota	3	22	4	1	3	33

TI, ODRANCI, PANONSKA ULICA 8, ČRENŠOVCI

VOZNIK C, E KATEGORIJE TER POMOČ PRI OSTAL GRADBENIH DELIH; določen čas 3 mes.; ostali pogoji: KONČANA POKLICNA ŠOLA; do 30.09.97; KOHEK MARJAN S. P. GRADBENIŠTVO, BAKOVCI, PARTIZANSKA UL. 31, MURSKA SOBOTA

VOZNIK - AVTOMEHANIKA; določen čas 3 mes.; ostala znanja: Vozniški izpit za kat. C; do 30.09.97; DANVIT D. O. O., PLEŠE 1, MURSKA SOBOTA

PRODAJALEC

PRODAJALKA; določen čas 9 mes.; 24 mes. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; ostali pogoji: 24 UR NA TEDEN; do 26.09.97; RAJBI D. O. O., JANŽEV VRH 24, RADENCI

PRODAJALEC; določen čas 6 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; do 30.09.97; SLOVENIJALLES, GRADBENI MATERIAL IN STAVBNO POHIŠTVO D. O. O. PRODAJNO MESTO MURSKA SOBOTA, MARKIŠAVSKA 9, MURSKA SOBOTA

NATAKAR

NATAKARICA; določen čas 6 mes.; do 26.09.97; ŠERUGA MARJANA S. P. OKREPČEVALNICA - PIVNICA M, NEGOVA 15, SPODNJI IVANJCI

NATAKARICA; določen čas 3 mes.; 2 l. delovnih izkušenj; do 26.09.97; BERTALANIČ VIKTOR S. P. GOSTIŠČE JAVOR, POLJE 2, MURSKA SOBOTA

NATAKARICA; nedoločen čas; ostali pogoji: LAHKO PRIPRAVNIK; do 30.09.97; HORVAT DARINKA S. P. OKREPČEVALNICA KANU, KROG, PLEČNIKOVA 7, MURSKA SOBOTA

LESARSKI TEHNIK

MIZAR; določen čas 2 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; do 26.09.97; KOROŠAK MIRKO S. P. MONTAŽA LESNIH IZDELKOV, MURŠČAK 56, RADENCI

ELEKTROTEHNIK

TONSKI TEHNIK; določen čas 6 mes.; jeziki: angleški jezik - govorno, nemški jezik - govorno; znanje programskih orodij: Word, Coreldraw; do 30.09.97; RECAL D. O. O. PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN INFORMIRANJE, FRANA KOVAČIČA 22, LJUTOMER

ADMINISTRATIVNI TEHNIK

PRIPRAVNIK; določen čas 6 mes.; do 26.09.97; RADENSKA D. D. RADENCI, ZDRAVILIŠKO NAŠELJE 9, RADENCI

DRUŽBOSLOVNO JEZIKOVNI TEHNIK

MODERATOR RADIJSKEGA PROGRAMA; določen čas 12 mes.; jeziki: angleški jezik - govorno, nemški jezik - govorno; znanje programskih orodij: Word; ostali pogoji: V. ALI VI, STOPNJA STROKOVNE IZOBRAZBE, SPOSOBNOST KOMUNICIRANJA; do 30.09.97; RECAL D. O. O. PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN INFORMIRANJE, FRANA KOVAČIČA 22, LJUTOMER

INŽENIR GEODEZIJE

VOJDA GEOHIDROLOŠKIH DEL; določen čas 12 mes.; 36 mes. delovnih izkušenj; do 30.09.97; VODNOGO-SPODARSKO PODJETJE MURA, CIRIL METODOVA 34, MURSKA SOBOTA

EKONOMIST

REFERENT ZA IZVOZ IN UVOZ; določen čas 6 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; ostali pogoji: DIPL. EKONOMIST ZA MEDNAR. EKONOM. ODNOSE, 20 UR NA TEDEN; do 26.09.97; HARTANT D. O. O., APAČE 2, APAČE

EKONOMIST

PRIPRAVNIK ALI DELAVEC - EKONOMIST ZADRUGE; nedoločen čas; jeziki: nemški jezik - pisno; znanje programskih orodij: Windows; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 1 MESECE; do 26.09.97; SPOŠNA KMETIJSKA ZADRUGA Z. O. O., MARKIŠAVSKA 3, MURSKA SOBOTA

DIPL.INŽ.KMETIJSTVA ZA RASTLINS. PROIZ.

PRIPRAVNIK ALI DELAVEC; nedoločen čas; ostala znanja: Vozniški izpit za kat. B; do 26.09.97; SPOŠNA KMETIJSKA ZADRUGA Z. O. O., MARKIŠAVSKA 3, MURSKA SOBOTA

DIREKTOR; nedoločen čas; 5 l. delovnih izkušenj; jeziki: angleški jezik - govorno, nemški jezik - govorno; ostali pogoji: ALI ING. KMETIJSTVA; do 07.10.97; PANONKA - SEMENARSTVO D. O. O., HODOŠ 1A, HODOŠ - HODOŠ

DIPLOMIRANI EKONOMIST INFORMATIK

ORGANIZIRANJE IN PROGRAMIRANJE POSLOVNIH INFORMAC. PROCESOV; nedoločen čas; 12 mes. delovnih izkušenj; ostali pogoji: TEMELJITO POZNANJE RAČUNALNIŠTVA; do 26.09.97; LJUBLJANSKA BANKA, POMURSKA BANKA D. D., TRG ZMAGE 7, MURSKA SOBOTA; (*)

Veletrgovina **Potrošnik**, d. d.

Murska Sobota Ulica arhitekta Novaka 2

daje najugodnejšemu ponudniku v najem naslednje prostore:

1. poslovni prostor pri diskontnem centru Bauta v Murski Soboti, Ulica Štefana Kovača, pritličje in nadstropje, 130 m², poslovni prostori so potrebni adaptacije za katekolni dejavnost,
2. gostinski lokal v Rogašovcih, 80 m², in
3. gostinski lokal na Tišini, 85 m², vključno z gostinsko opremo.

Prijave pošljite na gornji naslov v 10 dneh od dneva objave.

GRB
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
Davčna uprava Republike Slovenije
Davčni urad Murska Sobota
OKLIC JAVNE DRAŽBE

Na podlagi 75. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96) razpisuje Davčna uprava Republike Slovenije, Davčni urad Murska Sobota javno dražbo vozil, ki so bila zaručena v postopku prisilne izterjave davkov in drugih obveznosti.

JAVNA DRAŽBA BO V PETEK, 3. 10. 1997, ob 10. uri v prostorih BTC-ja, Nemčavci 1d.

Vse javni dražbi bodo naslednja vozila:

1. Osební avto znamke AUDI, tip 100, 2,5 TDI, 1994, 3.093.291,00 SIT
2. Osební avto VW, TIP PASSAT CL TDI, 1996, 2.742.255,00 SIT
3. Kom. vozilo znamke CIMOS, TIP 25 D, 1992, 1.093.379,00 SIT
4. Osební avto znamke RENAULT, tip Clio 1,4 RT, 1992, 665.316,00 SIT

Vse dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe.

Sodotstni prometni davek se obračuna od dosežene cene in ga plača kupec ob prevzemu vozila. Kupec mora položiti znesek vnaprej in prevzeti vozilo takoj po končani dražbi.

Vozila bodo na ogled 2. 10. 1997 med 9. in 10. uro na dražbenem prostoru in uro pred dražbo.

Če zarubljena vozila ne bodo prodana na prvi dražbi, bo druga dražba v petek, 10. 10. 1997, ob isti uri na istem mestu.

Vsi drugi dražbi se zarubljena vozila lahko prodajo ne glede na njihovo vrednost.

